ԱԶԴԱԳՐԻ ԼՐԱՑՈՒՄ

«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԷԿՈՆՈՄԻԿԱՅԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԲԱՆԿ»
ԲԱՑ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

թողարկողի անվանումը

ՀՀ, ք. Երևան, Ամիրյան 23/1, հեռ. (+374 10) 510 910, ֆաքս (+374 10) 538 904, էլ. փոստ bank@aeb.am

Առաջին տրանշ

Արժեթղթերի տեսակը՝ անվանական արժեկտրոնային պարտատոմս
Արժեթղթերի ձևը՝ ոչ փաստաթղթային
Արժեթղթերի քանակը՝ 20,000 (քսան հազար) հատ
Արժեթղթերի անվանական արժեքը՝ 100 (մեկ հարյուր) ԱՄՆ դոլար
Արժեթղթերի թողարկման ծավալը՝ 2,000,000 (երկու միլիոն) ԱՄՆ դոլար
Արժեկտրոնը՝ 5.75%
Շրջանառության ժամկետը՝ 27 ամիս

Երկրորդ տրանշ

Արժեթղթերի տեսակը՝ անվանական արժեկտրոնային պարտատոմս
Արժեթղթերի ձևը՝ ոչ փաստաթղթային
Արժեթղթերի քանակը՝ 10,000 (տասը հազար) հատ
Արժեթղթերի անվանական արժեքը՝ 10,000 (տասը հազար) ՀՀ դրամ
Արժեթղթերի թողարկման ծավալը՝ 100,000,000 (մեկ հարյուր միլիոն) ՀՀ դրամ
Արժեկտրոնը՝ 12.0%
Շրջանառության ժամկետը՝ 27 ամիս

ՏԵՂԱԲԱՇԽՈՂ՝ «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ

ՀՀ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ԿՈՂՄԻՑ ԱԶԴԱԳՐԻ ԳՐԱՆՑՈՒՄԸ ՉԻ ՀԱՎԱՍՏՈՒՄ ՆԵՐԴՐՄԱՆ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹՅՈՒՆԸ, ՆԵՐԿԱՅԱՑՎԱԾ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՃՇՏՈՒԹՅՈՒՆԸ ԿԱՄ ԻՍԿՈՒԹՅՈՒՆԸ:

ԳՐԱՆՑՎԱԾ Է
ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿՈՒՄ
ԹՎԻ 07 ԱՄԻՍԻ 12 ՏԱՐԻՆ 2017
ՀՀ ԿԲ Եսրուզանի
06/12/2017 1/9612Ա

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

		Էջ
	ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԱՆՁԻՆՔ	**3**
Բաժին 1.	**ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ**	**5**
1	Տեղեկատվություն Բանկի և Բանկի գործունեության վերաբերյալ	5
2	Բանկին և պարտատոմսերին առնչվող ռիսկերի համառոտ նկարագիրը	11
3	Բանկի տնտեսական գործունեության զարգացման և ֆինանսական վիճակի փոփոխության միտումները	12
4	Բանկի աուդիտն իրականացնող անձի և խորհրդատուների ինքնության մասին համառոտ տեղեկություններ	14
5	Բանկի կառավարման մարմնի անդամները, աշխատակիցները և խոշոր բաժնետերերը	14
6	Առաջարկվող պարտատոմսերի վերաբերյալ հիմնական տվյալները	16
7	Պարտատոմսերի առաջարկի և դրանց առևտրին թույլտվության համառոտ նկարագիրը	17
8	Ամփոփ ֆինանսական տվյալներ	17
Բաժին 2.	**ԹՈՂԱՐԿՎՈՂ ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ**	**18**
1	Ռիսկային գործոններ	18
2	Հիմնական տեղեկատվություն	20
3	Տեղեկատվություն կապված առաջարկվող (կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլատրվող) պարտատոմսերի հետ	20
4	Առաջարկի ժամկետները և պայմանները	28
5	Առևտրին թույլտվությունը և առևտրի կազմակերպումը	33
6	Լրացուցիչ տեղեկատվություն	34
Բաժին 3.	**ԹՈՂԱՐԿՈՂԻ ՄԱՍԻՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ**	**35**
1	Անկախ աուդիտորները	35
2	Ռիսկային գործոններ	35
3	Տեղեկատվություն Բանկի մասին	42
4	Բիզնեսի նկարագիրը	50
5	Բանկի խմբի կառուցվածքը	59
6	Զարգացման վերջին միտումները	60
7	Շահույթի կանխատեսումը կամ գնահատումը	62
8	Բանկի կառավարման մարմինները և կառավարման մարմինների անդամները	63
9	Հսկող անձինք	77
10	Տեղեկատվություն Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների, ֆինանսական վիճակի, եկամուտների և ծախսերի մասին	78
11	Էական պայմանագրերը	81
12	Փորձագետի, գնահատողի, խորհրդատուի կամ հաշվապահի մասնագիտական կարծիքը և երրորդ անձանցից վերցված տեղեկատվությունը	81
13	Այլ տեղեկատվություն	81
14	Հավելվածներ	83
14.1	Հավելված 1. <<ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ>> ԲԲԸ կողմից թողարկված արժեկտրոնային պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ /իրավաբանական անձ /	83
14.2	Հավելված 2. <<ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ>> ԲԲԸ կողմից թողարկված արժեկտրոնային պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ /ֆիզ. անձ կամ անհատ ձեռնարկատեր/	85
14.3	Հավելված 3. Բանկի կազմակերպչական կառուցվածքը	87
14.4	Հավելված 4. Ֆինանսական գործակիցների հաշվարկման բանաձևեր	88
14.5	Հավելված 5. Ֆինանսական հաշվետվություններ	89

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԱՆՁԻՆՔ

Մենք՝ ստորագրող անձինք, հավաստիացնում ենք, որ գործադրել ենք բոլոր ողջամիտ ջանքերը, որպեսզի պարզենք ազդագրում ներառված տեղեկությունների ճշգրիտ և լիարժեք լինելը: Ըստ այդմ, մենք հավաստիացնում ենք, որ մեր լավագույն տեղեկացվածության համաձայն ազդագրում ներառված տեղեկությունները ճշգրիտ և լիարժեք են, չեն պարունակում բացթողումներ, որոնք կարող են խեղաթյուրել ազդագրի բովանդակությունը:

Ստորագրող անձինք՝

(անուն, ազգանուն)	(պաշտոն)	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ)
Սարիբեկ Սուքիասյան	Խորհրդի նախագահ		29.11.17թ.
Արմեն Նալչյան	Խորհրդի անդամ, Խորհրդի նախագահի տեղակալ		29.11.17թ.
Արամ Մելիքյան	Խորհրդի անդամ		29.11.17թ.
Լուիզա Պետրոսյան	Խորհրդի անդամ, խորհրդի քարտուղար		29.11.17թ.
Իննա Յաբբարովա	Խորհրդի անդամ		
Ռուբեն Հայրապետյան	Խորհրդի անդամ		29.11.17թ.
Արամ Խաչատրյան	Վարչության նախագահ, Գործադիր տնօրեն		29.11.17թ.
Ռուբեն Բաղայյան	Վարչության նախագահի տեղակալ, Գործառնական գծով տնօրենի տեղակալ		29.11.17թ.
Արտակ Առաքելյան	Վարչության նախագահի տեղակալ, Գործադիր տնօրենի տեղակալ-գանձապետ		29.11.17թ.
Օնիկ Չիչյան	Վարչության նախագահի տեղակալ, Կորպորատիվ և մանրածախ բիզնեսի գծով տնօրենի տեղակալ		29.11.17թ.

Աստղիկ Մանրիկյան	*Վարչության նախագահի տեղակալ, Միջազգային և զարգացման գծով տնօրենի տեղակալ*		29.11.17թ.
(անուն, ազգանուն)	(պաշտոն)	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ)
Արփինե Փիլոսյան	*Վարչության նախագահի տեղակալ, Տեխնոլոգիաների և անվտանգության գծով տնօրենի տեղակալ*		29.11.17թ.
(անուն, ազգանուն)	(պաշտոն)	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ)
Միքայել Պողոսյան	*Վարչության անդամ, Ֆինանսական տնօրեն-Գլխավոր հաշվապահ*		29.11.17թ.
(անուն, ազգանուն)	(պաշտոն)	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ)
Հայկ Ավետիսյան	*Վարչության անդամ, Ռազմավարության և ռիսկերի կառավարման վարչության պետ*		29.11.17թ.
(անուն, ազգանուն)	(պաշտոն)	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ)
Վրեժ Ջհանգիրյան	*Վարչության անդամ, Իրավաբանական վարչության պետ*		29.11.17թ.
(անուն, ազգանուն)	(պաշտոն)	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ)
Վարդան Սարգսյան	Վարչության անդամ, Վարկավորման վարչության պետ		29.11.17թ.
(անուն, ազգանուն)	(պաշտոն)	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ)

Ստորագրությունները վավերացնում եմ՝

Արամ Խաչատրյան	*Վարչության նախագահ, Գործադիր տնօրեն*		29.11.17թ.
(անուն, ազգանուն)	(պաշտոն)	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ)

ԲԱԺԻՆ 1. ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ

Ամփոփաթերթը դիտվում է որպես Ազդագրի ներածական համառոտ նկարագրություն, և առաջարկվող պարտատոմսերում ներդրում անելու վերաբերյալ ներդրողի որոշումը պետք է հիմնված լինի ամբողջական Ազդագրի վրա:

Ամփոփաթերթի կազմման համար պատասխանատու անձն ամփոփաթերթում պարունակվող տեղեկատվության ոչ ամբողջական կամ ապակողմնորոշիչ լինելու համար (այդ թվում՝ թարգմանությանը վերաբերող մասով) կրում է քաղաքացիական պատասխանատվություն, եթե այն ոչ ամբողջական կամ ապակողմնորոշիչ է Ազդագրի մյուս մասերի հետ դիտարկելու դեպքում:

Ներդրողը կարող է ձեռք բերել Ազդագիրը և Ազդագրին կից ներկայացվող փաստաթղթերը փաստաթղթային տարբերակով Բանկի գլխավոր գրասենյակում և մասնաճյուղերում, իսկ էլեկտրոնային տարբերակով՝ Բանկի ինտերնետային էջում՝ www.aeb.am:

1. Տեղեկատվություն Բանկի և Բանկի գործունեության վերաբերյալ

1.1. Բանկի լրիվ ֆիրմային անվանումն է

հայերեն՝ «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԷԿՈՆՈՄԻԿԱՅԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԲԱՆԿ» ԲԱՑ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

անգլերեն՝ «ARMENIAN ECONOMY DEVELOPMENT BANK» OPEN JOINT STOCK COMPANY

ռուսերեն՝ «БАНК РАЗВИТИЯ ЭКОНОМИКИ АРМЕНИИ» ОТКРЫТОЕ АКЦИОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО

Բանկի կրճատ ֆիրմային անվանումն է

հայերեն՝ «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ

անգլերեն՝ «ARMECONOMBANK» OJSC

ռուսերեն՝ «АРМЭКОНОМБАНК» ОАО

1.2. Բանկի կազմակերպական-իրավական ձևը՝ բաց բաժնետրիրական ընկերություն:

1.3. Բանկի պետական գրանցման վայրն է՝ ՀՀ, ք. Երևան, Ամիրյան 23/1, գրանցման համարը՝ 1:

1.4. Բանկի գտնվելու վայրն է՝ ՀՀ, ք. Երևան, Ամիրյան 23/1,

1.5. Կապի միջոցները՝

հեռ. (+374 10) 510 910

ֆաքս (+374 10) 538 904

էլ. փոստ bank@aeb.am

ինտերնետային կայք www.aeb.am

Բանկի հիմնադրման երկիրը՝ Հայաստանի Հանրապետություն:

1.6. Բանկին առնչվող և պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված հարցերի դեպքում ներդրողները կարող են կապնվել «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ <<Դիլինգ կենտրոն>> վարչության պետ Ա. Հարությունյանի կամ նույն վարչության Արժեթղթերով գործառնությունների բաժնի որևէ աշխատակցի հետ հետևյալ հեռախոսահամարով՝ (+374 10) 510 909:

1.7. Թողարկողի համառոտ պատմությունը.

Բանկը (նախկին ԽՍՀՄ Բնակսոցբանկի հայկական հանրապետական բանկ) Հայաստանի Հանրապետության պետական բանկերից առաջինն է վերակազմավորվել բաժնետիրական բանկի:

1991թ. փետրվարի 14-ի ՀՀ Մինիստրների խորհրդի №115 որոշմամբ ԽՍՀՄ Բնակսոցբանկի հայկական հանրապետական բանկի հիման վրա ստեղծվել է Հայաստանի Հանրապետության պետական ակցիոներական կոմերցիոն բանկը (Հայպետկոմբանկ):

1991թ. օգոստոսի 9-ի ՀՀ Մինիստրների խորհրդի №509 որոշմամբ բանկը վերակազմավորվել է Հայաստանի Հանրապետության պետական կոմերցիոն բանկ (Հայպետկոմբանկ) սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության՝ գրանցվելով ՀՀ Կենտրոնական բանկում 1991թ. օգոստոսի 26-ին (գրանցում Թիվ 1):

1992թ. նոյեմբերի 16-ին բանկը ՀՀ ԿԲ-ից ստացել է բանկային գործառնություններ իրականացնելու №1 լիցենզիա:

1992թ. դեկտեմբերի 4-ին բանկը ՀՀ ԿԲ-ից ստացել է արտարժույթով գործառնություններ իրականացնելու Գլխավոր լիցենզիա №13:

1993թ. դեկտեմբերի 28-ին ՀՀ ԿԲ վարչության նսիտի որոշմամբ (արձանագրություն №40) Հայպետկոմբանկը վերագրանցվել է Հայաստանի էկոնոմիկայի զարգացման բաժնետիրական բանկի (Հայէկոնոմբանկ) (գրանցում՝ Թիվ 1/35)՝ ստանալով Թիվ 1/35 բանկային գործառնությունների իրականացման Արտոնագիր:

1994թ. հունվարի 21-ին բանկը ՀՀ ԿԲ-ից ստացել է արտարժույթով գործառնություններ իրականացնելու Գլխավոր լիցենզիա №13:

1995թ. ապրիլի 6-ին բանկը ՀՀ ԿԲ-ից ստացել է Թիվ 1 արտարժույթով գործառնություններ իրականացնելու Գլխավոր արտոնագիր:

1996թ. հոկտեմբերի 31-ին բանկը ՀՀ ԿԲ-ից ստացել է բանկային գործունեության լիցենզիա Թիվ 1:

1998թ. հունիսի 8-ին բանկը ՀՀ ԿԲ-ից ստացել է բանկային գործունեության լիցենզիա Թիվ 1:

2001թ. նոյեմբերի 14-ին բանկը ՀՀ ԿԲ-ից ստացել է բանկային գործունեության լիցենզիա Թիվ 1:

2002թ. Բանկի բաժնետոմսերը ցուցակվել են «ՆԱՍԴԱՔ ՕԷՄԷՔՍ ԱՐՄԵՆԻԱ» ԲԲԸ-ի «B» հարթակում, կանոնադրական հիմնադրամը համալրվել է 300 մլն դրամով:

2003թ. Կանոնադրական հիմնադրամը համալրվել է 200 մլն դրամով:

2004թ. «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ի ու Վերակառուցման և Զարգացման Եվրոպական Բանկի (EBRD) միջև կնքվեց պայմանագիր, որով սկսվեց Բանկի կանոնադրական կապիտալում ՎԶԵԲ-ի մասնակցության գործընթացը, որի արդյունքում ՎԶԵԲ-ի մասնակցությունը Բանկի կանոնադրական կապիտալում կազմել է 25%+1 բաժնետոմս:

2005թ. Կանոնադրական հիմնադրամը համալրվել է 633.3 մլն դրամով:

2007թ. Փետրվարին Moody's Investors Service միջազգային վարկանիշային ընկերությունը ՀՀ բանկային համակարգում առաջին անգամ «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ն շնորհեց ֆինանսական կայունության E+ և երկարաժամկետ ՀՀ դրամով ու արտարժույթով ավանդների B1 վարկանիշներ, երկուսն էլ Stable Outlook-ով (կայուն հեռանկար): Ապրիլին, վերանայելով շնորհված վարկանիշները, Moody's Investors Service միջազգային վարկանիշային ընկերությունը Բանկին արժանացրել է ավելի բարձր՝ ֆինանսական կայունության D- և ՀՀ դրամով և արտարժույթով երկարաժամկետ ավանդների Ba3 վարկանիշների, երկուսն էլ Stable Outlook-ով (կայուն հեռանկար):

2009թ. Բանկը դարձել է «ՆԱՍԴԱՔ ՕԷՄԷՔՍ ԱՐՄԵՆԻԱ» ԲԲԸ-ի անդամ:

2011թ. Վերակառուցման և Զարգացման Եվրոպական Բանկն իրենց գործառույթներով հնարավոր առավելագույն ժամկետով (ևս երեք տարով) երկարաձգեց իր մասնակցությունը (25% +1 բաժնետոմս) «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ի կանոնադրական կապիտալում: Բանկը դարձել է "VISA" միջազգային վճարահաշվարկային համակարգի անդամ:

2013թ. Բանկը ստացել է ISO/IEC 27001:2005 (Տեղեկատվության անվտանգության կառավարման համակարգ) հավաստագիր: «MoneyGram» վճարահաշվարկային համակարգը «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ին շնորհեց «Գերազանցության որակ» երկարաժամկետ և արդյունավետ համագործակցության հավաստագիր: Գերմանական Commerzbank AG-ն «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ին շնորհեց «Որակի գերազանցության» մրցանակ՝ 2013թ. միջազգային փոխանցումների բարձր որակ ապահովելու, ինչպես նաև անթերի և արագ իրականացնելու համար:

2014թ. Ասիական Զարգացման Բանկը Առևտրի ֆինանսավորման ծրագրի շրջանակներում «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ին շնորհեց «Հայաստանում առաջատար գործընկեր բանկ» մրցանակ:

2014 թվականի դեկտեմբերի 3-ին Վերակառուցման և Զարգացման Եվրոպական Բանկը (ՎԶԵԲ), պարոն Սարիբեկ Սուքիասյանը, պարոն Ռոբերտ Սուքիասյանը, պարոն Խաչատուր Սուքիասյանը և «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ն կնքել են բաժնետոմսերի գնման պայմանագիր, որով ՎԶԵԲ-ը համաձայնել է վաճառել իր 233,335 սովորական բաժնետոմսերը հինգ հավասար մասնաբաժիններով (46,667 ամեն տրանշ) հինգ տարվա ընթացքում՝ սկսած 2014 թվականի դեկտեմբերից մինչև 2019-ի մարտի 2-ը: Ազդագրի հրապարակման պահի դրությամբ ՎԶԵԲ-ը վաճառել է 140,001 հատ բաժնետոմս, որի արդյունքում վերջինիս մասնակցությունը Բանկի կանոնադրական կապիտալում կազմում է 5.04% (93,334 հատ բաժնետոմս):

2015 թ. «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ն դարձել է արժեթղթերի հաշվարկային համակարգի անդամ: «MoneyGram» վճարահաշվարկային համակարգը «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ին շնորհել է «Պրոֆեսիոնալիզմի և Հայաստանում փոխանցման ծառայությունների զարգացմանը նպաստելու համար» հավաստագիր: «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ի և Ղազախստանի «ԲՏԱ բանկ» ՓԲԸ-ի ղեկավարների միջև ստորագրվեց երկու բանկերի միացման հուշագիր՝ ՀՀ-ում գրանցված և գործունեություն իրականացնող «ԲՏԱ բանկ» ՓԲԸ-ն «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ին միացնելու նպատակով:

2016թ. ՀՀ ԿԲ որոշման համաձայն «ԲՏԱ Բանկ» ՓԲԸ-ն միացավ «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ին, որի արդյունքում «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ի կապիտալն ավելացավ 5,294,232 հազ. դրամով: Կանոնադրական հիմնադրամը համալրվել է 2,297,995 հազ ՀՀ դրամով:

Բանկին տրված լիցենզիաները և արտոնագրերն անժամկետ են:

1.8. Բանկի ռազմավարությունը

Բանկի ռազմավարական թիրախը՝ որպես ունիվերսալ կառույց շարունակական զարգացման ապահովումն է՝ մատուցելով հաճախորդներին միջազգային չափանիշներին համապատասխան բանկային ծառայություններ, ապահովելով Բանկի հաճախորդների և բաժնետերերի շահերի պաշտպանվածությունը:

Բանկի գերակա նպատակը հաճախորդներին բազմաբնույթ և որակյալ ծառայությունների ամբողջական փաթեթի մատուցումն է՝ տարածաշրջանային ներկայացվածության ընդլայնման, բիզնեսի կառավարման ժամանակակից մեթոդների և տեղեկատվական տեխնոլոգիաների արդի ձեռքբերումների կիրառման միջոցով առավելագույնս նպաստելով տնտեսության զարգացմանը, ապահովելով Բանկի շահութաբեր գործունեությունը և համապատասխան զարգացումն ու աճը:

Բանկի՝ որպես կայացած և հեռանկարային ֆինանսական կառույցի, գնահատականը պետք է համարել նաև «Moody's Investors Service» ընկերության կողմից «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ին ռեյտինգների շնորհման (2016թ. սեպտեմբերին Բանկը «Moody's Investors Service» միջազգային կազմակերպության կողմից ստացել է ֆինանսական կայունության "E+" և դրամով ու այլ արժույթներով երկարաժամկետ ավանդների ընդունման "B1" վարկանիշ՝ կայուն հեռանկարով), ինչպես նաև ISO/IEC 27001:2005 (Տեղեկատվության անվտանգության կառավարման համակարգ) հավաստագրի ստացման փաստը, որը մեծ հեռանկարներ է բացում բանկի միջազգային ճանաչման, միջազգային ֆինանսավարկային կառույցների հետ համագործակցության էլ ավելի խորացման և բանկի հետագա զարգացման տեսանկյունից:

Նախատեսելով զարգացման բոլոր ոլորտների թե՛ քանակական, թե՛ որակական աճ, շարունակվելու է մեծ ուշադրություն դարձվել ռիսկերի կառավարման համակարգի, ներքին հսկողության համակարգի, ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի, կորպորատիվ կառավարման արժեքների զարգացմանը, բանկային ծառայությունների մատուցման տեխնոլոգիաների կատարելագործմանը, միջազգային գործառնությունների, ինչպես նաև միջազգային ֆինանսավարկային կառույցների հետ համագործակցության ընդլայնմանը:

Բանկի ռազմավարության հիմնական խնդիրները բխում են բանկի ֆինանսական քաղաքականության գլխավոր խնդիրներից՝ պահպանել և ավելացնել բանկի ընդհանուր կապիտալը, ապահովել բանկի կայուն իրացվելիությունը, արդյունավետ կառավարելով բանկի ֆինանսական միջոցները, ապահովել եկամուտների այնպիսի մակարդակ, որը թույլ կտա ոչ միայն փոխհատուցել անհրաժեշտ ծախսերը, այլ նաև ձևավորել բավարար պահուստներ՝ լուծելով բանկի կապիտալիզացիայի խնդիրները:

Բանկն իր առաքելությունը տեսնում է որպես միջազգային չափանիշներով ռիսկերի կառավարման գործուն համակարգով, առաջընթաց տեխնոլոգիաներով զարգացող, օրինապաշտ, թափանցիկ կառույցի զարգացում, որը իր գործունեությամբ նպաստում է ոչ միայն ՀՀ բանկային համակարգի կայունությանը, այլև երկրի տնտեսության զարգացմանը:

Որպես ունիվերսալ բանկային կառույց՝ փոխշահավետ պայմաններով, օգտագործելով իր լայն մասնաճյուղային ցանցը, ստանձնած բոլոր պարտավորությունների կատարում թե՛ հաճախորդների, թե՛ գործընկերների /ներքին, միջազգային/ նկատմամբ՝ մատուցելով բանկային ծառայությունների ամբողջական փաթեթ, վերջինիս մշտական ընդլայնմամբ և բազմազանմամբ, միջազգային չափանիշներին մոտեցմամբ:

Որպես գործատու՝ արդյունավետ կադրային քաղաքականության վարմամբ, ապահովել իր աշխատակիցների մասնագիտական առաջընթացը և բարեկեցությունը՝ նրանց աշխատանքային գործունեության և ունակությունների համաձայն:

1.9. Բանկի կանոնադրական կապիտալը

Բանկի փաստացի համալրված կանոնադրական հիմնադրամի չափը կազմում է 4,631,332,500 ՀՀ դրամ, որը ներառում է 1,852,533 սովորական բաժնետոմս, յուրաքանչյուրը 2,500 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով:

01.01.2017թ. դրությամբ բաժնետերերի կողմից վճարված է կանոնադրական կապիտալի 100%-ը, իսկ Բանկի սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերի քանակը կազմում է 3,369 բաժնետեր:

1.10. Բանկի բիզնեսի նկարագիրը (մատուցված ծառայությունները)

<u>Համաձայն Բանկի կանոնադրության.</u>

1.Բանկը ՀՀ օրենքներով և այլ իրավական ակտերով սահմանված կարգով կարող է իրականացնել հետևյալ ֆինանսական գործառնությունները.

ա/ ընդունել ցպահանջ և ժամկետային ավանդներ.

բ/ տրամադրել առևտրային և սպառողական վարկեր, այդ թվում՝ տալ հիփոթեքային վարկեր, իրականացնել պարտքի կամ առևտրային գործարքների ֆինանսավորում, ֆակտորինգ.

գ/ տրամադրել բանկային երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ (վարկային նամակներ).

դ/ բացել և վարել հաշիվներ, այդ թվում՝ այլ բանկերի թղթակցային հաշիվներ.

ե/ մատուցել այլ վճարահաշվարկային ծառայություններ և (կամ) այլ կերպ սպասարկել հաճախորդների հաշիվները.

զ/ թողարկել, գնել (զեղչել), վաճառել և սպասարկել արժեթղթեր, նման այլ գործառնություններ կատարել.

է/ ինվեստիցիոն (ներդրումային) և բաժանորդագրական գործունեություն իրականացնել.

ը/ մատուցել ֆինանսական գործակալի (ներկայացուցչի) ծառայություններ, կառավարել այլ անձանց արժեթղթերն ու ներդրումները (հավատարմագրային (լիազորագրային) կառավարում).

թ/ գնել, վաճառել և կառավարել բանկային ոսկի և ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամ.

ժ/ գնել և վաճառել (փոխանակել) արտարժույթ, այդ թվում՝ կնքել դրամի և արտարժույթի ֆյուչերսներ, օպցիոններ և նման այլ գործարքներ.

ժա/ իրականացնել ֆինանսական վարձակալություն (լիզինգ),

ժբ/ ի պահ ընդունել թանկարժեք մետաղներ, քարեր, ոսկերչական իրեր, արժեթղթեր, փաստաթղթեր և այլ արժեքներ.

ժգ/ մատուցել ֆինանսական և ինվեստիցիոն խորհրդատվություն,

ժդ/ ստեղծել և սպասարկել հաճախորդների վարկարժանության տեղեկատվական համակարգ, իրականացնել պարտքերի հետ ստացման գործունեություն,

ժզ/ իրացնել ապահովագրական վկայագրեր և (կամ) պայմանագրեր, օրենքով սահմանված կարգով իրականացնել ապահովագրական գործակալի գործառնություններ,

ժէ/ իրականացնել «Բանկերի և բանկային գործունեության մասին» ՀՀ օրենքով նախատեսված այլ գործառնություններ:

2. Բանկը նշված գործառնությունները կատարում է ինչպես ՀՀ դրամով, այնպես էլ արտարժույթով:
3. ՀՀ Կենտրոնական բանկի թույլտվությամբ Բանկը կարող է իրականացնել նաև այնպիսի գործունեություն կամ գործառնություններ, որոնք բխում են կամ սերտորեն կապված են բանկային գործունեության հետ:
4. Նշված գործառնությունները Բանկը կատարում է պայմանագրերի հիման վրա, որոնցում սահմանվում են կողմերի իրավունքները, պարտականությունները, պատասխանատվությունը, տոկոսադրույքները, արտոնությունները, տույժերը, պարտավորությունների ապահովման ձևերը, որոնք չեն հակասում ՀՀ օրենսդրությանը:
5. Բանկն իրավունք ունի իր անունից կնքել պայմանագրեր, ձեռք բերել գույքային և անձնական ոչ գույքային իրավունքներ, կրել պարտավորություններ, լինել հայցվոր և պատասխանող դատարանում:
6. Առանց ՀՀ Կենտրոնական բանկի նախնական համաձայնության Բանկին արգելվում է այնպիսի գործարքներ կամ գործառնություններ իրականացնելը, որոնց արդյունքում Բանկի մասնակցությունը՝

ա/ մեկ այլ անձի կանոնադրական հիմնադրամում 4.99 տոկոս և ավելին է,

բ/ մեկ այլ անձի կանոնադրական հիմնադրամում գերազանցում է Բանկի ընդհանուր կապիտալի 15%-ը,

գ/ բոլոր անձանց կանոնադրական հիմնադրամներում գերազանցում է Բանկի ընդհանուր կապիտալի 35%-ը :

Սույն կետով նախատեսվածը կարգավորվում է «Բանկերի և բանկային գործունեության մասին» ՀՀ օրենքով:

7. Բանկն իրավունք ունի թղթակցային հաշիվներ բացել այլ բանկերում:

31.12.16թ. դրությամբ Բանկը թղթակցային հաշիվներ ունի տեղական և միջազգային 23 բանկերում:

Կարևորելով դրամական փոխանցումների համակարգի ընդլայնման դերը՝ Բանկն անդամակցում է հետևյալ միջազգային արագ դրամական փոխանցումների համակարգերին. «MoneyGram», «Anelik», «Ria Money Transfers», «Sigue Money Transfer», «IntelExpress», «Unistream», «Converse Transfer», «Golden Money Transfer», «MoneyTun» և «Faster» համակարգերով՝ իր հաճախորդին տալով ընտրության լայն հնարավորություն:

1.11. Բանկի կազմակերպչական կառուցվածքը ներկայացվում է Հավելված 3-ում.

Ազդագրի նեկայացման պահի դրությամբ Բանկն ունի 49 մասնաճյուղ, որոնցից 48-ը՝ ՀՀ տարածքում և 1-ը՝ ԼՂՀ-ում՝ Ստեփանակերտ քաղաքում:

1.12. Բանկի տրամադրության տակ եղած ակտիվների համարժեքությունը և պիտանելիությունը.

հազ. դրամ

№	Ցուցանիշի անվանումը	30.09.2017*	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2014
1	Ակտիվներ, այդ թվում՝	178,524,724	146,182,358	108,395,188	91,919,011
2	Եկամտաբեր ակտիվներ	158,619,157	127,146,220	94,418,175	81,910,484
3	Հաճախորդներին տրված վարկեր	101,377,029	75,047,659	59,175,240	52,057,388
4	Պահանջներ ֆինանսական կազմակեր-պությունների նկատմամբ	8,629,159	8,253,897	7,128,134	5,147,575
5	Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	19,899,817	16,048,860	8,866,001	6,168,289
6	Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	32,249,658	32,059,829	27,550,590	22,354,455
7	Կանխիկ դրամական միջոցներ	8,184,994	8,818,128	9,133,956	5,392,027
8	Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	13,168	1,676	0	54,263
9	Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	4,635,320	4,552,427	832,166	1,255,797
10	Ներդրումներ ասոցիացված կազմակերպություններում	0	0	0	194,991
11	Եկամտաբեր ակտիվների տեսակարար կշիռը (%)	88.85%	86.98%	87.11%	89.11%

*Աուդիտ չանցած

Արժեզրկված (չաշխատող) վարկերի վերաբերյալ մանրամասն տեղեկատվությունը ներկայացված է Բանկի հրապարակվող հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններում (Ծանոթագրություն 16 Հաճախորդներին տրված վարկեր):

2. Բանկին և պարտատոմսերին առնչվող ռիսկերի համառոտ նկարագիրը

2.1. Ռիսկերի կառավարման գործընթացը բաղկացած է հետևյալ փուլերից՝ Բանկի գործունեության ընթացքում հնարավոր ռիսկերի նույնականացում, գնահատում, հսկողություն, հաղորդակցում-հաշվետվություն և գնահատված ռիսկերին արձագանքում: Ընդ որում ռիսկերին արձագանքման փուլն իրականացվում է ռիսկից խուսափման, ռիսկի նվազեցման, ռիսկի ընդունման կամ ռիսկի փոխանցման տարբերակներով: Տնտեսամաթեմատիկական մոդելավորման գործիքների կիրառման, գործընթացների կանոնակարգման, վերլուծության, կանխատեսման և ներքին հսկողության համակարգի մշտական կատարելագործման արդյունքում՝ Բանկը հնարավորություն է ստանում ռիսկերի կառավարման համակարգի միջոցով ապահովել ռիսկ-եկամուտ օպտիմալ հարաբերակցությունը՝ Բանկի զարգացման կշռադատված ռազմավարության պայմաններում բացառելով կամ նվազագույնի հասցնելով Բանկի գործունեության ընթացքում հնարավոր ռիսկերով պայմանավորված կորուստները և ապահովելով գործող նորմատիվային դաշտի պահանջները: Բանկի ռիսկերի կառավարման համակարգը ներքին և արտաքին միջավայրերում տեղի ունեցող փոփոխություններին, բանկի ռազմավարական խնդիրներին և իրականացվող գործառնությունների ծավալային և որակական բնութագրերին համապատասխանեցնելու նպատակով ռիսկերի կառավարման ոլորտը կանոնակարգող ներքին իրավական ակտերը պարբերաբար վերանայվում են:

Համաձայն ««ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ ռիսկերի կառավարման քաղաքականության» պահանջների, հաշվի առնելով Բանկային վերահսկողության բազելյան կոմիտեի և GARP-ի (Generally Accepted Risk Principles) ռիսկերի կառավարման սկզբունքները՝ բանկում մշակվել և ներդրվել են հետևյալ հիմնական ռիսկերի տեսակների գնահատման և կառավարման մոդելները.

- վարկային ռիսկ,
- շուկայական ռիսկ
  - ✓ տոկոսադրույքների փոփոխման ռիսկ,
  - ✓ արտարժութային ռիսկ,
  - ✓ գնային ռիսկ,
- իրացվելիության ռիսկ,
- գործառնական ռիսկ,
- Հեղինակության ռիսկ,
- Վարակի ռիսկ,
- Ռազմավարական ռիսկ,
- Օրենսդրական, նորմատիվային դաշտի փոփոխության ռիսկ,
- Երկրի ընդհանուր և տնտեսական միջավայրի ռիսկ:

Բանկին առնչվող ռիսկերի վերաբերյալ առավել մանրամասն ներկայացված է սույն Ազդագրի Բաժին 3-ի («Պարտատոմսեր թողարկողի մասին տեղեկատվություն») 2-րդ կետում («Ռիսկային գործոններ»):

2.2. Պարտատոմսերում ներդրումները կապված են որոշակի հավանական ռիսկերի հետ, ուստի ներդրում կատարելու վերաբերյալ որոշում ընդունելուց առաջ ներդրողները պետք է մանրակրկիտ ուսումնասիրեն և վերլուծեն ներդրման հետ կապված և Ազդագրում բացահայտված հավանական ռիսկերը, ինչպես նաև ներկայացված այլ տեղեկատվությունը: Անհրաժեշտ է, այնուամենայնիվ, հաշվի առնել նաև այն

հանգամանքը, որ Ազդագրում ներկայացված հնարավոր ռիսկերի ցանկը սպառիչ չէ, և հավանական է նաև անկանխատեսելի բնույթի որոշակի այլ ռիսկերի առաջացումը, և հետևաբար ներդրողը ներդրման վերաբերյալ որոշում կայացնելիս պետք է լիարժեք գիտակցի ներդրման էությունը և առաջնորդվի նաև իր սեփական փորձով, նպատակներով և սպասումներով:

Ներկայացված ռիսկերից յուրաքանչյուրը կարող է որոշակի բացասական ազդեցություն ունենալ ինչպես Բանկի վիճակի, այնպես էլ շուկայում առկա իրավիճակի վրա՝ արդյունքում հանգեցնելով շուկայում պարտատոմսերի շրջանառելիության՝ իրացվելիության անկմանը: Բանկի կողմից որպես առավել էական ռիսկեր դիտարկվում են.

ա) Պարտատոմսերի իրացվելիության ռիսկը, որը կարող է առաջանալ շուկայում ձևավորված իրավիճակի կտրուկ փոփոխության կամ Բանկի ֆինանսական վիճակի վատթարացման հետևանքով, որի արդյունքում, պարտատոմսերը կարող են կորցնել իրենց գրավչությունը՝ հանգեցնելով դրանց գնի անկմանը: Ներդրողը կարող է շուկայական տվյալ իրավիճակում առկա պարտատոմսերի ցածր իրացվելիության պատճառով հնարավորություն չունենալ վաճառելու պարտատոմսերը առանց էական կորուստների կամ ընդհանրապես հնարավորություն չունենալ դրանք վաճառելու:

բ) Արտարժութային ռիսկը, որը կարող է առաջանալ փոխարժեքի կտրուկ տատանումների հետևանքով, որոնք կարող են էապես ազդել ինչպես Բանկի, այնպես էլ արժեթղթերի շուկայի վրա: Առաջին տրանշի պարտատոմսերը գնանշվելու և վճարվելու են ԱՄՆ դոլարով, իսկ երկրորդ տրանշի պարտատոմսերը՝ ՀՀ դրամով, ուստի, այն ներդրողների համար, որոնց ֆինանսական հոսքերն այլ արժույթով են, տվյալ պարտատոմսերը պարունակում են զգալի արտարժութային ռիսկեր:

գ) Տոկոսադրույքի ռիսկը, որը կարող է հետևանք լինել շուկայում գործող տոկոսադրույքների կտրուկ փոփոխության, ինչը որպես այլընտրանքային ներդրման ուղղություն, անուղղակիորեն ազդում է պարտատոմսերի գների վրա:

դ) Բանկի հեղինակության ռիսկը, որը անմիջական ազդեցություն ունի պարտատոմսերի գրավչության և գնի վրա:

ե) Վարկային/դեֆոլտի ռիսկ: Ներդրողները ցանկացած թողարկողի կորպորատիվ պարտատոմսեր ձեռք բերելիս իրենց վրա են վերցնում թողարկողի վարկային ռիսկը:

զ) Վարկանիշի փոփոխության ռիսկ: Այլ հավասար պայմաններում պարտատոմսի գինը սովորաբար ուղղակի կախվածության մեջ է գտնվում Թողարկողի վարկային ռիսկը նկարագրող վարկանիշից/վարկանիշներից: Վարկանիշի իջեցման արդյունքում սովորաբար պարտատոմսի գինն ընկնում է կամ նույն է, որ պարտատոմսի եկամտաբերության աճի վերաբերյալ սպասումներ են ձևավորվում: 2016թ. սեպտեմբերին Բանկը «Moody's Investors Service» միջազգային կազմակերպության կողմից ստացել է ֆինանսական կայունության "E+" և դրամով ու այլ արժույթներով երկարաժամկետ ավանդների ընդունման "B1" վարկանիշ՝ կայուն հեռանկարով: Թողարկվող արժեթղթերին առնչվող ռիսկերի վերաբերյալ առավել մանրամասն ներկայացված է սույն Ազդագրի Բաժին 2-ի («Թողարկվող պարտատոմսերի մասին տեղեկատվություն») 1-ին կետում («Ռիսկային գործոններ»):

3. Բանկի տնտեսական գործունեության զարգացման և ֆինանսական վիճակի փոփոխության միտումները

Բանկն իր գործունեությունն իրականացնում է համաձայն Բանկի խորհրդի կողմից հաստատված հեռանկարային զարգացման ծրագրերի՝ դրանցում սահմանված նպատակների,

սկզբունքների, գործունեության հիմնական ուղղությունների և խնդիրների լուծման ուղիների: Բանկի գործունեությունը մշտապես գտնվում է խորհրդի և գործադիր մարմնի ուշադրության ներքո, որոնք օպերատիվ արձագանքում են ներքին գործոնների, արտաքին միջավայրի և շուկայական իրավիճակների փոփոխություններին՝ համապատասխանեցնելով Բանկի կողմից առաջարկվող ծառայությունները և դրանց սակագները շուկայի պահանջներին, Բանկի կողմից իրականացվող գործառնությունների հսկողական մեխանիզմները գործող օրենսդրական դաշտի պահանջներին:

Բանկի՝ որպես կայացած և հեռանկարային ֆինանսական կառույցի, գնահատականը պետք է համարել նաև ISO/IEC 27001:2005 (Տեղեկատվության անվտանգության կառավարման համակարգ) հավաստագրի ստացման փաստը, որը մեծ հեռանկարներ է բացում բանկի միջազգային ճանաչման, միջազգային ֆինանսավարկային կառույցների հետ համագործակցության էլ ավելի խորացման և բանկի հետագա զարգացման տեսանկյունից:

Բանկի գործունեության կարևորագույն գնահատականներից է 2016թ.-ի արդյունքներով ապահոված 590,371հազ. դրամ շահույթը:

2016թ.-ի վերջին ապահովվեց կապիտալի 27.57 մլրդ դրամ մակարդակ՝ հիմնականում կանոնադրական կապիտալի ավելացման, ձևավորված շահույթի և վերագնահատման պահուստների հաշվին:

2016թ., նախորդ տարվա համեմատ, բանկի ակտիվներն աճել են 37.7 մլրդ դրամով կամ մոտ -34.86%-ով՝ կազմելով մոտ 146.2 մլրդ դրամ, ընդ որում՝ եկամտաբեր ակտիվներից հաճախորդներին տրված վարկերն աճել են 15.9 մլրդ դրամով կամ մոտ 26.8%-ով՝ կազմելով 75.05 մլրդ դրամ, իսկ հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունները՝ 4.8 մլրդ դրամով կամ 7.8%-ով՝ կազմելով մոտ 66.8 մլրդ դրամ, ինչը վկայում է բանկի նկատմամբ հաճախորդների վստահության շարունակական աճի մասին:

2015թ.-ի արդյունքներով Բանկն ապահովել է 449,266 հազ. դրամ շահույթ:

2015թ.-ի վերջին ապահովվեց կապիտալի 11.0 մլրդ դրամ մակարդակ՝ հիմնականում ձևավորված շահույթի հաշվին՝ վերագնահատման պահուստների զգալի նվազման պայմաններում:

2015թ., նախորդ տարվա համեմատ, բանկի ակտիվներն աճել են 16.5 մլրդ դրամով կամ մոտ 18.0%-ով՝ կազմելով մոտ 108.4 մլրդ դրամ, ընդ որում՝ եկամտաբեր ակտիվներից հաճախորդներին տրված վարկերն աճել են 7.2 մլրդ դրամով կամ մոտ 13.8%-ով՝ կազմելով 59.2 մլրդ դրամ, իսկ հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունները՝ 4.4 մլրդ դրամով կամ 7.7%-ով՝ կազմելով մոտ 62.0 մլրդ դրամ, ինչը վկայում է բանկի նկատմամբ հաճախորդների վստահության շարունակական աճի մասին:

Նախատեսելով զարգացման բոլոր ոլորտների թե՛ քանակական, թե՛ որակական աճ, շարունակվելու է մեծ ուշադրություն դարձվել ռիսկերի կառավարման համակարգի, ներքին հսկողության համակարգի, ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի, կորպորատիվ կառավարման արժեքների զարգացմանը, բանկային ծառայությունների մատուցման տեխնոլոգիաների կատարելագործմանը, միջազգային գործառնությունների, ինչպես նաև միջազգային ֆինանսավարկային կառույցների հետ համագործակցության ընդլայնմանը:

31.12.2016թ. դրությամբ Բանկի կապիտալը կազմել է մոտ 27.57 մլրդ դրամ՝ աճելով 2015թ.-ի վերջի համեմատ 83.79%-ով: Այլ ցուցանիշների գծով 2016թ. ընթացքում՝ (մինչև Ազդագրի գրանցման ներկայացման օրը) Բանկի գործունեության և ֆինանսական վիճակի էական

փոփոխություն տեղի չի ունեցել և Բանկը պահպանում է ակտիվների և այլ հիմնական ցուցանիշների աճի միտումները:

«ԲՏԱ բանկ» ՓԲԸ-ն «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ին միացնելու նպատակով 2015թ. ստորագրված հուշագրի համաձայն՝ 2016թ. մարտի 18-ին կայացած «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ և «ԲՏԱ բանկ» ՓԲԸ բաժնետերերի ժողովներում որոշում կայացվեց «ԲՏԱ բանկ» ՓԲԸ-ն «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ին միացնելու վերաբերյալ: 2016թ.-ին ՀՀ Կենտրոնական բանկի որոշման համաձայն «ԲՏԱ բանկ» ՓԲԸ-ը միացավ «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ին, որի արդյունքում «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ի կապիտալն ավելացավ 5,294,232 հազ. դրամով:

Գործունեության համար անհրաժեշտ բոլոր արտոնագրերը և լիցենզիաներն ուժի մեջ են, դատական հայցեր, որոնք էական ազդեցություն են ունեցել կամ ունենալու Բանկի ֆինանսական վիճակի և շահութաբերության վրա առկա չեն, կազմակերպական էական փոփոխություններ չեն սպասվում:

4. Բանկի աուդիտն իրականացնող անձի և խորհրդատուների ինքնության մասին համառոտ տեղեկություններ

Բանկի 2013թ., 2014թ., 2015թ. և 2016թ. աուդիտն իրականացրել է «Դելոյթ Արմենիա» ՓԲԸ-ն, որի գտնվելու վայրը և կապի միջոցներն են.

«Դելոյթ Արմենիա» ՓԲԸ

Գործադիր տնօրեն՝ Սրբուհի Հակոբյան

ՀՀ, ք. Երևան 0002, Ամիրյան 4/6, հեռ. +374(10) 52 65 20, ֆաքս +374 (10) 52 75 20, www.deloitte.am:

5. Բանկի կառավարման մարմնի անդամները, աշխատակիցները և խոշոր բաժնետերերը

5.1. Թողարկողի կառավարման մարմնի անդամները.

Բանկի կանոնադրությամբ սահմանված են Բանկի կառավարման հետևյալ մարմինները.

- Բաժնետերերի ընդհանուր ժողով (այսուհետ՝ Ընդհանուր ժողով), որը Բանկի կառավարման բարձրագույն մարմինն է,
- Բանկի խորհուրդը (այսուհետ՝ Խորհուրդ), որն ընտրվում է բաժնետերերի ընդհանուր ժողովում,
- Բանկի գործադիր տնօրենը, որն ի պաշտոնե վարչության նախագահն է,
- Բանկի վարչությունը (այսուհետ՝ Վարչություն):

Բանկի խորհուրդը կազմված է վեց անդամներից.

№	անունը, ազգանունը	զբաղեցրած պաշտոնը	փորձառությունը
1	Սարիբեկ Սուքիասյան	Խորհրդի նախագահ	26 տարի
2	Արմեն Նալչյան	Խորհրդի անդամ, Խորհրդի նախագահի տեղակալ	32 տարի
3	Արամ Մելիքյան	Խորհրդի անդամ	30 տարի
4	Լուիզա Պետրոսյան	Խորհրդի անդամ, խորհրդի քարտուղար	12 տարի
5	Իննա Յաբբարովա	Խորհրդի անդամ	34 տարի
6	Ռուբեն Հայրապետյան	Խորհրդի անդամ	15 տարի

Բանկի վարչությունը կազմված է 10 անդամներից.

№	անունը, ազգանունը	զբաղեցրած պաշտոնը	փորձառությունը
1	Արամ Խաչատրյան	Վարչության նախագահ, Գործադիր տնօրեն	10 տարի
2	Ռուբեն Բաղալյան	Վարչության նախագահի գործառնական գծով տեղակալ, Գործադիր տնօրենի գործառնական գծով տեղակալ	14 տարի
3	Օնիկ Չիչյան	Վարչության նախագահի կորպորատիվ և մանրածախ բիզնեսի գծով տեղակալ, Գործադիր տնօրենի կորպորատիվ և մանրածախ բիզնեսի գծով տեղակալ	15 տարի
4	Արտակ Առաքելյան	Վարչության նախագահի տեղակալ-գանձապետ, Գործադիր տնօրենի տեղակալ-գանձապետ	12 տարի
5	Աստղիկ Մանրիկյան	Վարչության նախագահի միջազգային և զարգացման գծով տեղակալ, Գործադիր տնօրենի միջազգային և զարգացման գծով տեղակալ	11 տարի
6	Արփինե Փիլոսյան	Վարչության նախագահի գործառնական գծով տեղակալ, Գործառնական գծով տնօրենի տեղակալ	10 տարի
7	Միքայել Պողոսյան	Վարչության անդամ, Ֆինանսական տնօրեն-Գլխավոր հաշվապահ	30 տարի
8	Հայկ Ավետիսյան	Վարչության անդամ, Ռազմավարության և ռիսկերի կառավարման վարչության պետ	12 տարի
9	Վրեժ Ջհանգիրյան	Վարչության անդամ, Իրավաբանական վարչության պետ	10տարի
10	Վարդան Սարգսյան	Վարչության անդամ, Վարկավորման վարչության պետ	12 տարի

5.2. Բանկի աշխատակիցները.

Բանկի աշխատակիցների ընդհանուր թիվը 30.09.2017թ. դրությամբ կազմում է 1,046 աշխատակից:

5.3. Բանկի խոշոր բաժնետերերը.

№	ազգանունը, անունը, հայրանունը	մասնակցություն
1	Սուքիասյան Սարիբեկ Ալբերտի	28.32 %
2	Սուքիասյան Խաչատուր Ալբերտի	13.77 %
3	Սուքիասյան Ռոբերտ Ալբերտի	14.22%
4	Սուքիասյան Էդուարդ Ալբերտի	10.66%
5	Վերակառուցման և Զարգացման Եվրոպական Բանկ	5.04%

6. Առաջարկվող պարտատոմսերի վերաբերյալ հիմնական տվյալները.

Առաջին տրանշի համար

Թողարկվող պարտատոմսերն անվանական են, ոչ փաստաթղթային, անբաժանելի են և փոխարկելի չեն, իսկ տոկոսային վճարումները կատարվելու են արժեկտրոնների միջոցով: Թողարկվող պարտատոմսերը տեղաբաշխվում և մարվում են ԱՄՆ դոլարով, իսկ դրանց դիմաց արժեկտրոնային վճարումներ կատարվում են ՀՀ դրամով արժեկտրոնների վճարման օրվան նախորդող աշխատանքային օրվա համար ՀՀ ԿԲ կողմից ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ հրապարակված պաշտոնական փոխարժեքով:

Արժեթղթերի քանակը՝ 20,000 (քսան հազար) հատ

Արժեթղթերի անվանական արժեքը՝ 100 (մեկ հարյուր) ԱՄՆ դոլար

Արժեթղթերի թողարկման ծավալը՝ 2,000,000 (երկու միլիոն) ԱՄՆ դոլար

Արժեկտրոնը՝ 5.75%

Շրջանառության ժամկետը՝ 27 ամիս

Պարտատոմսերի մարման օր է համարվում տեղաբաշխումն սկսելու օրվան հաջորդող 27-րդ ամսվա համապատասխան օրը: Պարտատոմսերի դիմաց նախատեսվող արժեկտրոնային եկամուտը հաշվարկվելու և վճարվելու է եռամսյակային պարբերականությամբ: Տարեկան արժեկտրոնային դրույքը մինչև հարկերը վճարելը կազմում է 5.75%: Արժեկտրոնների հաշվարկման և վճարման օր է համարվելու պարտատոմսերի տեղաբաշխումն սկսելու օրվան հաջորդող 3-րդ, 6-րդ, 9-րդ, 12-րդ, 15-րդ, 18-րդ, 21-րդ , 24-րդ և 27-րդ ամիսների համապատասխան օրերը:

Երկրորդ տրանշի համար

Թողարկվող պարտատոմսերն անվանական են, ոչ փաստաթղթային, անբաժանելի են և փոխարկելի չեն, իսկ տոկոսային վճարումները կատարվելու են արժեկտրոնների միջոցով: Թողարկվող պարտատոմսերը տեղաբաշխվում և մարվում են ՀՀ դրամով, ինչպես նաև դրանց դիմաց արժեկտրոնային վճարումներ կատարվում են ՀՀ դրամով:

Արժեթղթերի քանակը՝ 10,000 (տասը հազար) հատ

Արժեթղթերի անվանական արժեքը՝ 10,000 (տասը հազար) ՀՀ դրամ

Արժեթղթերի թողարկման ծավալը՝ 100,000,000 (մեկ հարյուր միլիոն) ՀՀ դրամ

Արժեկտրոնը՝ 12.0%

Շրջանառության ժամկետը՝ 27 ամիս

Պարտատոմսերի մարման օր է համարվում տեղաբաշխումն սկսելու օրվան հաջորդող 27-րդ ամսվա համապատասխան օրը: Պարտատոմսերի դիմաց նախատեսվող արժեկտրոնային եկամուտը հաշվարկվելու և վճարվելու է եռամսյակային պարբերականությամբ: Տարեկան արժեկտրոնային դրույքը մինչև հարկերը վճարելը կազմում է 12.0%: Արժեկտրոնների հաշվարկման և վճարման օր է համարվելու պարտատոմսերի տեղաբաշխումն սկսելու օրվան

հաջորդող 3-րդ, 6-րդ, 9-րդ, 12-րդ, 15-րդ, 18-րդ, 21-րդ , 24-րդ և 27-րդ ամիսների համապատասխան օրերը:

Միջոցների օգտագործման նախատեսվող ուղիները՝ Թողարկողի կողմից **առաջին** և **երկրորդ** տրանշի պարտատոմսերի տեղաբաշխման արդյունքում ներգրավված միջոցները հիմնականում ուղղվելու են փոքր և միջին ձեռնարկությունների վարկավորմանը, սպառողական վարկերի տրամադրմանը:

Նպատակը՝ Բանկն այս թողարկմամբ նպատակ ունի հասնելու հաշվեկշռի պասիվային մասի կառավարման արդյունավետության բարձրացմանը, հնարավոր ավանդատուների բազայի ընդլայնմանը և տարատեսականացմանը (դիվերսիֆիկացիա):

7. Պարտատոմսերի առաջարկի և դրանց առևտրին թույլտվության համառոտ նկարագիրը

Թողարկողի պարտատոմսերի բաժանորդագրություն չի իրականացվելու:

Պարտատոմսերի տեղաբաշխումը սկսվելու է ՀՀ ԿԲ-ի կողմից Ազդագրի գրանցմանը հաջորդող 7-րդ աշխատանքային օրը, իսկ տեղաբաշխումը տևելու է ոչ ավել, քան երեք օրացուցային ամիս: Պարտատոմսերի ձեռքբերման համար ներդրողները սահմանված կարգով պետք է լրացնեն համապատասխան պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտը, պատշաճ կերպով ներկայացնեն Բանկ և կատարեն համապատասխան վճարում, որով կհավաստեն պարտատոմսերի թողարկման պայմաններն ընդունելը: Պարտատոմսերը տեղաբաշխումից հետո ցուցակվելու են <<ՆԱՍԴԱՔ ՕԷՄԷՔՍ Արմենիա>> ԲԲԸ-ում և ունենալու են շուկա ստեղծող:

8. Ամփոփ ֆինանսական տվյալներ

հազ. դրամ

№	Ցուցանիշի անվանումը	30.09.2017*	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2014
	Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	979,538	590,371	449,266	816,796
	Սեփական կապիտալի միջին մեծություն**	27,931,162	22,440,746	11,868,510	11,075,369
	Սեփական կապիտալի շահութաբերություն (ROE), %	3.51%	2.63%	3.79%	7.37%
	Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	979,538	590,371	449,266	816,796
	Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն**	159,397,981	124,162,992	98,438,680	84,528,828
	Ակտիվների շահութաբերություն (ROA), %	0.61%	0.48%	0.46%	0.97%
	Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	979,538	590,371	449,266	816,796
	Գործառնական եկամուտ	7,205,380	7,539,829	6,304,775	6,785,457
	Զուտ շահույթի մարժա (NPM), %	13.59%	7.83%	7.13%	12.04%
	Գործառնական եկամուտ	7,205,380	7,539,829	6,304,775	6,785,457
	Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն**	159,397,981	124,162,992	98,438,680	84,528,828
	Ակտիվների օգտագործման գործակից (AU), %	4.52%	6.07%	6.40%	8.03%

	Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն	159,397,981	124,162,992	98,438,680	84,528,828
	Սեփական կապիտալի միջին մեծություն**	27,931,162	22,440,746	11,868,510	11,075,369
	Սեփական կապիտալի մուլտիպլիկատոր (EM)	5.71	5.53	8.29	7.63
	Զուտ տոկոսային եկամուտ	4,950,234	5,503,870	4,540,923	4,249,360
	Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն	110,799,633	107,062,092	86,711,786	71,793,014
	Զուտ տոկոսային մարժա (NIM)	4.47%	5.14%	5.24%	5.92%
	Տոկոսային եկամուտ	10,225,585	11,359,949	9,858,009	8,342,889
	Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն**	110,799,633	107,062,092	86,711,786	71,793,014
	Եկամտաբեր ակտիվների եկամտաբերություն	9.23%	10.61%	11.37%	11.62%
	Տոկոսային ծախսեր	5,275,352	5,856,079	5,317,086	4,093,529
	Պարտավորություններ, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր**	123,341,259	86,677,966	81,036,954	72,584,134
	Ծախսատարություն այն պարտավորությունների, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր	4.28%	6.76%	6.56%	5.64%
	Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	979,538	590,371	449,266	816,796
	Բաժնետոմսերի միջին կշռված թիվը	1,852,533	1,852,533	933,335	933,335
	Զուտ շահույթը մեկ բաժնետոմսի հաշվով (EPS)	0.53	0.32	0.48	0.88
	Սպրեդ	4.95%	3.85%	4.81%	5.98%

*Աուդիտ չանցած

*միջին եռամսյակային

Ֆինանսական գործակիցների հաշվարկման բանաձևերը ներկայացված են հավելված 4-ում:

ԲԱԺԻՆ 2. ԹՈՂԱՐԿՎՈՂ ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

1. ՌԻՍԿԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՆՆԵՐ

Պարտատոմսերում ներդրումները կապված են որոշակի հավանական ռիսկերի հետ, ուստի ներդրում կատարելու վերաբերյալ որոշում ընդունելուց առաջ ներդրողները պետք է մանրակրկիտ ուսումնասիրեն և վերլուծեն ներդրման հետ կապված և Ազդագրում բացահայտված հավանական ռիսկերը, ինչպես նաև ներկայացված այլ տեղեկատվությունը: Անհրաժեշտ է, այնուամենայնիվ, հաշվի առնել նաև այն հանգամանքը, որ Ազդագրում ներկայացված հնարավոր ռիսկերի ցանկը սպառիչ չէ, և հավանական է նաև անկանխատեսելի բնույթի որոշակի այլ ռիսկերի առաջացումը, և հետևաբար ներդրողը ներդրման վերաբերյալ

Վարկերն ըստ ոլորտների	31.12.2016թ. մնացորդ (հազ. դրամ)	30.09.2017թ.* մնացորդ (հազ. դրամ)
Սպառողական	**23,870,621.00**	**35,618,560.00**
Ոչ ժամկետանց	23,053,833.00	33,628,970.00
Ժամկետանց	816,788.00	1,989,590.00
Առևտուր	**11,343,639.00**	**16,042,402.00**
Ոչ ժամկետանց	10,504,517.00	14,894,009.00
Ժամկետանց	839,122.00	1,148,393.00
Արդյունաբերություն	**9,622,131.00**	**24,596,529.00**
Ոչ ժամկետանց	9,606,897.00	23,364,327.00
Ժամկետանց	15,234.00	1,232,202.00
Շինարարություն	**4,866,215.00**	**6,269,497.00**
Ոչ ժամկետանց	4,866,215.00	6,226,691.00
Ժամկետանց	-	42,806.00
Հիփոթեքային	**4,161,999.00**	**5,895,574.00**
Ոչ ժամկետանց	4,102,821.00	5,481,643.00
Ժամկետանց	59,178.00	413,931.00
Գյուղատնտեսություն	**1,381,248.00**	**1,073,622.00**
Ոչ ժամկետանց	1,381,248.00	1,061,575.00
Ժամկետանց	-	12,047.00
Այլ ճյուղեր	**21,348,289.00**	**17,677,966.00**
Ոչ ժամկետանց	21,185,869.00	14,992,267.00
Ժամկետանց	162,420.00	2,685,699.00

*Աուդիտ չանցած

Տոկոսադրույքների փոփոխության ռիսկը գնահատվում է միջազգային պրակտիկայում լայն տարածում գտած «GAP մոդելի» միջոցով՝ տոկոսադրույքների փոփոխման նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների դիսբալանսի և ժամկետայնության ճեղքվածքների վերլուծության հիման վրա: «Դյուրացիայի մոդելի» հիման վրա տոկոսադրույքի փոփոխման ռիսկը գնահատվում է ակտիվների և պարտավորությունների միջին կշռված ժամկետայնության ցուցանիշների կիրառմամբ՝ դիտարկելով դյուրացիան որպես տոկոսադրույքների փոփոխության նկատմամբ ակտիվների և պարտավորությունների ներկա արժեքների զգայունության գնահատման գործիք: Իրականացվում է նաև առանձին արժույթներով արտահայտված ակտիվների և պարտավորությունների ճեղքվածքների վերլուծություն՝ զուտ տոկոսային եկամտի վրա դրանց տոկոսադրույքների փոփոխության ազդեցության տեսանկյունից: Նշված մոդելները հնարավորություն են տալիս իրականացնել ակտիվների և պարտավորությունների օպտիմալ կառավարում՝ հեջավորելով տոկոսադրույքի ռիսկը:

Ստորև ներկայացված է 30.09.2017թ. դրությամբ բանկի փոփոխվող տոկոսադրույքով ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետային և արժութային կառուցվածքը.

Հոդվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս		1-ից մինչև 3 ամիս		3-ից մինչև 6 ամիս		6ամսից մինչև 1 տարի		1-ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
Տեղաբաշխված միջոցներ	դրամ	արտարժ.	դրամ	արտարժ.	դրամ	արտարժ.	դրամ	արտարժ.	դրամ	արտարժ.	դրամ	արտարժ.
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ												
Ընդամենը	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ներգրավված միջոցներ												
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմակերպությունների նկատմամբ, այդ թվում՝												
-վարկեր		29,502		188,190				403,449		1,094,048		
Ընդամենը	-	29,502	-	188,190	-	-	-	403,449	-	1,094,048	-	-
Զուտ դիրք	-	**-29,502**	-	**-188,190**	-	-	-	**-403,449**	-	**-1,094,048**	-	-

*Աուդիտ չանցած

Բանկում **իրացվելիության ռիսկի** կառավարումն իրականացվում է ակտիվա-պասիվային գործառնությունների՝ ըստ ժամկետների և ծավալների տեղաբաշխվածության կարգավորման և օրական դրամական հոսքերի համապատասխանեցման միջոցով՝ պահպանելով իրացվելիության և շահութաբերության օպտիմալ հարաբերակցությունը: Ժամկետայնության ճեղքվածքների հիմնադրույթի կիրառման հիման վրա Բանկում ներդրված իրացվելիության ցուցանիշների գնահատման և կառավարման մեթոդաբանությունը հնարավորություն է ընձեռում հաշվարկված ակնթարթային, մինչև 90 օր և մինչև 1 տարի կուտակային իրացվելիության ցուցանիշների ժամանակային շարքերի հիման վրա գնահատել ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ճեղքվածքների ազդեցությունը Բանկի իրացվելիության վրա, որը հիմք է հանդիսանում ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման օպտիմալ որոշումների կայացման համար: Սթրես թեստավորման սցենարային մոդելը հնարավորություն է տալիս գնահատել իրացվելիության նորմատիվների վրա շոկային տարբեր հնարավոր իրավիճակների ազդեցությունը: Բանկի կողմից ներգրավված ցպահանջ և ժամկետային միջոցների կենտրոնացումների ռիսկի գնահատման տնտեսամաթեմատիկական մոդելը, քվանտիլային վերլուծության հիման վրա, հնարավորություն է տալիս գնահատել ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ցպահանջ և ժամկետային ավանդների կենտրոնացումների մակարդակները՝ կիրառելով մշակված կենտրոնացումների գործակիցները և հաճախորդների միջև ավանդների բաշխվածության վերլուծական գրաֆիկները:

Ստորև ներկայացված է իրացվելիության ճեղքվածքի վերլուծությունը 30.09.17*թ. դրությամբ.

Հոդվածի անվանումը	Չաշխատող		Մարմանը մնացել է						Անժամկետ	Ընդամենը
	ժամկետային	Ժամկետանց	Ցպահանջ	մինչև 3 ամիս	3-ից մինչև 6 ամիս	6 ամսից մինչ 12 ամիս	1-ից մինչև 5 տարի	5 տարուց ավելի		
Զուտ իրացվելիության ճեղքվածք	944,671	210,343	32,490,743	26,313,900	6,562,881	17,868,557	59,672,771	22,439,837	976,290	167,493,161
Այդ թվում										
I խմբի արտարժույթով	587,211	123,580	14,042,345	14,576,362	1,851,097	10,571,737	25,469,204	9,578,388	121,896	76,921,820
II խմբիարտարժույթով	-	-	1,601,048	193,927	973	331	-	-	-	1,796,279
Փոփոխվող տոկոսադրույքների համար	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ֆիքսված տոկոսադրույքների համար	944,671	180,164	72,873	24,981,438	6,538,986	17,816,111	59,344,487	22,260,162	-	132,138,892
Կուտակայինիրացվելիության ճեղքվածք	944,671	1,155,014	(8,328,410)	(22,799,450	(23,126,843)	(27,119,732)	1,324,825	16,326,232	17,290,272	(44,333,421)

*Աուդիտ չանցած

Բանկում **արտարժութային ռիսկի** կառավարումն իրականացվում է կիրառելով միջազգային պրակտիկայում ընդունված VAR մեթոդաբանությունը, ինչպես նաև սթրես թեստերի սցենարային վերլուծության մեթոդները: Սթրես թեստերի սցենարային վերլուծություններում դիտարկվում է արտարժույթի փոխարժեքի կտրուկ տատանման ազդեցությունը նորմատիվների վրա: Բանկի արտարժութային քաղաքականությունը միտված է արտարժութային դիրքերի արդյունավետ կառավարման ապահովմանը՝ զուգակցելով այն արդարացված ռիսկի մակարդակի հետ:

Ստորև ներկայացվում է 30.09.17*թ. դրությամբ բանկի արտարժութային ռիսկի վերլուծությունն ըստ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների.

հազ. դրամ

	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ**	II խմբի արտարժույթ***	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ Կենտրոնական բանկում	17,562,969	11,683,173	1,280,094	30,526,236
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամներ	443	168,506	-	168,949
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմակ. նկատմամբ	4,821,384	10,006,793	513,718	15,341,895
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ	13,168	-	-	13,168
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	46,322,697	55,051,868	2,464	101,377,029
Վաճառքի համար մատչելի ֆին. ակտիվներ	584,646	-	-	584,646
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	49,326	-	-	49,326
Ներդրումներ վերահսկվող անձանց	-	-	-	-

կանոնադրական կապիտալում				
Հետգնման պայմանագրով գրավադրված արժեթղթեր	19,399,545	-	-	19,399,545
Այլ ակտիվներ	20,883	11,480	3	32,366
Ընդամենը ակտիվներ	**88,775,061**	**76,921,820**	**1,796,279**	**167,493,160**
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	33,372,949	25,203,329	39,909	58,616,187
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	31,890,071	49,834,989	1,477,641	83,202,701
Ստորաբաժանումներ փոխառություն	3,729,803	2,646,187	-	6,375,990
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական պարտավորություն	4,979	-	-	4,979
Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն	106,515	-	-	106,515
Վճարվելիք գումարներ	154,669	-	-	154,669
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	1,045,841	-	-	1,045,841
Այլ պարտավորություններ	663,283	36,034	(3,310)	696,007
Ընդամենը պարտավորություններ	**70,968,110**	**77,720,539**	**1,514,240**	**150,202,889**
Զուտ դիրք	**17,806,951**	**(798,719)**	**282,039**	**17,290,271**

* Աուդիտ չանցած

** «I խմբի արտարժույթի» կազմը հետևյալն է. ԱՄՆ դոլար, Անգլիական ֆունտ ստեռլինգ, Եվրո, Շվեյցարական ֆրանկ, Ռսկու ստանդարտացված ձուլակտոր և Մետաղական հաշիվ

*** «II խմբի արտարժույթի» կազմը հետևյալն է. ՌԴ ռուբլի, Վրացական լարի, ՄԱԷ դիրհամ:

Գնային ռիսկի հնարավոր նվազագույն մակարդակն ապահովվում է հետևյալ միջոցառումների շրջանակներում.

- ✓ ֆինանսական շուկայի կառուցվածքային, ծավալային և գնային ցուցանիշների դինամիկայի, առանձին ֆինանսական գործիքների իրացվելիության վերլուծություն, առկա միտումների բացահայտում,
- ✓ հնարավոր կորուստների գնահատում,
- ✓ հեջավորման գործիքների կիրառում,
- ✓ ֆինանսական գործիքների գծով լիմիտների (ըստ կապիտալի գործիքներով գործառնության տեսակի, ըստ դիլերի, ըստ թողարկողի, stop-loss) սահմանում,
- ✓ կապիտալի գործիքների փաթեթի բազմազանեցում (դիվերսիֆիկացիա)՝ ըստ թողարկողի, տնտեսության ճյուղերի, ժամկետայնության և այլն:

Բանկային հիմնական և օժանդակ բիզնես-գործընթացների յուրաքանչյուր բաղադրիչ գործառնությունը պարունակում է որոշակի մակարդակի **գործառնական ռիսկ**, որը կարող է հանգեցնել ինչպես փոքր, այնպես էլ Բանկի համար էական չափերի հասնող կորուստների, որով էլ պայմանավորված է գործառնական ռիսկի արդյունավետ կառավարման կարևորությունը և առաջնային նշանակությունը բանկերի համար: Գործառնական ռիսկի հսկողության արդյունավետ համակարգի կիրառումն այդ ռիսկի օպտիմալ կառավարման կարևորագույն գործոններից է, որն ապահովվում է օրական հսկողության իրականացման, պարբերական և թեմատիկ ստուգումների միջոցով գործող կանոնակարգվածության մակարդակի պատշաճության գնահատման, կանոնակարգման կարիք ունեցող գործառույթների վերհանման,

հնարավոր ռիսկերի բացահայտման և պատասխանատու մարմիններին դրանց մասին տեղեկացման միջոցով:

Հեղինակության ռիսկն արտահայտվում է ֆինանսական և բիզնես ռիսկերի ազդեցության ներքո Բանկի հեղինակության վատթարացմամբ: Ֆինանսական և բիզնես ռիսկերը կառավարելիս հաշվի է առնվում դրանց պոտենցիալ ազդեցությունը հեղինակության ռիսկի վրա: **Վարակի ռիսկը** գնահատվում է արտարժութային, վարկային, իրացվելիության, տոկոսադրույքի փոփոխման և գնային ռիսկերի համատեղ դիտարկման միջոցով: Վարակի ռիսկի գնահատման համար կիրառվում է սթրես թեստավորում, որի սթրես թեստերի սցենարները (շոկային վիճակի լրջությունը, ռիսկատեսակների միջև փոխկապվածությունը և այլն) կազմվում են էքսպերտային եղանակով:

Օրենսդրական, նորմատիվային դաշտի փոփոխության ռիսկի կառավարումը ենթադրում է իրավասու մարմինների հետ համագործակցություն և համապատասխան վերլուծական տեղեկանքների պատրաստում, Բանկի արագ և ճկուն արձագանքման միջոցառումների իրականացում:

Ռիսկերի վերաբերյալ առավել մանրամասն բացահայտումները ներկայացված են Բանկի հրապարակվող հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններում (Ծանոթագրություն 32):

№	Ցուցանիշը	Մասնաբաժինը շուկայում /%/
1	Ընդհանուր ակտիվներ	4.33%
2	Վարկային ներդրումներ	4.14%
3	Ընդհանուր պարտավորություններ	4.37%
4	Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	3.45%
5	Ընդհանուր կապիտալ	4.16%

3. ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ ԲԱՆԿԻ ՄԱՍԻՆ

1) Բանկի պատմությունը և զարգացումը

ա. բանկի անվանումը, կազմակերպական-իրավական ձևը, գրանցված ապրանքանիշերը: Եթե բանկի կանոնադրությամբ տրված են բանկի անվանման տարբերակներ օտար լեզուներով, նշվում են նաև դրանք: Եթե բանկի գործունեության ընթացքում փոփոխվել է նրա անվանումը կամ բանկը վերակազմակերպվել է, ապա ներկայացնել այդ մասին տեղեկատվություն.

Բանկի լրիվ ֆիրմային անվանումն է.

հայերեն՝ «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԷԿՈՆՈՄԻԿԱՅԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԲԱՆԿ» ԲԱՑ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

անգլերեն՝ «ARMENIAN ECONOMY DEVELOPMENT BANK» OPEN JOINT STOCK COMPANY

ռուսերեն՝ «БАНК РАЗВИТИЯ ЭКОНОМИКИ АРМЕНИИ» ОТКРЫТОЕ АКЦИОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО

հեշտությամբ բավարարելու համար: Ի հավելումն ստորև ներկայացվում են ՀՀ ԿԲ իրացվելիության նորմատիվները՝

Նորմատիվներ	ՀՀ ԿԲ-ի սահմանած թույլատրելի մեծությունը	Փաստացի մեծություն 30.09.2017*	Փաստացի մեծություն 31.12.2016	Փաստացի մեծություն 31.12.2015	Փաստացի մեծություն 31.12.2014	Փաստացի մեծություն 31.12.2013
Ն21**	15%	24.48%	32.31%	31.31%	28.25%	30.15%
Ն22***	60%	90.91%	136.87%	85.94%	79.76%	92.39%

* Աուդիտ չանցած

** Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցություն

*** Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցություն

4. ԲԻԶՆԵՍԻ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ

1) Հիմնական գործունեությունը

ա. բանկի հիմնական գործունեության նկարագիրը ՝ նշելով մատուցված ծառայությունների հիմնական տեսակները.

Հայէկոնոմբանկը հանդիսանում է ՀՀ բանկային համակարգի արդյունավետ զարգացող օղակներից մեկը, որը վերջին տասնյոթ տարիներին գործել է շահույթով: Նշվածը հատկանշական է, հաշվի առնելով ՀՀ տնտեսության զարգացման ընդհանուր իրավիճակը և բանկային համակարգում դրսևորված միտումները:

Բանկի համար առավել կարևոր գործունեությունը ֆինանսական միջնորդության՝ միջոցների ներգրավման և տեղաբաշխման, իրականացումն է, որը զուգորդվում է բանկային այլ բազմաբնույթ ծառայությունների մատուցմամբ:

Հանդիսանալով ունիվերսալ բանկ, Հայէկոնոմբանկը գործունեություն է ծավալում բանկային ծառայությունների մատուցման բոլոր ոլորտներում: Բանկը իր կայուն զարգացող դիրքերն ունի թե արտարժութային, թե արժեթղթերի, թե միջբանկային շուկաներում: Որպես ունիվերսալ կառույց, բանկը ակտիվ գործունեություն է ծավալում թե վարկավորման, թե ծառայությունների մատուցման, թե փոխանցումների նոր գործիքների, թե պլաստիկ քարտերի սպասարկման ոլորտներում:

Բանկը ՀՀ օրենքներով և այլ իրավական ակտերով սահմանված կարգով կարող է իրականացնել հետևյալ ֆինանսական գործառնությունները.

ա/ ընդունել ցպահանջ և ժամկետային ավանդներ.

բ/ տրամադրել առևտրային և սպառողական վարկեր, այդ թվում՝ տալ հիփոթեքային վարկեր, իրականացնել պարտքի կամ առևտրային գործարքների ֆինանսավորում, ֆակտորինգ.

գ/ տրամադրել բանկային երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ (վարկային նամակներ).

դ/ բացել և վարել հաշիվներ, այդ թվում՝ այլ բանկերի թղթակցային հաշիվներ.

ե/ մատուցել այլ վճարահաշվարկային ծառայություններ և (կամ) այլ կերպ սպասարկել հաճախորդների հաշիվները.

(հազ. դրամ)

Տոկոսային եկամուտ		31.12.2014	Տեսակ արար կշիռը (%)	31.12.2015	Տեսակ արար կշիռը (%)	31.12.2016	Տեսակ արար կշիռը (%)	30.09.2017*	Տեսակա բար կշիռը (%)
1	Վարկեր հաճախորդներին	7,253,122	86.93	8,248,220	83.67	9,408,361	82.82	8,162,975	79.83
2	Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	791,400	9.49	1,068,268	10.83	1,463,126	12.88	1,555,765	15.21
3	Պահանջներ ֆինանսական կազմակեր-պությունների նկատմամբ	97,842	1.17	128,183	1.3	139,121	1.22	246,248	2.41
4	Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	200,269	2.4	413,252	4.19	337,872	2.97	232,856	2.28
5	Այլ տոկոսային եկամուտ	256	0.01	86	0.01	11,469	0.1	27,742	0.27
Ընդամենը		**8,342,889**	**100**	**9,858,009**	**100**	**11,359,949**	**100**	**10,225,586**	**100**

*աուդիտ չանցած

(հազ. դրամ)

Ոչ տոկոսային եկամուտ		31.12.2014	Տեսակ արար կշիռը (%)	31.12.2015	Տեսակ արար կշիռը (%)	31.12.2016	Տեսակ արար կշիռը (%)	30.09.2017*	Տեսակ արար կշիռը (%)
1	Կոմիսիոն եկամուտներ	1,508,982	52.46	1,460,908	58.24	1,479,985	51.33	1,365,078	52.73
2	Զուտ (վնաս)/օգուտ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներից և պարտավորություն ներից	130,157	4.52	-242,318	-9.66	12,582	0.44	-96,810	-3.74
3	Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների գծով զուտ օգուտ	171,314	5.96	6,347	0.25	330,885	11.48	310,189	11.98
4	Արտարժութային զուտ եկամուտ	747,117	25.97	885,591	35.3	601,945	20.88	640,201	24.73

5	Ստացված տույժեր և տուգանքներ	176,364	6.13	290,758	11.59	404,075	14.01	295,414	11.41
6	Թանկարժեք մետաղների վաճառքից և վերագնահատումից օգուտ	37,804	1.31	1,969	0.08	33	0.001	7,018	0.27
7	Եկամուտ շնորհներից	507	0.02	507	0.02	507	0.02	507	0.02
8	Այլ եկամուտներ	104,260	3.62	104,762	4.16	53,325	1.85	67,317	2.60
Ընդամենը		**2,876,505**	**100**	**2,508,524**	**100**	**2,888,337**	**100**	**2,588,914**	**100**

*աուդիտ չանցած

Հաշվետու տարում բանկը շարունակել է իր որդեգրած քաղաքականությունը հաճախորդների բնագավառում՝ պահպանելով փոխշահավետության սկզբունքը՝ հաճախորդներին առաջարկել բանկային ծառայությունների ընդգրկուն փաթեթ, մշտապես նորացնելով և բազմազանելով այն, բարելավելով ծառայությունների մատուցման որակը:

2016թ.-ի Բանկի առավել հատկանշական ձեռքբերումներից է 24.08.2016թ. ՀՀ ԿԲ թիվ 134Ա որոշման համաձայն «ԲՏԱ Բանկ» ՓԲԸ-ն միացումը «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ին, որի արդյունքում «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ի կապիտալն ավելացավ 5,294,232 հազ. դրամով:
Հաշվետու տարվա ընթացքում Բանկը շարունակեց ակտիվ համագործակցությունը միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունների հետ, ինչի շնորհիվ խորացվեց ու ընդլայնվեց համագործակցության շրջանակները, գործող ծրագրերը, ինչպես նաև ծավալվեց գործակցություն նոր բանկային ծառայությունների ոլորտում:

- «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ և շվեյցարական «SYMBIOTICS» SA և Լյուքսեմբուրգի Մեծ Դքսությունում գտնվող «MICRO, SMALL & MEDIUM ENTERPRISES BONDS» S.A. ֆինանսական հաստատությունների միջև կնքվեց 10.0 միլիոն ԱՄՆ դոլարի վարկային պայմանագիր, որով ներգրավված միջոցներն ուղղվելու են միկրո, փոքր և միջին բիզնեսի վարկավորմանը:
- «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ և բելգիական «INCOFIN CVBA» ներդրումային ընկերության միջև կնքվեց 6.0 միլիոն ԱՄՆ դոլարի վարկային պայմանագիր, որով ներգրավված միջոցներն ուղղվելու են միկրո և փոքր բիզնեսի վարկավորմանը:
- Շվեյցարական «SYMBIOTICS» SA հետ համագործակցության շնորհիվ «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ և Լյուքսեմբուրգի Մեծ Դքսությունում գտնվող «GLOBAL IMPACT INVESTMENTS» SÀRL ներդրումային ընկերության միջև կնքվեց 5.0 միլիոն ԱՄՆ դոլարի վարկային պայմանագիր, որով ներգրավված միջոցներն ուղղվելու են միկրո բիզնեսի վարկավորմանը:
- Շվեյցարական «SYMBIOTICS» SA հետ համագործակցության շնորհիվ «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ և Լյուքսեմբուրգի Մեծ Դքսությունում գտնվող «FINETHIC» S.C.A. ներդրումային ընկերության միջև կնքվեց 1.0 միլիոն ԱՄՆ դոլարի վարկային պայմանագիր, որով ներգրավված միջոցներն ուղղվելու են միկրո և փոքր բիզնեսի վարկավորմանը:

Բանկն իր զարգացման ներկա փուլում կարևորում է համարժեք մրցունակության մակարդակի ապահովումը հետևյալ շուկայական հատվածներում.

• փոքր և միջին ձեռնարկությունների վարկավորում,

♦ Բաժնետիրական ընկերության կարգավիճակում հանդես եկող <<ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ>> ԲԲԸ-ի ձևավորված դրական վարկանիշը և աճող հեղինակությունը:

Ստորև ներկայացվում է որոշ հիմնական ցուցանիշների գծով Բանկի մասնաբաժինը շուկայում.

№	Ցուցանիշը	31.12.2016թ. դրությամբ Մասնաբաժինը շուկայում /%/	30.09.2017թ. դրությամբ Մասնաբաժինը շուկայում /%/
1	Ընդհանուր ակտիվներ	3.55%	4.33%
2	Վարկային ներդրումներ	2.96%	4.14%
3	Ընդհանուր պարտավորություններ	3.44%	4.37%
4	Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	3.09%	3.45%
5	Ընդհանուր կապիտալ	4.12%	4.16%

5. ԲԱՆԿԻ ԽՄԲԻ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ

1) Եթե բանկը խմբի անդամ է, ապա համառոտ ներկայացնել խմբի կառուցվածքը և բանկի տեղը այդ խմբում,

Բանկը որևէ խմբի անդամ չի հանդիսանում: Բանկի հիմնական բաժնետերեր և «ՍԻԼ ԿՈՆՑԵՌՆ» ՍՊԸ հիմնադիր հանդիսացող Սուքիասյանների ընտանիքը փայամասնակցություն ունի նաև հետևյալ ընկերություններում.

Կազմակերպության անվանումը	Գտնվելու վայրը
1. <<Նարեկ>> ՍՊԸ	ՀՀ ք.Երևան, Մ. Խորենացու 30/1
2.<< Սիլ Կոնցեռն>>ՍՊԸ	ՀՀ ք.Երևան, 0018, Տ. Մեծի պող., 3-րդ նրբ. 62
3.<<Երևանի Ալրաղաց>> ԲԲԸ	ՀՀ ք.Երևան, Նար-Դոսի փող. 2
4.<<Սպորտ Թայմ>> ՍՊԸ	ՀՀ ք.Երևան, 0018, Տ. Մեծի պող., 3-րդ նրբ. 62
5.<<Երևանի Զովք Գործարան>> ԲԲԸ	ՀՀ ք.Երևան, Արտաշեսյան 99
6.<< Սատուրն Շինմոնտաժ>> ՍՊԸ	ՀՀ ք.Երևան, Տ. Մեծի 3-րդ նրբ. 62
7. <<Բջնի Գրուպ>> ՍՊԸ	ՀՀ ք.Չարենցավան, Գործարանային փող. 8
8.<<Նոյ Գրուպ>> ՍՊԸ	ՀՀ ք.Երևան, Գետառի 4
9. <<Սիլ Ինշուրանս>> Ապահովագրական ՓԲԸ	ՀՀ ք.Երևան, Տ. Մեծի պող. 39
10.<<Սիլ հանքային ջրերի	ՀՀ ք. Երևան, Գետառի 4/8

ծավալից, նվազագույնը 5,000 ՀՀ դրամ, 100մլն. ՀՀ դրամ և ավել ծավալի դեպքում 0.04%: Կորպորատիվ արժեթղթերով գործարքների դեպքում՝ մինչև 100մլն. ՀՀ դրամը՝ 0.2% գործարքի ծավալից, նվազագույնը 5,000 ՀՀ դրամ, իսկ 100մլն. ՀՀ դրամ և ավել ծավալի դեպքում 0.1%:

Ողջամիտ ներդրողի ներդրումային որոշման կայացման նպատակով՝ Բանկը ներկայացնում է հաշվետու տարվա ակտիվապասիվային ցուցանիշների և շահույթի ծավալային աճը, որոնք արտացոլում են Բանկի կառավարման մարմինների կողմից ռազմավարության իրականացման արդյունավետությունը:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացվում են Բանկի ակտիվապասիվային հիմնական ցուցանիշները և շահույթը.

(հազ. դրամ)

Միջոցների ներգրավում	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016	30.09.2017*
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	22,314,296	26,052,003	44,301,222	58,616,187
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	57,525,303	61,973,987	66,795,292	83,202,701
Ստորադաս փոխառություն	-	4,425,604	5,400,172	6,375,990

(հազ. դրամ)

Միջոցների տեղաբաշխում	31.12.2015	31.12.2015	31.12.2016	30.09.2017*
Հաճախորդներին տրված վարկեր	59,175,240	59,175,240	75,047,659	101,377,029
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	8,866,001	8,866,001	16,048,860	19,899,817

(հազ. դրամ)

	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016	30.09.2017*
Շահույթ	816,796	449,266	590,371	979,538

*Աուդիտ չանցած

Բացի վերը բերված ֆինանսական ցուցանիշները, Բանկը որպես հաշվետու թողարկող, իր արժեթղթերի սեփականատերերին է ներկայացնում նաև եռամսյակային և տարեկան հաշվետվություններ, որոնք տեղադրված են բանկի ինտերնետային կայքի՝ www.aeb.am՝ **<<Բաժնետերեր և ներդրողներ>>** բաժնում:

1. Սուքիասյանների ընտանիքի ուղղակի հսկողության տակ, քանի որ նրանք հանդիսանում են «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ի բաժնետոմսերի 69.94%-ի սեփականատեր.

Սուքիասյան Սարիբեկ՝ 28.32% (ք. Երևան, Զավարյան 6, բն. 1-5),

Սուքիասյան Խաչատուր՝ 13.77% (ք. Երևան, Զավարյան 6, բն. 1-5),

Սուքիասյան Ռոբերտ՝ 14.22%, (ք. Երևան, Զավարյան 6, բն. 1-5),

Սուքիասյան Էդուարդ՝ 10.66%, (ք. Երևան, Զավարյան 6, բն. 1-5):

2. Վերակառուցման և Զարգացման Եվրոպական Բանկի (European Bank for Reconstruction and Development Անգլիա, 2JN, EC2A, Լոնդոն, Իքսչեյնջ Սքուեր մեկ) ուղղակի հսկողության տակ, քանի որ այն հանդիսանում է «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ի 5.04% զումարած 1 բաժնետոմսի սեփականատեր, և համաձայն 08.12.2004թ. կնքված <<Բաժնետիրական պայմանագրի>> պետք է ունենա իր ներկայացուցիչը Բանկի Խորհրդի կազմում, ինչպես նաև բանկի կառավարման մարմնի (վարչության անդամ, տնօրեն) ընտրության կամ փոփոխության, կազմակերպության միացման, լուծարման, կապիտալ համալրելու, խոշոր փոխառություններ ներգրավելու, տրամադրելու և մի շարք այլ դեպքերում պետք է տա իր նախնական համաձայնությունը:

10. ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ ԲԱՆԿԻ ԱԿՏԻՎՆԵՐԻ ԵՎ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ, ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԻ, ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐԻ ԵՎ ԾԱԽՍԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

1) Պատմական ֆինանսական տեղեկատվություն

Պատմական ֆինանսական ժամանակաշրջանի համար անկախ աուդիտորական եզրակացությամբ հաստատված տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները, ինչպես նաև անկախ աուդիտորական եզրակացության բովանդակությունն ամբողջությամբ.

Ներկայացված են Ազդագրին կից հավելված 3-ում:

2) Միջանկյալ ֆինանսական տեղեկատվություն

Եթե ազդագիրը գրանցման է ներկայացվում վերջին հաշվետու տարվա (որի համար ներկայացվել են անկախ աուդիտորական եզրակացությամբ հաստատված տարեկան ֆինանսական հաշվետվություններ) վերջին օրվանից սկսած 9 ամիս հետո, ապա ազդագրում ներկայացվում են միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններ (եռամսյակային կամ կիսամյակային՝ կախված թողարկողի ցանկությունից), որոնք ծածկում են տարվա սկզբից առնվազն 6 ամիս ժամանակաշրջան: Այս միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունները կարող են լինել առանց աուդիտորական եզրակացության: Ֆինանսական հաշվետվությունների կազմում բանկն իր հայեցողությամբ կարող է չներառել սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը: Բացի այդ, ֆինանսական հաշվետվությունների կազմում բանկն իր հայեցողությամբ կարող է չներառել նաև դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը, բացառությամբ, եթե ազդագրով հայցվում է կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլտվություն:

Բանկի 2017 թվականի երրորդ եռամսյակի հաշվետվությունը՝ հաստատված Բանկի կառավարման մարմնի կողմից, ներկայացված է սույն Ծրագրային ազդագրի Հավելված 5-ում:

3) Բանկի ֆինանսական վիճակի էական փոփոխությունները.

(հազ. դրամ)

ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ		31.12.2015	31.12.2016	30.09.2017*
1	Ընդհանուր ակտիվներ	106,660,749	146,182,358	178,524,724
2	Ընդհանուր պարտավորություններ	88,192,761	118,612,940	150,202,889

3	Սեփական կապիտալ	18,467,988	27,569,418	28,321,835
4	Շահույթ նախքան շահութահարկով հարկումը	135,467	775,912	1,140,362
5	Զուտ տոկոսային եկամուտ (տոկոսային եկամուտ-տոկոսային ծախս)	1,189,917	5,503,870	4,950,234

*Աուդիտ չանցած

4) Դատական, արբիտրաժային և վարչական վարույթների մասին տեղեկատվություն

Ներկայացվում է ազդագրի գրանցման ներկայացմանը նախորդող 12 ամսվա ընթացքում թողարկողի ներգրավվածությամբ դատական, արբիտրաժային և (կամ) վարչական վարույթների նկարագիրը, որոնք թողարկողի ֆինանսական վիճակի կամ շահութաբերության վրա ունեցել են էական ազդեցություն.

07.08.2017թ. «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ կողմից հայցադիմումներ են ներկայացվել դատարան հօգուտ բանկի 8,351,957.6 ՀՀ դրամ և 40,177.75 ԱՄՆ դոլարին համարժեք ՀՀ դրամ գումարներ բռնագանձելու պահանջի մասին:

14.07.2017թ. «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ կողմից հայցադիմում է ներկայացվել դատարան հօգուտ բանկի 2,776.4 ԱՄՆ դոլարին համարժեք ՀՀ դրամ և 27,000 ՀՀ դրամ գումար բռնագանձելու պահանջի մասին:

12.07.2017թ. «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ կողմից հայցադիմում է ներկայացվել դատարան հօգուտ բանկի 4,414.95 ԱՄՆ դոլարին համարժեք ՀՀ դրամ գումար բռնագանձելու պահանջի մասին:

11.07.2017թ. «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ կողմից հայցադիմում է ներկայացվել դատարան հօգուտ բանկի 6,854.5 ԱՄՆ դոլարին համարժեք ՀՀ դրամ գումար բռնագանձելու պահանջի մասին:

07.07.2017թ. «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ կողմից հայցադիմումներ են ներկայացվել դատարան հօգուտբանկի 6,405,777.0 ՀՀ դրամ և 3,467.89 ԱՄՆ դոլարին համարժեք ՀՀ դրամ գումարներ բռնագանձելու պահանջի մասին:

29.06.2017թ. «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ կողմից հայցադիմում է ներկայացվել դատարան հօգուտ բանկի 10,394,440.0 ՀՀ դրամ գումար բռնագանձելու պահանջի մասին:

16.06.2017թ. «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ կողմից հայցադիմումներ են ներկայացվել դատարան հօգուտ բանկի 64,412.89 ԱՄՆ դոլարին և 8,552.96 ԱՄՆ դոլարին համարժեք ՀՀ դրամ գումարներ բռնագանձելու պահանջի մասին:

13.06.2017թ. «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ կողմից հայցադիմում է ներկայացվել դատարան հօգուտ բանկի 1,394,078.0 ՀՀ դրամ գումար բռնագանձելու պահանջի մասին:

06.06.2017թ. «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ կողմից հայցադիմում է ներկայացվել դատարան հօգուտ բանկի 3,688.89 ԱՄՆ դոլարին համարժեք ՀՀ դրամ գումար բռնագանձելու պահանջի մասին:

31.05.2017թ. «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ կողմից հայցադիմում է ներկայացվել դատարան հօգուտ բանկի 26,539.06 ԱՄՆ դոլարին ամարժեք ՀՀ դրամ գումար բռնագանձելու պահանջի մասին:

30.05.2017թ. «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ կողմից հայցադիմումներ են ներկայացվել դատարան հօգուտ բանկի 8,099,802.7 ՀՀ դրամ, 8,791.46 ԱՄՆ դոլարին և 3,413.03 ԱՄՆ դոլարին համարժեք ՀՀ դրամ գումարներ բռնագանձելու պահանջի մասին:

23.05.2017թ. «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ կողմից հայցադիմումներ են ներկայացվել դատարան հօգուտ բանկի 9,966,741.0 ՀՀ դրամ և 64,273.8 ԱՄՆ դոլարին համարժեք ՀՀ դրամ գումարներ բռնագանձելու պահանջի մասին:

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի 2007 թվականի հուլիսի 10-ի թիվ 205 Ն որոշմամբ հաստատված հավելված 5

2017Թ. 3-ՐԴ ԵՌԱՄՍՅԱԿԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿՎՈՂ ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

«ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ

Ք.ԵՐԵՎԱՆ, ԱՄԻՐՅԱՆ ՓՈՂ. 23 /1

ARMECONOMBANK

Ծանոթագրություն 1. «Իրավական դաշտ և կորպորատիվ կառավարում»

Իրավական դաշտ.

«ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) հիմնվել է 1991 թվականին ԽՍՀՄ Բնակսոցբանկի հայկական Հանրապետական բանկի (1991-1993թ.. «Հայպետառբանկ» ՓԲԸ) հիման վրա և 1995թ. վերակազմավորվել է որպես բաց բաժնետիրական ընկերության՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Բանկը գրանցվել է ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից N 1 արտոնագրային համարով:

Բանկի գլխավոր գրասենյակը և թվով 26 մասնաճյուղերը գտնվում են Երևանում, 23 մասնաճյուղերը՝ ՀՀ տարբեր մարզերում և 1 մասնաճյուղ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում: Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ ք.Երևան, Ամիրյան 23/1:

Բանկի հիմնական գործունեությունը.

Հանդիսանալով ունիվերսալ ֆինանսավարկային կառույց՝ «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ իր հաճախորդներին առաջարկում է բանկային ծառայությունների ընդգրկուն փաթեթ: Բանկի ակտիվային գործառնությունների գերակշռող մասը բաժին է ընկնում վարկային գործունեությանը: Բանկը վարկավորում է երկրի տնտեսության համարյա բոլոր ճյուղերը՝ պայմանավորված ներկայացվող ծրագրի ռիսկայնությամբ եւ հեռանկարով: Բանկն ակտիվ գործունեություն է ծավալել միջազգային վարկավորման ծրագրերով վարկավորման ուղղությամբ: Բանկը տրամադրում է ինչպես առևտրային, այնպես էլ սպառողական, հիփոթեքային վարկեր:

Գործարար միջավայրը

Հայաստանում շարունակական բնույթ են կրում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները: Որպես զարգացող շուկա, Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում, և ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները կարող են չհամապատասխանել իրականացրած գործարքներին: Հետագա տնտեսական զարգացման հիմնական խոչընդոտը տնտեսական և ինստիտուցիոնալ զարգացման ցածր մակարդակն է՝ զուգակցված տարածաշրջանային անկայունությամբ, կենտրոնացված տնտեսական հենքով և միջազգային տնտեսական ճգնաժամի ազդեցությամբ:

Միջազգային տնտեսական ճգնաժամը հանգեցրեց ՀՀ համախառն ներքին արդյունքի, ինչպես նաև արտերկրից դրամային փոխանցումների կրճատմանը, ինչից Հայաստանի տնտեսությունը գտնվում է մեծ կախման մեջ:

Կորպորատիվ կառավարում

Բանկի կառավարման մարմիններն են՝ Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը՝ որպես բանկի կառավարման բարձրագույն մարմին, Բանկի Խորհուրդը, Բանկի Վարչությունը և Գործադիր տնօրենը:

Բանկի խորհրդի կառուցվածքը և կազմը

Բանկի Խորհրդի նախագահ

Ս. Սուքիասյան

Բանկի Խորհրդի անդամներ

Ա. Նալջյան

Ա. Մելիքյան

Լ. Պետրոսյան

Ռ. Հայրապետյան

Ի. Յաբբարովա

Բանկի տնօրինության կառուցվածքը և կազմը

Գործադիր տնօրեն Ա. Խաչատրյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ՝ Ռ. Բաղալյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ՝ Օ. Չիչյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ՝ Ա. Առաքելյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ՝ Ա. Մանրիկյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ՝ Ա. Փիլոսյան

Գլխավոր հաշվապահ՝ Մ. Պողոսյան

Ռազմավարության և ռիսկերի կառավարման վարչության պետ՝ Հ. Ավետիսյան

Իրավաբանական վարչության պետ՝ Վ. Ջհանգիրյան

Վարկավորման վարչության պետ՝ Վ. Սարգսյան

AEB ARMECONOMBANK

Բանկի սեփականության կառուցվածքը և բաժնետերերի/մասնակիցների քանակը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում

Բանկի կանոնադրական կապիտալը 30.09.2017թ. դրությամբ կազմում է 4,631,333 հազ. ՀՀ դրամ: Այն ներառում է 1,852,533 սովորական բաժնետոմս, յուրաքանչյուրը 2500 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով:

Մասնակիցներ

Սուքիասյան Սարիբեկ Ալբերտի	28.32 %
Սուքիասյան Խաչատուր Ալբերտի	13.77%
Սուքիասյան Ռոբերտ Ալբերտի	14.21%
Սուքիասյան Էդուարդ Ալբերտի	10.66%
Վերակառուցման և Զարգացման Եվրոպական Բանկ	5.04%

Բանկի ղեկավարների վարձատրության քաղաքականությունը

Բանկում ղեկավարների վարձատրության հատուկ քաղաքականություն չի կիրառվում: Ղեկավար անձանց վարձատրությունը կատարվում է խորհրդի կողմից հաստատված հաստիքացուցակի հիման վրա:

Բանկի արտաքին աուդիտին վճարները

Բանկի արտաքին աուդիտն իրականացնող անձը հաստատվում է Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի կողմից՝ Բանկի խորհրդի ներկայացմամբ, իսկ արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի վարձատրության չափը հաստատվում է Բանկի խորհրդի կողմից:

Ծանոթագրություն 2. «Հաշվապահական քաղաքականությունը»

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը և ներկայացումը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվում և ներկայացվում են համաձայն ՀՀ օրենսդրության և ենթաօրենսդրական ակտերի՝ Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների և վերջինի պատրաստման և ներկայացման սկզբունքների, ստանդարտների կիրառման ուղեցույցների և ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից ընդունված իրավական ակտերի: Ֆինանսական հաշվետվությունները հիմնված են Բանկի հաշվառման գրանցումների վրա: Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացվում են ՀՀ դրամով՝ հազարների ճշտությամբ: Ֆինանսական հաշվետվությունների առումով հաշվետու տարի է համարվում հունվարի 1-ից դեկտեմբերի 31-ը ներառյալ ընկած ժամանակահատվածը:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվում են իրական արժեքի սկզբունքի հիման վրա ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների ու պարտավորությունների, ինչպես նաև վաճառքի համար մատչելի ակտիվների համար, բացառությամբ այն ակտիվների, որոնց իրական արժեքը հնարավոր չէ որոշել: Այլ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները, ինչպես նաև ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են պատմական արժեքով:

Բանկում ֆինանսական հաշվետվությունները (բացառությամբ դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվության) պատրաստվում են հաշվեգրման սկզբունքին համապատասխան:

Եկամուտների և ծախսերի հիմնական տեսակների ճանաչումը

Տոկոսային եկամուտներն ու ծախսերը բոլոր տոկոսաբեր ֆինանսական գործիքների համար, բացառությամբ շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող գործիքների, ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես «տոկոսային եկամուտ» և «տոկոսային ծախս»՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Օվերդրաֆտների, օվերնայթների, վարկային գծերի, թղթակցային հաշիվների, բանկային հաշիվների, ցպահանջ ավանդների դիմաց տոկոսների հաշվեգրումն իրականացվում է գծային եղանակով, եթե Բանկը չի կարող կանխատեսել այդ ակտիվների ապագա դրամական հոսքերը: Արժեզրկված վարկերի տոկոսների հաշվեգրումը չի դադարեցվում: Եթե ֆինանսական ակտիվի կամ նմանատիպ ֆինանսական ակտիվների խմբի հաշվեկշռային արժեքը նվազում է արժեզրկումից կորուստների պատճառով, տոկոսային եկամուտը շարունակում է ճանաչվել՝ կիրառելով սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը՝ նոր հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ:

Բանկի տույժերի և տուգանքների գծով ստացվելիք գումարները հաշվեգրվում են եկամուտներին յուրաքանչյուր օր: Հաշվեգրվող գումարի չափի հաշվարկման համար հիմք են հանդիսանում համապատասխան պայմանագրերը:

Բանկի կողմից տույժերի և տուգանքների գծով վճարվելիք գումարները ծախս են ճանաչվում յուրաքանչյուր օր՝ հիմք ընդունելով համապատասխան պայմանագիրը:

Վարկերի տրամադրման համար գանձվող վճարները (համապատասխան ծախսերի հետ միասին) հետաձգվում են՝ ճշգրտելով տվյալ վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքը: Այլ եկամուտներն ու ծախսերը, մասնավորապես՝ վարձավճարները, գովազդային, շենքի պահպանման, տեխնիկական սպասարկման պարտավորությունները, ինչպես նաև փոխադրամիջոցների օգտագործած վառելիքի ծախսային պարտավորությունները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում արտացոլվում են հաշվեգրման սկզբունքով ծառայությունների մատուցման ընթացքում՝ հիմք ընդունելով համապատասխան պայմանագիրը կամ նախորդ ժամանակաշրջանի վճարումները: Ընդ որում, ոչ տոկոսային ծախսերի գծով, հաշվեգրումները ամսական մինչև 10,000 դրամ կազմելու դեպքում կատարվում են յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրը, իսկ 10,000 դրամից ավելի դեպքում՝ օրական: Բանկը աշխատակիցների արձակուրդային վճարների գծով ծախսերի կուտակումը կատարում է յուրաքանչյուր օր:

Հիմնական միջոցների (այդ թվում՝ ֆինանսական վարձակալությամբ ստացված), վարձակալված հիմնական միջոցներին ուղղված կապիտալ ներդրումների և ոչ նյութական ակտիվների գծով ամորտիզացիոն հատկացումներն սույն Քաղաքականությամբ սահմանված չափերով իրականացվում են յուրաքանչյուր օր և ճշգրտվում են յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրը: Շահագործումից դուրս հիմնական միջոցների գծով ամորտիզացիոն հատկացումները Բանկի վարչության կողմից սահմանված չափերով իրականացվում են յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրը:

Շահաբաժինները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գրանցվում են հաշվեգրման սկզբունքի համաձայն՝ դրանց հայտարարման պահին:

Արտարժութային գործառնությունների հաշվառում

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերագնահատվում են՝ կիրառելով ՀՀ կենտրոնական

բանկի կողմից հրապարակվող հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ միջին փոխարժեքը: Արտարժութային գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում որպես եկամուտ կամ ծախս: Արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները, որոնք ներկայացված են սկզբնական արժեքով, փոխարկվում են դրամի գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքներով:

Արտարժույթի առքի և վաճառքի փոխարժեքները սահմանվում են հաշվի առնելով ՀՀ միջբանկային շուկայում ձևավորված փոխարժեքների մեծությունը, առաջարկի և պահանջարկի ծավալները ՀՀ տարածքում, այլ գործոններ (շուկայի ուսումնասիրության հիման վրա կատարված կանխատեսումներ, ֆորս-մաժորային պայմաններ և այլն): Արտարժույթի փոխարժեքները սահմանելիս նշված գործոններից բացի, հիմք են ընդունվում նաև տվյալ պահին արտարժույթի միջազգային շուկայում ձևավորված այլ համակարգերում արտացոլված փոխարժեքները:

Հարկային հաշվառում

Շահութահարկի, ավելացված արժեքի հարկի, եկամտային հարկի, գույքահարկի, հողի հարկի, պարտադիր կուտակային կենսաթոշակային վճարումների գծով հաշվառումը տարվում է ՀՀ հարկային օրենսդրությանը համապատասխան:

Հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Ընթացիկ շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված պահանջներին համաձայն՝ յուրաքանչյուր օրվա համար հաշվեգրվում է շահութահարկի պարտավորությունը հարկային շահույթի նկատմամբ (հաշվի առած «Շահութահարկի օրենքի» համաձայն եկամուտներից չնվազեցվող ծախսերը) և յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրվա դրությամբ այն ճշգրտվում է:

Հետաձգված հարկերը, եթե առկա են այդպիսիք, առաջանում են ակտիվի կամ պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և դրա հարկային բազայի միջև եղած ժամանակավոր տարբերություններից: Ակտիվի կամ պարտավորության հարկային բազան դա գումար է, որը հարկային նպատակներով վերագրվում է այդ ակտիվին կամ պարտավորությանը: Ժամանակավոր տարբերությունների հետևանքով առաջացած հետաձգված հարկային պարտավորությունների գծով, եթե առկա են այդպիսիք, մասհանումները կատարվում են ամբողջությամբ: Հետաձգված հարկային ակտիվները ճանաչվում են այն չափով, որքանով որ հավանական է տվյալ ակտիվների իրացումը: Հետաձգված հարկը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են սեփական կապիտալում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են սեփական կապիտալում: Հետաձգված հարկը ճանաչվում է յուրաքանչյուր եռամսյակի վերջին աշխատանքային օրը:

Շահութահարկի գծով հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են, երբ Բանկը՝

ունի ճանաչված ընթացիկ հարկային ակտիվների և պարտավորությունների գումարների հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք.

մտադիր է կամ հաշվարկն իրականացնել զուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ.

հետաձգված հարկային ակտիվը և հետաձգված հարկային պարտավորությունը վերաբերում են շահութահարկին, որը գանձվում է նույն հարկային մարմնի կողմից յուրաքանչյուր ապագա

ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում ակնկալվում է հետաձգված հարկային պարտավորությունների և ակտիվների զգալի գումարների մարում կամ փոխհատուցում:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Բանկի կանխիկ դրամական միջոցների փաստացի ներհոսքի (մուտքագրումը) և կամ արտահոսքի (ելքագրումը) ձևակերպումը կատարվում է արժույթների անվանական արժեքով, Բանկի կողմից ընդունված դրամարկղային գործառնությունները կանոնակարգող կարգով, ինչպես նաև այլ կարգերով և իրավական ակտերով նախատեսված և պատշաճորեն կազմված վճարահաշվարկային փաստաթղթերի հիման վրա:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը կազմվում է ուղղակի մեթոդով:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են կանխիկ դրամից, ՀՀ կենտրոնական բանկում պահվող միջոցներից (բացառությամբ ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոնացված գումարների) և այլ բանկերում հաշիվներից, որոնք կարող են փոխարկվել կանխիկի կարճ ժամանակամիջոցում և չեն ենթարկվում արժեքի փոփոխման զգալի ռիսկի:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով:

Ֆինանսական գործիքներ

Բանկը ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն իր հաշվեկշռում ճանաչում է այն և միայն այն դեպքում, երբ նա դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները սկզբնական ճանաչման ժամանակ չափվում են իրական արժեքով, որն իրենից ներկայացնում է դրանց դիմաց տրված կամ ստացված փոխհատուցման իրական արժեքը՝ համապատասխանաբար գումարած կամ հանած գործարքի հետ կապված ցանկացած ծախսումները: Սկզբնական ճանաչումից հետո բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները, բացառությամբ շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների, հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Սկզբնական ճանաչումից հետո շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքները հաշվառվում են իրական արժեքով:

Բանկի կողմից ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են հետևյալ կատեգորիաների. շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ, վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ, վարկեր և դեբիտորական պարտքեր, մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ: Ներդրումների նման դասակարգումը կատարվում է դրանց ձեռքբերման պահին՝ Բանկի ղեկավարության կողմից սահմանված գնահատումների հիման վրա:

<u>Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ակտիվներ</u>՝ ակտիվներ, որոնք ձեռք են բերվել կամ առաջացել են հիմնականում գների կամ դիլերային հավելագների (մարժաների) կարճաժամկետ տատանումներից շահույթ ստանալու նպատակով: Ակտիվը պետք է դասակարգվի որպես շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող, եթե այն, անկախ դրա ձեռք բերման պատճառից, այնպիսի պորտֆելի մի մաս է, որի համար առկա է վկայություն կարճ ժամկետում շահույթ ստանալու արդիական փաստացի ուղիների վերաբերյալ: Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ակտիվները սկզբնական ճանաչման ժամանակ հաշվառվում են սկզբնական արժեքով և հետագայում վերաչափվում են իրական արժեքով՝ ելնելով գործող շուկայական գներից: Համապատասխան իրացված և չիրացված բոլոր օգուտներն ու վնասները գրանցվում են ֆինանսական

արդյունքների մասին հաշվետվության շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող արժեթղթերից ստացված եկամուտներ հոդվածում:

Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ՝ այն ներդրումներն են, որոնք Բանկը մտադիր է պահել անորոշ ժամկետով և որոնք կարող են վաճառվել՝ ելնելով իրացվելիության պահանջներից կամ տոկոսադրույքի, փոխարժեքների և կապիտալ գործիքների արժեքների փոփոխություններից:

Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխություններից առաջացած չիրացված շահույթն ու վնասը ճանաչվում է ուղղակիորեն սեփական կապիտալում մինչև այն պահը, երբ նշված ֆինանսական ակտիվը օտարվում է կամ որոշվում է որպես արժեզրկված: Այդ պահին կուտակված շահույթը կամ վնասը, որը նախկինում ճանաչվել էր սեփական կապիտալում, պետք է ճանաչվի հաշվետու ժամանակաշրջանի ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Ամեն դեպքում, տոկոսները հաշվարկվում են արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով՝ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Երբ վաճառքի համար մատչելի դասակարգված ֆինանսական ակտիվների գծով առկա է կարճ ժամկետում շահույթ ստանալու արդիական փաստացի ուղիների վերաբերյալ վկայություն, այդ ակտիվները վերադասակարգվում են որպես շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող:

Վաճառքի համար մատչելի կապիտալ գործիքների գծով շահաբաժինները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գրանցվում են այն ժամանակ, երբ Բանկը իրավունք է ձեռք բերում ստանալու այդ շահաբաժինները:

Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը հիմնված է դրանց գնանշված շուկայական գների վրա: Եթե գնանշված շուկայական գինը առկա չէ, ապա գործիքի իրական արժեքի որոշվում է գնային մոդելների կամ զեղչված դրամական հոսքերի տեխնիկայի միջոցով:

Կապիտալ գործիքներում այն ներդրումները, որոնք չեն գնանշվում որևէ բորսայում և ունեն սահմանափակ շուկա, հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ հանած արժեզրկման գծով պահուստի գումարը:

Ասոցիացված և դուստր ընկերություններում ներդրումները հաշվառվում են ինքնարժեքի մեթոդով:

Վարկեր և դեբիտորական պարտքեր՝ ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ստեղծվում են Բանկի կողմից ուղղակիորեն պարտապանին դրամ տրամադրելու միջոցով՝ առանց պարտքը վաճառելու մտադրության:

Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր՝ Ֆիքսված մարման ժամկետով արժեթղթերը դասակարգվում են որպես մինչև մարման ժամկետը պահվող, երբ Բանկը հաստատապես մտադրված է և հնարավորություն ունի պահել այդ ներդրումները մինչև դրանց մարման ժամկետի լրանալը: Եթե Բանկի կողմից իրականացվում է մինչև մարման ժամկետը պահվող էական գումարի ակտիվների վաճառք, ապա ամբողջ դասը վերադասակարգվում է որպես վաճառքի համար մատչելի: Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ հանած դրանց գծով հնարավոր կորուստների պահուստները:

Բանկը գործունեության ընթացքում, արտարժույթի և կապիտալի շուկաներում, հանդես է գալիս որպես ածանցյալ գործիքներով պայմանագրերի կողմ, որոնք ներառում են ֆյուչերսներ, ֆորվարդներ, սվոպեր և օպցիոններ: Բոլոր ածանցյալ գործիքները դասակարգվում են որպես առևտրական նպատակներով պահվող և դրանց հաշվառումը իրականացվում է ֆինանսական գործիքների նախնական ճանաչման քաղաքականությունների համաձայն, այնուհետև դրանք վերաչափվում են իրական արժեքով: Իրական արժեքը որոշվում է շուկաներում գնանշումներով կամ այնպիսի մոդելների կիրառմամբ, որոնց հիմքում ընկած են շուկաների ընթացիկ վիճակների գնահատումները և բազային գործիքների պայմանագրային գները և այլ գործոններ: Դրական իրական արժեք ունեցող ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես

ակտիվ, իսկ բացասական իրական արժեքով ածանցյալ գործիքները՝ որպես պարտավորություն: Նշված գործառնություններից արդյունքները հաշվառվում են որպես առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվներից կամ արտարժութային գործառնություններից շահույթ կամ վնաս, կախված ածանցյալ գործիքների բնույթից:

Հեջի հաշվապահական հաշվառման ժամանակ հեջավորման գործիքի և համապատասխան հեջավորող հոդվածի իրական արժեքների փոփոխությունների արդյունքները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում համաչափորեն ճանաչվում են զուտ շահույթ կամ վնաս:

Հետգնման պայմանագրեր

Հետգնման պայմանագրերը Բանկի կողմից օգտագործվում են իր առևտրային գործունեության և դրամական միջոցների ընթացիկ կառավարման շրջանակներում: Նշված պայմանագրերը հաշվառվում են որպես ֆինանսական գործառնություններ:

Հետգնման պայմանագրերով վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես առևտրական նպատակներով պահվող կամ վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր, իսկ այդ պայմանագրերով ստացված միջոցները գրանցվում են պարտավորություններ այլ բանկերի նկատմամբ կամ պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ հոդվածներում: Հետգնման պայմանագրով ձեռքբերված արժեթղթերի դիմաց տրամադրված գումարները գրանցվում են պահանջներ այլ բանկերի նկատմամբ կամ հաճախորդներին տրամադրված վարկեր և փոխատվություններ հոդվածներում: Արժեթղթերի գնման և վաճառքից առաջացած եկամուտը կամ ծախսը իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ կամ ծախս, որոնք հաշվեգրվում են համապատասխան հետգնման պայմանագրերի գործողության ժամկետների ընթացքում:

Վարձակալություն

Բանկն իր գործունեությունն ապահովելու նպատակով կարող է վարձակալել հող, շենք և տարածքներ, այլ հիմնական միջոցներ, ինչպես նաև դրանց գծով կատարում կապիտալ ներդրումներ: Վարձակալված միջոցների հաշվապահական հաշվառումը տարվում է համաձայն ՀՀ օրենսդրության:

Ակտիվների վարձակալությունը, որի դեպքում ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները պահպանվում են վարձատուի մոտ, դասակարգվում է որպես գործառնական վարձակալություն: Գործառնական վարձակալության շրջանակներում վարձավճարները ճանաչվում են որպես ծախս ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետի ընթացքում և ներառվում են գործառնական ծախսերում:

Վարձակալված հողի, շենքի և տարածքների, այլ հիմնական միջոցների վրա կատարված այն ծախսումները, որոնք բարձրացնում են վարձակալված հիմնական միջոցի արժեքը, դիտվում են որպես կապիտալ բնույթի ծախսումներ և ճանաչվում են ակտիվ: Նշված ծախսումներն ամորտիզացվում են՝ կիրառելով գծային մեթոդը՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում:

Ֆինանսական ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստ

Բանկը ակտիվների դասակարգումը և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորումը իրականացնում է ՀՀ օրենսդրության պահանջների համաձայն:

Հրապարակվող ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ժամանակ

կատարվում են պահուստների ճշգրտումներ համաձայն ՖՀՄՍ-ների:

Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները սկզբնական ճանաչման ժամանակ հաշվառվում են սկզբնական արժեքով (ինքնարժեքով)՝ ՀՀ դրամով: Արտարժույթով ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները գրանցվում են ձեռք բերման օրվա դրությամբ ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակվող միջին փոխարժեքով և հետագայում՝ փոխարժեքի փոփոխման դեպքում չեն վերագնահատվում:

Ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվների սկզբնական արժեքը որոշվում է համաձայն ՖՀՄՍ-ի ՝ ակտիվի մշակման փուլում, եթե հնարավոր է ցուցադրել ներստեղծված ակտիվի համապատասխանությունը ՖՀՄՍ-ով առաջադրված պայմաններին: Ներստեղծված համակարգչային ծրագրերի սկզբնական արժեքը որոշվում է ակտիվի ճանաչման չափանիշներին համապատասխան:

Ոչ նյութական ակտիվի միավորի վերագրումը ՀՀ տարածքում գործող բանկերի հաշվապահական հաշվառման հաշվային պլանով և հաշվային պլանի կիրառման հրահանգով սահմանված այս կամ այն դասին (օրինակ՝ համակարգչային ծրագրեր, լիցենզիաներ և վստահագրեր, հեղինակային իրավունքներ և այլն) իրականացվում է Գլխավոր հաշվապահի մեթոդական ցուցումների հիման վրա՝ ելնելով տվյալ միավորի օգտագործման նշանակությունից և նպատակից:

Ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվի սկզբնական արժեքը ներառում է ՖՀՄՍ-ով սահմանված ծախսերը: Ընդ որում, սկզբնական արժեքում կարող են ներառվել միայն այն ծախսումները, որոնք կատարվել են այն հաշվետու եռամսյակում, որի ընթացքում ճանաչվում է տվյալ ակտիվը:

Ոչ նյութական ակտիվի վրա կատարված հետագա ծախսումները, որոնք համաձայն ՖՀՄՍ-ի պահանջների կարող են ավելացվել ոչ նյութական ակտիվի արժեքին, հաշվառվում են որպես կապիտալ ներդրումներ և ավելացվում են տվյալ ակտիվի արժեքին Բանկի Վարչության որոշմամբ:

Ոչ նյութական ակտիվների յուրաքանչյուր միավորի ամորտիզացիոն ժամկետը որոշում է Բանկը՝ ելնելով ՖՀՄՍ-ով սահմանված չափանիշներից: Մասնավորապես, ներստեղծված համակարգչային ծրագրերի ամորտիզացիոն ժամկետը որոշելու համար հաշվի է առնվում շուկայում տվյալ պահին առկա նմանատիպ նպատակային նշանակություն ունեցող ծրագրերի օգտակար ծառայության ժամկետի մասին տեղեկատվությունը, Բանկում նախկինում գործող նմանատիպ ծրագրերի փաստացի օգտակար ծառայության ժամկետը, ստանդարտով նախատեսված այլ չափանիշներ:

Ոչ նյութական ակտիվների մաշվածության գումարն իր օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխելու համար Բանկը կիրառում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդը:

Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիայի ժամանակաշրջանը և ամորտիզացիայի մեթոդը սահմանվում է ՖՀՄՍ-ի համաձայն, կնքված պայմանագրի գործողության ժամկետում, իսկ այդ ժամկետի բացակայության կամ դրա որոշման անհնարինության դեպքում այն ընդունվում է 10 տարի: Ամորտիզացիայի մեթոդի փոփոխությունն իրականացվում է Բանկի Խորհրդի կողմից սույն Քաղաքականության մեջ համապատասխան փոփոխություն կատարելու միջոցով:

Ոչ նյութական ակտիվների իրական (շուկայական) արժեքի էական տատանման դեպքում դրանք վերագնահատվում են Բանկի Խորհրդի որոշման հիման վրա:

Ֆինանսական հաշվետվություններում ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվների վերաբերյալ ՖՀՍՍ-ով պահանջվող տեղեկատվության բացահայտումն իրականացվում է առանձին:

2014թ հունվարի 1-ից հետո ձեռք բերված ոչ նյութկան ակտիվների մաշվածությունը հաշվարկվում է «Շահութահարկի օրենքի» համաձայն : Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն տարեկան տոկոսադրույքը սահմանվում է Բանկի Խորհրդի որոշմամբ :

Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցների միավորը, որը համապատասխանում է ակտիվի ճանաչման չափանիշներին, սկզբնապես չափվում է իր սկզբնական արժեքով (ինքնարժեքով)՝ ՀՀ դրամով, բացառությամբ շենքերի,որոնք հաշվառվում են վերագնահատված արժեքով : Արտարժույթով ձեռք բերված հիմնական միջոցները գրանցվում են ձեռք բերման օրվա դրությամբ ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակվող միջին փոխարժեքով և հետագայում՝ փոխարժեքի փոփոխման դեպքում չեն վերագնահատվում:

Հիմնական միջոցների միավորի սկզբնական արժեքն ընդգրկում է նրա գնման գինը, հարկերը, ներառյալ ԱԱՀ-ի գումարները, ներկրման տուրքերը, պարտադիր այլ վճարները, որոնք համապատասխան մարմնի կողմից ենթակա չեն Բանկին ետ վերադարձման, և ակտիվը իր նպատակային օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ անմիջականորեն կապված ցանկացած ծախս: Տրամադրված ցանկացած զեղչ և արտոնություն հանվում է գնման գնից:

Ձեռք բերված հիմնական միջոցների միավորի հաշվառման նպատակով՝ արժեքի չափումը, ճանաչումը, հետագա ծախսումները, վերագնահատումները և դուրսգրումները կատարվում են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով, ինչպես նաև Բանկի ներքին ակտերով:

Հիմնական միջոցների միավորի վերագրումը ՀՀ տարածքում գործող բանկերի հաշվապահական հաշվառման հաշվային պլանով և հաշվային պլանի կիրառման հրահանգով սահմանված այս կամ այն դասին (օրինակ՝ գույք և գրասենյակային սարքավորումներ, կապի և հաղորդակցման միջոցներ, հաշվողական, համակարգչային և ավտոմատ կառավարման այլ տեխնիկա, փոխադրամիջոցներ և այլն) իրականացվում է գլխավոր հաշվապահի մեթոդական ցուցումների հիման վրա՝ ելնելով տվյալ միավորի օգտագործման ժամկետից, նշանակությունից և նպատակից:

Հիմնական միջոցները ներկայացվում են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ՝ հաշվի առնելով արժեզրկումից կուտակված կորուստը: Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում, կիրառելով հետևյալ տարեկան դրույքաչափերը՝

Շենքեր, շինություններ	50 տարի 2%
Համակարգիչներ	5 տարի 20%
Տրանսպորտային միջոցներ	8 տարի 12.5%
Այլ հիմնական միջոցներ՝ կապի միջոցներ, UPS մարտկոցներ, բանկոմատներ, գույք-գրասենյակային սարքավորումներ և այլն	8 տարի 12.5%

Այլ համակարգչային տեխնիկա՝	
տպող բազմաֆունկցիոնալ սարքեր	
(պրինտեր, սկաներ, պատճենահանող սարքեր),	
POS տերմինալներ, մոդեմներ,	3 տարի 33.3%
Ցանցային սարքեր	5 տարի 20%
Մինչև 50,000 դրամ արժողությամբ հիմնական միջոցներ	1 տարի 100%

Մինչև 2013թ-ի հունվարի 1-ը շահագործման մեջ եղած հիմնական միջոցների մաշվածությունը, կապված օգտակար ծառայությունների ժամկետների վերանայման հետ, հաշվարկվում է հետևյալ կերպ. հիմնական միջոցների հաշվեկշռային արժեքը (սկզբնական արժեքից հանած կուտակված մաշվածությունը) բաշխվում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդով՝ նոր սահմանված օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետում: Վերջինս իրենից ներկայացնում է 2013թ-ի հունվարի 1-ից սահմանվող օգտակար ծառայության ժամկետի և շահագործման անցնելու ամսաթվից մինչև 2013թ. հունվարի 1-ը ընկած ժամանակահատվածի տարբերություն:

01.01.2013թ.-ից հետո ձեռքբերված հիմնական միջոցների համար սահմանվում է մնացորդային արժեք, որը կազմում է նրանց սկզբնական արժեքի 0.1%-ը, սակայն ոչ ավել 20 000 դրամ, բացառությամբ շենքերի և փոխադրամիջոցների, որոնց մնացորդային արժեքը սահմանվում է նրանց սկզբնական արժեքի 1%-ի չափով:

Մինչև 01.01.2013թ. ձեռքբերված հիմնական միջոցների համար սահմանվում է մնացորդային արժեք, որը կազմում է նրանց հաշվեկշռային արժեքի 0.1%-ը, սակայն ոչ ավել 20 000 դրամ, բացառությամբ շենքերի և փոխադրամիջոցների, որոնց մնացորդային արժեքը սահմանվում է նրանց հաշվեկշռային արժեքի 1%-ի չափով :

2014թ հունվարի 1-ից հետո ձեռք բերված հիմնական միջոցների մաշվածությունը հաշվարկվում է «Շահութահարկի օրենքի» համաձայն : Հիմնական միջոցների տվյալ խմբի ամորտիզացիոն տարեկան տոկոսադրույքը սահմանվում է Բանկի Խորհրդի որոշմամբ :

Հողի համար մաշվածություն չի հաշվարկվում:

Հիմնական միջոցների ընթացիկ վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին:

Այն ծախսումները, որոնք բարձրացնում են հիմնական միջոցի միավորի շահագործման արդյունավետությունը սկզբնապես գնահատված նորմատիվային ցուցանիշների համեմատ, ճանաչվում են որպես կապիտալ բնույթի ծախսումներ և ավելացվում են ակտիվի սկզբնական արժեքին: Նշված ծախսումներն ամորտիզացվում են՝ կիրառելով գծային մեթոդը՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում, եթե դրանք չեն գերազանցում տվյալ տարվա (հիմնական միջոցի տվյալ միավորի արժեքին նշված ծախսումները ավելացնելու տարվա) հունվարի 1-ի դրությամբ հիմնական միջոցի մնացորդային արժեքը, հակառակ դեպքում ամորտիզացվում են օգտակար ծառայության ամբողջ ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի դուրսգրումից կամ իրացումից առաջացած արդյունքը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է որպես եկամուտ կամ ծախս:

Բանկի հիմնական միջոցների իրական (շուկայական) արժեքի էական տատանման (ֆինանսական տարվա ընթացքում 25%) դեպքում դրանք վերագնահատվում են Բանկի

Խորհրդի որոշման հիման վրա: Վերագնահատումն իրականացվում է համապատասխան լիցենզիա ունեցող անկախ գնահատող կազմակերպության կողմից: Վերագնահատման արդյունքները Բանկի հաշվապահական հաշվեկշռում և ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում արտացոլվում են ՖՀՄՄ-ով սահմանված կարգով: Վերագնահատման արդյունքում առաջացած աճը հաշվեգրվում է չբաշխված շահույթին Բանկի կողմից ակտիվն օգտագործելու ընթացքում՝ մաշվածության հաշվարկմանը զուգընթաց: Ընդ որում, հաշվեգրվող գումարի մեծությունը որոշվում է ակտիվի վերագնահատված հաշվեկշռային արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության և ակտիվի սկզբնական արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության միջև եղած տարբերությամբ: Վերագնահատման արդյունքում առաջացած աճի հաշվեգրումը չբաշխված շահույթին ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում չի արտացոլվում:

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա ուղղված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով 20 տարվա ընթացքում::

Բանկի հիմնական միջոցներում կապիտալ ներդրումների գծով ձեռավորված ակտիվները չեն ամորտիզացվում:

Պաշարներ

Բանկի պաշարները ընդգրկում են՝ արագամաշ առարկաները, ապրանքները, ներառյալ գրավի բռնագանձման արդյունքում Բանկի սեփականությանն անցածապրանքները , նյութերը և օժանդակ միջոցները, որոնք պետք է օգտագործվեն Բանկի գործունեության ընթացքում: Արագամաշ առարկաներին են վերաբերում այն ակտիվները, որոնց ծառայության ժամկետը չի գերազանցում մեկ տարին: Պաշարները չափվում են ինքնարժեքից և իրացման զուտ արժեքից նվազագույնով: Պաշարների ինքնարժեքը որոշվում է միջին կշռված արժեքի բանաձևով: Արագամաշ առարկաների արժեքը ծախսագրվում է շահագործման հանձնելու պահին:

Հաշվարկներ բանկի և մասնաճյուղերի միջև

Բանկի գլխավոր գրասենյակի և նրա մասնաճյուղերի փոխադարձ հաշիվները համադրվում են յուրաքանչյուր օր՝ ծրագրային եղանակով ստացվող հաշվետվության միջոցով: Համադրման արդյունքում հայտնաբերված սխալներն ուղղվում են տվյալ օրվա ընթացքում:

Հաշվապահական հաշվեկշիռ կազմելիս Բանկի գլխավոր գրասենյակի և նրա մասնաճյուղերի միջև հաշվարկների հաշիվները պարտադիր զրոյացվում են:

Բանկի գլխավոր գրասենյակի և մասնաճյուղերի միջև հաշվարկների հաշիվները ենթակա են փակման շաբաթական կտրվածքով:

Բաժնետիրական կապիտալ և հետ գնված բաժնետոմսեր

Սովորական բաժնետոմսերը ներառված են սեփական (ընդհանուր) կապիտալում: Սովորական բաժնետոմսերի գծով շահաբաժինները արտացոլվում են սեփական կապիտալում այն ժամանակաշրջանում, երբ դրանք հայտարարվում են: Ընթացիկ տարվան վերաբերվող շահաբաժինները, որոնց վճարումը հայտարարվել է հաշվեկշռի ամսաթվից հետո, բացահայտվում են հաշվեկշռի ամսաթվից հետո տեղի ունեցող իրադարձությունների ծանոթագրությունում: Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթը հաշվարկվում է

բաժնետոմսերի տիրապետողներին վերագրվող տվյալ ժամանակաշրջանի զուտ շահույթը հարաբերելով տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թվին:

Որոշակի դեպքերում և համաձայն ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգի Բանկը կարող է հետ գնել իր բաժնետոմսերը: Այս դեպքում վճարված փոխհատուցումը նվազեցվում է սեփական (ընդհանուր) կապիտալից և ներկայացվում է որպես հետգնված բաժնետոմսեր մինչև վերջինների իրացումը: Նշված բաժնետոմսերը հետագայում վաճառվելու դեպքում ստացված ցանկացած փոխհատուցումը ներառվում է սեփական (ընդհանուր) կապիտալում:

Ներդրողների կողմից սովորական բաժնետոմսերի ձեռքբերման համար վճարված գնի և անվանական արժեքի միջև եղած դրական տարբերությունը ճանաչվում է սեփական կապիտալում որպես արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով էմիսիոն եկամուտ:

Ներգրավված միջոցներ

Ներգրավված միջոցները, որոնք ներառում են Կառավարության և Կենտրոնական բանկի, այլ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների հաշիվները, թողարկված արժեթղթերը և ստորադաս փոխառությունները, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներգրավված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Պահուստներ, պայմանական ակտիվներ և պարտավորություններ

Պայմանական պարտավորությունները չեն ճանաչվում ֆինանսական հաշվետվություն-ներում, այլ բացահայտվում են ծանոթագրություններում: Սակայն պայմանական պարտավորությունները չեն բացահայտվում, երբ դրանց մարման նպատակով տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսքի հնարավորությունը շատ փոքր է:

Պայմանական ակտիվները չեն ճանաչվում ֆինանսական հաշվետվություններում, այլ բացահայտվում են ծանոթագրություններում, երբ դրանց հետ կապված տնտեսական օգուտների ներհոսքը հավանական է դառնում:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ

Բանկը օրենսդրությամբ նախատեսված դեպքերում պատրաստում է համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ ՖՀՄՍ-ի և ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի կողմից հաստատված «Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող բանկերի կողմից Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկ ներկայացվող համախմբված հաշվետվությունների կազմման կարգ»-ի համաձայն:

Սեգմենտային հաշվետվություններ

Բանկն օգտագործում է բիզնես-սեգմենտների (ըստ ֆիզիկական անձանց, կազմակերպություններին և մատուցվող բանկային ներդրումային ծառայությունների) տեղեկատվությունը որպես առաջնային ներկայացման ձև: Աշխարհագրական սեգմենտները հանդիսանում են երկրորդային ներկայացման ձև:

Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

Թողարկված պարտքային արժեթղթերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով, որն իրենից ներկայացնում է դրանց դիմաց ստացված փոխհատուցման իրական արժեքը՝ զտված գործարքի հետ կապված ծախսումներով : Հետագայում թողարկված պարտքային արժեթղթերը չափվում են ամորտիզացված արժեքով և ցանկացած տարբերություն, որը առաջանում է ստացված զուտ փոխհատուցման և մարվող գումարների միջև, արտացոլվում է եկամուտների և ծախսերի հաշվետվությունում տվյալ արժեթղթերի շրջանառության ժամանակահատվածում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Համադրելի տեղեկատվություն

Անհրաժեշտության դեպքում համադրելի թվերը ճշգրտվում են՝ ընթացիկ տարվա հետ համադրելիության ապահովման նպատակով:

Հաշվապահական հաշվառման ամսաթվից հետո տեղի ունեցող դեպքեր

Ֆինանսական տարվա վերջին աշխատանքային օրվա վիճակով կազմված հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո, եթե անհրաժեշտություն է առաջանում կատարելու համապատասխան ճշգրտումներ՝ նախորդ տարվա վերջին օրվա ամսաթվով կազմված հաշվապահական հաշվեկշռի մեջ, կատարվում են հետևյալ դեպքերում՝ Բանկի սեփական ուժերով էական սխալներ հայտնաբերելու դեպքում, էական սխալներ, որոնք հայտաբերվել են աուդիտորական կազմակերպության կողմից և հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո տեղի ունեցած ճշգրտող դեպքերն արտացոլելու նպատակով:

Բանկի սեփական ուժերով էական սխալներ հայտնաբերելու դեպքում, եթե էական սխալի գումարը կախված է տվյալ գործարքի կամ հոդվածի չափից և բնույթից, և հաշվեկշռում արտացոլված ցուցանիշները էական չեն փոփոխվելու, և եթե այդ տեղեկատվության չբացահայտելը չի ազդելու օգտագործողների կողմից ֆինանասական հաշվետվությունների տվյալների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա, ապա նախորդ տարվա վերջին օրվա ամսաթվով կազմված հաշվապահական հաշվեկշռի մեջ փոփոխու թյուններ չեն կատարվում:

Եթե Բանկի տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները սահմանված կարգով հրապարակելուց հետո առաջանում կամ հայտնաբերվում են էական սխալներ, ապա նման դեպքերում ճշգրտումներ չեն կատարվում և համարվում է, որ նման տեղեկատվության վերաներկայացումն անիրագործելի է:

Միջանկյալ Հաշվետվություն
Ֆինանսական վիճակի մասին
«30» Սեպտեմբեր 2017թ.
«ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ ք.Երևան, Ամիրյան փող. 23 /1

Հազ. դրամ

	Անվանում	Ծանո-թագրու-թյուններ	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ (չստուգված)	Նախորդող ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ (ստուգված)
1	Ակտիվներ			
1.1	Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում	13	30,526,236	21,909,495
1.2	Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամներ		168,949	443
1.3	Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	14	15,341,895	22,947,481
1.4	Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական ակտիվներ	15	13,168	1,765
1.5	Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխատվություններ	16	101,377,029	75,047,659
1.6	Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	17	584,646	2,879,255
1.6.1	Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	17.1	19,399,545	13,169,605
1.7	Կանխավճար շահութահարկի գծով	17.2		38,826
1.7	Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	18	49,326	
1.8	Ներդրումներ վերահսկվող անձանց կանոնադրական կապիտալում	19		
1.9	Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ		75,000	75,000
1.10	Հիմնական միջոցներ	20	8,984,748	8,437,062
1.10.1	Ոչ նյութական ակտիվներ	20	304,845	231,263
1.11	Հետաձգված հարկային ակտիվներ	11		
1.12	Այլ ակտիվներ	21	1,699,337	1,444,504
	Ընդամենը՝ ակտիվներ		178,524,724	146,182,358
2	Պարտավորություններ			
2.1	Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	22	58,616,187	44,301,222
2.2	Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	23	83,202,701	66,801,778
2.3	Ստորադաս փոխառություն	23.1	6,375,990	5,400,172
2.4	Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն		106,515	
2.5	Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	24		
2.6	Առևտրային նպատակներով պահվող պարտավորություն	25	4,979	1,306
2.7	Վճարվելիք գումարներ	26	154,669	111,155
2.8	Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	11	1,045,841	1,025,222
2.9	Այլ պարտավորություններ	27	696,007	972,085
	Ընդամենը՝ պարտավորություններ		150,202,889	118,612,940
3	Կապիտալ			
3.1	Կանոնադրական կապիտալ	28	4,631,333	4,631,333
3.2	Էմիսիոն եկամուտ		9,110,850	9,110,850
	Բաժնետոմսերի թողարկման համար ստացված կանխավճարներ			
3.3	Պահուստներ՝			
3.3.1	Գլխավոր պահուստ		6,000,000	6,000,000
3.3.2	Վերագնահատման պահուստներ		4,573,741	4,516,414
3.4	Չբաշխված շահույթ (վնաս)		4,005,911	3,310,821
	Ընդամենը՝ կապիտալ		28,321,835	27,569,418
	Ընդամենը՝ պարտավորություններ և կապիտալ		178,524,724	146,182,358

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն) Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ Մ.Պողոսյան

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 2017թ. հոկտեմբերի 13

Միջանկյալ Հաշվետվություն
Ֆինանսական արդյունքների մասին
«30» Սեպտեմբեր 2017թ.
«ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ, Ք.Երևան, Ամիրյան 23/1

Հազ.դրամ

Անվանում	Ծանոթագրություն	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդող ֆինանսական տարվա համադրելի ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	3	3,608,220	10,225,585	4,091,817	9,194,989
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	3	(1,830,505)	(5,275,352)	(1,901,234)	(4,645,859)
Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ		**1,777,716**	**4,950,234**	**2,190,583**	**4,549,130**
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	4	561,690	1,365,080	529,281	1,199,132
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	4	(126,500)	(313,124)	(168,760)	(335,280)
Ստացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ		**435,189**	**1,051,955**	**360,521**	**863,852**
Եկամուտ շահաբաժիններից		-	1,172	-	-
Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	5	432,047	853,580	400,420	742,327
Այլ գործառնական եկամուտներ	6	87,862	348,439	125,601	321,796
Գործառնական եկամուտներ		**2,732,814**	**7,205,380**	**3,077,125**	**6,477,105**
Զուտ մասհանումներ ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստներին	7	157,678	(312,670)	(193,294)	(462,958)
Ընդհանուր վարչական ծախսեր	8	(1,337,050)	(4,136,912)	(1,609,094)	(3,936,194)
Այլ գործառնական ծախսեր	9	(581,891)	(1,615,436)	(490,575)	(1,106,184)
Գործառնական շահույթ		**971,551**	**1,140,362**	**784,162**	**971,769**
Ասոցիացված ընկերության գործունեությունից շահույթ (վնաս)	10	-	-	(0)	
Շահույթը/ (վնասը) մինչև հարկումը		**971,551**	**1,140,362**	**784,162**	**971,769**
Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)	11	(157,576)	(160,824)	(178,140)	(249,219)
ժամանակաշրջանի շահույթ		**813,975**	**979,538**	**606,022**	**722,550**

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն) Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ Մ.Պողոսյան

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 2017թ. հոկտեմբերի 13

Միջանկյալ հաշվետվություն
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին
«30» Սեպտեմբեր 2017թ.
«ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ, Ք.Երևան, Ամիրյան 23/1

Հազ.դրամ

Անվանում	Ծանոթագրություն	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդող ֆինանսական տարվա համադրելի ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք					
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ վերագնահատումներ		(147,917)	178,011	777,902	1,490,284
Դրամական հոսքերի հեջավորում		-	-	-	-
Ոչ ընթացիկ ակտիվների վերագնահատումներից օգուտներ		0	296	(7,511)	4,087,136
Այլ համապարփակ եկամտի գծով շահութահարկ		29,583	(35,661)	(154,078)	(1,115,484)
Ասոցիացված ընկերության վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատումներ				-	
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք հարկումից հետո		(118,333)	142,646	616,313	4,461,936
Համապարփակ ֆինանսական արդյունք		**695,642**	**1,122,184**	**1,222,335**	**5,184,486**

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն) Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ Մ.Պողոսյան

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 2017թ. հոկտեմբերի 13

Միջանկյալ Հաշվետվություն
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին
«30» Հունիս 2017թ.
«ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ ք.Երևան, Ամիրյան փող.23 /1

Հազ. դրամ

Սեփական կապիտալի տարրերի անվանումը	Կանոնադրական կապիտալ				Էմիսիոն եկամուտ/վնաս	Գլխավոր պահուստ	Փոխարժեքային տարբերություններ արտերկրյա գործառնությունների վերահաշվարկից	Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ վերագնահատումներ	Դրամական հոսքերի հեջավորում	Ոչ ընթացիկ ակտիվների վերագնահատումներից օգուտներ	Չբաշխված շահույթ/վնաս	Միջանկյալ շահութաբաժիններ	Ընդամենը	Չվերահսկվող բաժնեմաս	Ընդամենը կապիտալ
	Կանոնադրական կապիտալ	բաժնետոմսերի թողարկման համար ստացված կանխավճարներ	Հետ գնված կապիտալ	Զուտ գումարը											
Հոդվածներ	**1**		**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**	**12**	**13**	**14**
Նախորդ ֆինանսական տարվա համադրելի միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական) (I աղյուսակ)															
31/12/2016	2,333,338	4,001,688	-	6,335,026	-	6,000,000	-	(96,295)	-	-	2,761,345	-	15,000,076	-	15,000,076
Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունների ընդհանուր արդյունքը և էական սխալների ճշգրտումը			-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Վերահաշվարկված մնացորդը	2,333,338	4,001,688	-	6,335,026	-	6,000,000	-	(96,295)	-	-	2,761,345	-	15,000,076	-	15,000,076
Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքներ բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի) գծով, այդ թվում`	1,936,650	-	-	1,936,650	7,361,940	-	-	-	-	-	180,259	-	9,478,849	-	9,478,849
Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում և կանոնադրական կապիտալի այլ աճ	833,685		-	833,685	3,170,673	-	-	-	-	-		-	4,004,358	-	4,004,358
Կապիտալի ավելացում ԲՏԱ բանկի միացման արդյունքում	1,102,965	-		1,102,965	4,191,267						180,259		5,474,491		5,474,491
Համապարփակ եկամուտ			-	-	-	-	-	1.192.227	-	3.269.709	722.549	-	5.184.485	-	5.184.485
Շահութաբաժիններ			-	-	-	-	-		-	-	(443.023)	-	(443.023)	-	(443.023)
Սեփական կապիտալի տարրերի այլ ավելացում (նվազեցում), այդ թվում`	-	(4,001,688)	-	(4,001,688)	-	-	-	-	-	-	-	-	(4,001,688)	-	(4,001,688)
բաժնետոմսերի թողարկման համար ստացված կանխավճարներ		(4,001,688)		(4,001,688)									(4,001,688)		(4,001,688)
Ներքին շարժեր, այդ թվում`	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(45.287)	45.287	-	-	-	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից արժեքի աճի նվազում										(45,287)	45,287		-	-	-
Մնացորդը միջանկյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30.09.2016թ. (չստուգված)	4,269,988	-	-	4,269,988	7,361,940	6,000,000	-	1,095,932	-	3,224,422	3,266,417	-	25,218,699	-	25,218,699
Ընթացիկ տարվա միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական) (II աղյուսակ)															
Մնացորդը ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01 հունվարի 2017թ. (ստուգված)	4,631,333	-	-	4,631,333	9,110,850	6,000,000	-	1,251,977	-	3,264,437	3,310,821	-	27,569,418	-	27,569,418
Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունների ընդհանուր արդյունքը և էական սխալների ճշգրտումը	-		-	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-
Վերահաշվարկված մնացորդը	4,631,333	-	-	4,631,333	9,110,850	6,000,000	-	1,251,977	-	3,264,437	3,310,821	-	27,569,418	-	27,569,418
Համապարփակ եկամուտ			-	-	-	-	-	142,408	-	237	979,538	-	1,122,183	-	1,122,183
Շահութաբաժիններ			-	-	-	-	-		-	-	(370,507)	-	(370,507)	-	(370,507)
Ներքին շարժեր, այդ թվում`	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(85,318)	86,059	-	741	-	741
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից արժեքի աճի նվազում				-						(85,318)	85,318		-	-	-
Սեփական կապիտալի այլ տարրերի ներքին շարժեր				-	-		-		-	-	741	-	741	-	-
Մնացորդը միջանկյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30.09.2017թ. (չստուգված)	4,631,333	-	-	4,631,333	9,110,850	6,000,000	-	1,394,385	-	3,179,356	4,005,911	-	28,321,835	-	28,321,835

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն) Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ Մ.Պողոսյան

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 2017թ. հոկտեմբերի 13

Միջանկյալ Հաշվետվություն
«30» Սեպտեմբեր 2017թ.
«ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ ք.Երևան, Ամիրյան փող. 23 /1

Հազ.դրամ

Անվանում	Ծանոթագրություն	Հաշվետու ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդ ժամանակաշրջան (չստուգված)
1. Դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից			
Դրամական միջոցների զուտ հոսքեր՝ մինչև գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխությունը		**2,035,598**	**1,299,893**
Ստացված տոկոսներ		9,433,878	**7,731,073**
Վճարված տոկոսներ		(4,607,302)	(4,124,141)
Ստացված կոմիսիոն գումարներ		1,726,370	1,292,860
Վճարված կոմիսիոն գումարներ		(357,843)	(283,728)
Առևտրային նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվներից օգուտ/(վնաս)		(18,221)	5,053
Արտարժույթի առք ու վաճառքի գործառնություններից օգուտ/(վնաս)		524,118	462,440
Նախկինում դուրս գրված ակտիվների վերադարձ		392,452	127,272
Վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված այլ վճարումներ		(2,653,064)	(2,392,199)
Գործառնական գործունեությունից ստացված այլ եկամուտներ և վճարված այլ ծախսեր		(2,404,790)	(1,518,737)
Դրամական հոսքեր գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություններից			
Գործառնական ակտիվներում նվազում/ (ավելացում)		**(31,216,204)**	**(13,301,404)**
Պահանջ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ		421,639	(3,055,873)
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ		(28,581,100)	(6,598,017)
Առևտրային նպատակով պահվող և վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր		(3,111,720)	(4,483,488)
Այլ գործառնական ակտիվներ		54,977	835,974
Գործառնական պարտավորությունների ավելացում (նվազում)		**23,830,763**	**(144,311)**
Պարտավորություն ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ		10,422,056	(2,310,791)
Պարտավորություն հաճախորդների նկատմամբ		13,443,167	860,721
Այլ գործառնական պարտավորությունների նվազում		(34,460)	1,305,759
Զուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից մինչև շահութահարկի վճարումը		**(5,349,843)**	**(12,145,822)**
Վճարված շահութահարկ		(82,798)	(60,171)
Զուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից		**(5,432,641)**	**(12,205,993)**
2. Դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից նվազում/(նվազում)			
Հիմնական միջոցներում և ոչ նյութական ակտիվներում կապիտալ ներդրումներ		(425,609)	(366,538)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում		(728,499)	(358,820)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարում		85,035	343,705
Դրամական միջոցների զուտ հոսքեր այլ ներդրումային գործունեությունից		-	1,145,316
Զուտ դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից		**(1,069,073)**	**763,663**
3. Դրամական հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից			
Վճարված շահաբաժիններ		(348,281)	(432,790)
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկից ստացված փոխառությունների		762,247	328,764
Բանկերից ստացված փոխառությունների ավելացում (նվազում)		1,505,745	(2,635,903)
Ստացված այլ փոխառությունների ավելացում (նվազում)		4,559,267	5,694,865
Բաժնետերերի ներդրումները կանոնադրական կապիտալում			4,004,358
Դրամական միջոցների զուտ հոսքեր այլ ֆինանսական գործունեությունից			2,041,971
Զուտ դրամական հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից		**6,478,978**	**9,001,265**
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		212,565	(124,227)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ/(նվազում)		**(22,736)**	**(2,441,066)**
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի սկզբում	13_2	**32,059,829**	**27,550,590**
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի վերջում	13_2	**32,249,658**	**24,985,297**

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն) Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ Մ.Պողոսյան

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 2017թ. հոկտեմբերի 13

Ծանոթագրություն 3. «Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ»

Հազ. դրամ

Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	01/07/2017-30/09/2017	01/01/2017-30/09/2017	01/07/2016-30/09/2016	01/01/2016-30/09/2016
Տոկոսային եկամուտներ բանկի ընթացիկ հաշիվներից, բանկերում և այլ ֆինանսական կազմակերպություններում տեղաբաշխված ավանդներից և վարկերից	83,244	246,248	220,116	299,918
Տոկոսային եկամուտ հաճախորդներին տրված վարկերից և փոխատվություններից	2,894,359	8,162,975	2,739,064	7,165,087
Տոկոսային եկամուտ պարտքային արժեթղթերից	548,404	1,555,765	817,256	1,277,296
Տոկոսային եկամուտ «Ռեպո» պայմանագրերից	72,863	232,856	311,153	443,427
Այլ տոկոսային եկամուտ	9,350	27,742	4,230	9,262
Ընդամենը	**3,608,220**	**10,225,586**	**4,091,819**	**9,194,990**
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր				
Տոկոսային ծախսեր ՀՀ ԿԲ ներգրաված միջոցներից				
Տոկոսային ծախսեր բանկի ընթացիկ հաշիվների, բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրաված ավանդների և վարկերի դիմաց	602,346	1,719,764	486,139	1,210,466
Տոկոսային ծախսեր հաճախորդների ժամկետային ավանդների և ընթացիկ հաշիվների դիմաց	813,818	2,385,935	866,484	2,248,802
Տոկոսային ծախսեր բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի դիմաց	-			
Տոկոսային ծախսեր «Ռեպո» պայմանագրերի դիմաց	218,320	607,286	388,772	719,448
Տոկոսային ծախսեր ստորադաս փոխառությունների դիմաց	196,020	538,353	159,841	451,991
Այլ տոկոսային ծախսեր	-	24,014	-	15,153
Ընդամենը	**1,830,504**	**5,275,352**	**1,901,236**	**4,645,860**
Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ	**1,777,716**	**4,950,234**	**2,190,583**	**4,549,130**

Ծանոթագրություն 4. «Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր»

Հազ. դրամ

Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	01/07/2017-30/09/2017	01/01/2017-30/09/2017	01/07/2016-30/09/2016	01/01/2016-30/09/2016
Դրամարկղային գործառնություններից	47,055	117,563	37,492	102,439
Հաշվարկային ծառայություններից	324,279	850,001	385,308	847,503
Երաշխիքներից, հոժարագրերով, ակրեդիտիվներով գործառնություններից, հավատարմագրային կառավարման գործառնություններից	37,991	59,362	9,660	20,551
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	643	2,752	2,798	6,518
Վճարային քարտերի սպասարկումից	27,821	77,402	33,435	83,352
Վարկային գործառնություններից	-		18,927	18,927
Այլ կոմիսիոն վճարներ	123,900	257,998	41,663	119,845
Ընդամենը	**561,689**	**1,365,078**	**529,283**	**1,199,135**
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր				
Թղթակցային և այլ հաշիվների դիմաց կոմիսիոն վճարներ	24	686	2,064	3,242
Վճարային քարտերով գործառնությունների գծով վճարներ	39,339	109,506	38,499	103,676
Երաշխիքների, հոժարագրերով, ակրեդիտիվներով գործառնությունների, հավատարմագրային կառավարման գործառնությունների գծով վճարներ	24,387	38,852	7,217	19,164
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	11,237	22,579	12,031	36,355
Այլ կոմիսիոն վճարներ*	51,513	141,500	108,951	172,846
Ընդամենը	**126,500**	**313,123**	**168,762**	**335,283**
Ստացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ	**435,189**	**1,051,955**	**360,521**	**863,852**

* Այլ կոմիսիոն վճարներ տողում արտացոլված են հիմնականում վճարահաշվարկային ծառայությունների և միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկերի դիմաց վճարված կոմիսիոն վճարները

Ծանոթագրություն 5. «Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից»

Հազ. դրամ

Առևտրային նպատակներով պահվող ներդրումներից	01/07/2017-30/09/2017	01/01/2017-30/09/2017	01/07/2016-30/09/2016	01/01/2016-30/09/2016
Առևտրային նպատակներով պահվող ներդրումների առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ, այդ թվում՝	9,277	13,677	(4,914)	(8,694)
ածանցյալներից	9,277	13,677	(5,499)	(9,279)
Առևտրային նպատակներով պահվող ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ եկամուտ	(30,047)	(110,487)	(4,973)	32,190
Ընդամենը	**(20,770)**	**(96,810)**	**(9,887)**	**23,496**
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներից				
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումների առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ, այդ թվում՝	208,857	310,189	(8,953)	65,324
բաժնետոմսերից	-		-	
պարտքային արժեթղթերից	208,857	310,189	(3,546)	65,324
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ եկամուտ	-		197,885	**197,885**
Ընդամենը	**208,857**	**310,189**	**188,932**	**263,209**
Արտարժութային գործառնություններից				
p	216,508	524,122	228,086	525,072
Արտարժույթի վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտ	20,434	109,061	(6,711)	(69,484)
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ծուլակտորների և հուշադրամների առք ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	962	962	-	28
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ծուլակտորների և հուշադրամների վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտ	6,056	6,056	-	6
Ընդամենը	**243,960**	**640,201**	**221,375**	**455,622**
Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	**432,047**	**853,580**	**400,420**	**742,327**

Ծանոթագրություն 6. «Այլ գործառնական եկամուտ»

Հազ. դրամ

Այլ գործառնական եկամուտ	01/07/2017-30/09/2017	01/01/2017-30/09/2017	01/07/2016-30/09/2016	01/01/2016-30/09/2016
Եկամուտներ ստացված տույժերից և տուգանքներից	68,862	295,414	139,436	330,697
Ֆակտորինգից ստացված եկամուտներ	-		-	
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարումից ստացված զուտ եկամուտներ	1,114	(14,292)	(29,259)	(46,744)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից և արժեզրկման հակադարձումից զուտ եկամուտներ	-		-	
Այլ եկամուտներ*	17,886	67,317	15,424	37,843
Ընդամենը	**87,862**	**348,439**	**125,601**	**321,796**

Այլ եկամուտներ* տողում արտացոլված են քաղվածքների, չեկային և ավանդային գրքույկների, տեղեկանքների տրամադրումից և այնպիսի տարաբնույթ ծառայություններից գանձվող գումարները, որոնց համար հատուկ եկամտային հաշիվներ նախատեսված չեն:

Ծանոթագրություն 7. «Ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ»

Հազ. դրամ

Բանկերի նկատմամբ պահանջների գծով (Ծանոթագրություն 14)	01/07/2017-30/09/2017	01/01/2017-30/09/2017	01/07/2016-30/09/2016	01/01/2016-30/09/2016
Սկզբնական մնացորդ			-	
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ				
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ				
Պահուստի օգտագործում				
Վերջնական մնացորդ				
Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով (Ծանոթագրություն 14)	**01/07/2017-30/09/2017**	**01/01/2017-30/09/2017**	**01/07/2016-30/09/2016**	**01/01/2016-30/09/2016**
Սկզբնական մնացորդ	6,797	23,974	3,713	5,049
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	4,426	19,504	(1,036)	(2,117)
Ավելացում ԲՏԱ բանկի միավորման արդյունքում			474	219
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	-			
Պահուստի օգտագործում		(32,255)		
Վերջնական մնացորդ	11,223	11,223	3,151	3,151
Հաճախորդներին տրված վարկերի, փոխատվությունների գծով (Ծանոթագրություն 16)	**01/07/2017-30/09/2017**	**01/01/2017-30/09/2017**	**01/07/2016-30/09/2016**	**01/01/2016-30/09/2016**
Սկզբնական մնացորդ	1,755,458	1,546,483	1,170,464	1,002,391
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	(161,957)	292,391	191,728	455,559
Ավելացում ԲՏԱ բանկի միավորման արդյունքում			169,782	296,283
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	170,678	388,925	312,220	272,471
Պահուստի օգտագործում	(141,787)	(605,407)	(506,698)	(689,208)
Վերջնական մնացորդ	1,622,392	1,622,392	1,337,496	1,337,496
Ներդրումների գծով (Ծանոթագրություն17)	**01/07/2017-30/09/2017**	**01/01/2017-30/09/2017**	**01/07/2016-30/09/2016**	**01/01/2016-30/09/2016**
Սկզբնական մնացորդ	4,691	4,691	4,691	4,691
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ				
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ				
Պահուստի օգտագործում				
Վերջնական մնացորդ	4,691	4,691	4,691	4,691
Այլ ակտիվների գծով (Ծանոթագրություն 21)	**01/07/2017-30/09/2017**	**01/01/2017-30/09/2017**	**01/07/2016-30/09/2016**	**01/01/2016-30/09/2016**
Սկզբնական մնացորդ	15,950	13,854	10,054	3,167
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	(147)	775	2,602	9,516
Ավելացում ԲՏԱ բանկի միավորման արդյունքում			3,606	3,581
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	1,171	3,527	2,838	2,838
Պահուստի օգտագործում	(141)	(1,323)	(9,293)	(9,295)
Վերջնական մնացորդ	16,833	16,833	9,807	9,807
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածների գծով(Ծանոթագրություն 30)	**01/07/2017-30/09/2017**	**01/01/2017-30/09/2017**	**01/07/2016-30/09/2016**	**01/01/2016-30/09/2016**
Սկզբնական մնացորդ				
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ				
Վերջնական մնացորդ	-	-	-	-
Ընդամենը զուտ մասհանումներ պահուստներին	**(157,678)**	**312,670**	**193,294**	**462,958**

Ծանոթագրություն 8. «Ընդհանուր վարչական ծախսեր»

Հազ. դրամ

Ընդհանուր վարչական ծախսեր	01/07/2017-30/09/2017	01/01/2017-30/09/2017	01/07/2016-30/09/2016	01/01/2016-30/09/2016
Ծախսեր հաշվարկված աշխատավարձի և դրան հավասարեցված այլ վճարումների գծով	852,878	2,639,962	1,045,775	2,693,854
Ծախսեր սոցիալական ապահովագրության պետական հիմնադրամին հատկացումների գծով	-	159	485	1,370
Վերապատրաստման և ուսուցման գծով ծախսեր	59	5,840	240	240
Գործուղման ծախսեր	27,185	63,630	13,769	44,382
Գործառնական վարձակալության գծով ծախսեր	155,140	427,354	180,606	345,626
Ապահովագրության ծախսեր	24,446	79,250	29,273	73,015
Բանկի սարքավորումների սպասարկման և պահպանման գծով ծախսեր	57,381	151,181	65,904	127,148
Բանկի շենքերի տնտեսական պահպանության և անվտանգության գծով ծախսեր	64,612	234,579	71,447	168,280
Աուդիտային և խորհրդատվական ծառայությունների գծով ծախսեր	3,713	53,132	5,677	20,198
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	25,916	76,723	49,057	97,263
Տրանսպորտային ծախսեր	33,453	94,714	29,561	77,383
Ծախսեր հարկերի (բացառությամբ՝ շահութահարկի), տուրքերի և այլ պարտադիր վճարների գծով	60,586	203,191	74,404	181,971
Գրասենյակային և կազմակերպչական ծախսեր	17,821	53,694	32,364	61,262
Վարկերի տրամադրման և վերադարձման գծով ծախսեր	-		170	170
Այլ վարչական ծախսեր	13,860	53,503	10,362	44,032
Ընդամենը	**1,337,050**	**4,136,912**	**1,609,094**	**3,936,194**

Բանկի աշխատակիցների միջին թվաքանակ և մեկ աշխատողին բաժին ընկնող միջին ամսական աշխատավարձի չափ

	01/07/2017-30/09/2017	01/01/2017-30/09/2017	01/07/2016-30/09/2016	01/01/2016-30/09/2016
Բանկի աշխատակիցների միջին թվաքանակ	975	958	889	863
Մեկ աշխատողին բաժին ընկնող միջին ամսական աշխատավարձի չափ (հազ դրամ)	307	303	324	309

Ծանոթագրություն 9. «Այլ գործառնական ծախսեր»

Հազ. դրամ

Այլ գործառնական ծախսեր	01/07/2017-30/09/2017	01/01/2017-30/09/2017	01/07/2016-30/09/2016	01/01/2016-30/09/2016
Վճարված տուգանքներ և տույժեր	290	439	-	306
Ինկասացիայի համար կատարված վճարումներ	86,250	258,750	84,434	218,434
Գովազդային և ներկայացուցչական ծախսեր	207,226	545,178	107,389	199,022
Ֆակտորինգի գծով ծախսեր	-	-	-	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ծախսեր	152,994	446,459	182,290	406,382
Կորուստներ ակտիվների արժեզրկումից	-	-	-	-
Ավանդների երաշխավորման հիմնադրամին հատկացումներ	43,313	121,459	28,274	63,802
Այլ ծախսեր	91,818	243,151	88,188	218,238
Ընդամենը	**581,891**	**1,615,436**	**490,575**	**1,106,184**

Այլ գործառնական ծախսեր ծանոթագրության այլ ծախսեր տողում հիմնականում արտացոլված են VISA վճարահաշվարկային համակարգին անդամագրվելու համար սահմանված եռամսյակային վճարները, ինչպես նաև վճարային պլաստիկ քարտերի ձեռքբերման համար կատարված ծախսերը:

Ծանոթագրություն 10. «Վերահսկվող միավորներում ներդրումներից զուտ շահույթ/վնաս»

Հազ. դրամ

	01/07/2017-30/09/2017	01/01/2017-30/09/2017	01/07/2016-30/09/2016	01/01/2016-30/09/2016
		(0)	(0)	-

Ծանոթագրություն 11. «Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)»

Հազ. դրամ

Շահութահարկի գծով ծախս	01/07/2017-30/09/2017	01/01/2017-30/09/2017	01/07/2016-30/09/2016	01/01/2016-30/09/2016
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս	132,488	203,576	156,110	253,250
Տվյալ ժամանակաշրջանում ճանաչված նախորդ ժամա նակաշրջանների ընթացիկ հարկի ճշգրտումները	(5,273)	(55,692)	-	6,314
Հետաձգված հարկի գծով ծախս	30,361	12,940	22,030	(10,345)
Ընդամենը	**157,576**	**160,824**	**178,140**	**249,219**

	01/07/2017-30/09/2017	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)	01/01/2017-30/09/2017	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)	01/07/2016-30/09/2016	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)	01/01/2016-30/09/2016	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)
Շահույթը մինչև հարկումը	**971,551**		**1,140,362**		**784,162**		**971,769**	
Շահութահարկ դրույքաչափով	194,310	20	228,072	20	156,832	20	194,354	20
Հարկման նպատակով եկամուտների և ծախսերի ճշգրտումներ ոչ ժամանակավոր տարբերությունների գծով								
Չհարկվող եկամուտներ				-	(25)	0.00	(76)	(0.01)
Չնվազեցվող ծախսեր	(25,325)	23.12	20,686	1.81	23,063	2.89	44,391	4.57
Չգնահատված հարկային վնաս				-				-
Բազասական/դրական փոխարժեքային տարբերություն	(5,298)	(10.01)	(23,023)	(2.02)	1,343	0.17	13,896	1.47
Այլ վերագնահատումներից օգուտ						-	6,314	0.65
Նախորդ տարվա հաշվարկված հարկային ծախսի ճշտում			(55,692)	(30)				
Այլ արտոնություններ	(6,111)		(9,219)	(1.84)	(3,073)	(0.39)	(9,660)	0.99
Շահութահարկի գծով ծախս	**157,576**	**34.90**	**160,824**	**14.10**	**178,140**	**22.67**	**249,219**	**25.65**

ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկը

Հազ. դրամ

	Մնացորդը նախորդ ժամանակա-շրջանի դրությամբ	Ֆինանսական արդյունքներով ճանաչված	Սեփական կապիտալով ճանաչված	Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ
Հետաձգված հարկային ակտիվներ, այդ թվում՝	**182,792**	**(32,765)**	**-**	**150,027**
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով	77,825	(47,178)		30,647
Այլ պարտավորություններ	104,967	14,413		119,380
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ, այդ թվում՝	**(1,208,014)**	**19,825**	**(7,679)**	**(1,195,868)**
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	(340,918)		(7,679)	(348,597)
Հիմնական միջոցների գծով	(10,339)	11,703		1,364
Հիմնական միջոցների վերագնահատման գծով	(825,976)	31,137		(794,839)
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ		(192)		(192)
Պայմանական պարտավորություններ	(13,805)	(11,004)		(24,809)
Պահանջներ բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	(16,976)	(11,819)		(28,795)
Զուտ հետաձգված հարկային ակտիվ/պարտավորություն	**(1,025,222)**	**(12,940)**	**(7,679)**	**(1,045,841)**

Ծանոթագրություն 12. «Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ»

Հազ. դրամ

Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	01/07/2017-30/09/2017	01/01/2017-30/09/2017	01/07/2016-30/09/2016	01/01/2016-30/09/2016
Հաշվետու ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ հարկումից հետո	813,975	979,538	606,022	722,550
Տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար հաշվարկված շահաբաժիններ արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով				
Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերին վերագրվող տվյալ ժամանակա-շրջանի զուտ շահույթ (վնաս)	813,975	979,538	606,022	722,550
Տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվը	1,852,533	1,852,533	1,707,995	1,707,995
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	**0.44**	**0.53**	**0.35**	**0.42**

Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթը սովորական բաժնետոմսերի տիրապետողներին վերագրվող տվյալ ժամանակաշրջանի զուտ շահույթի կամ վնասի և այդ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թվի հարաբերությունն է:

Ծանոթագրություն 13

13-1.«Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում

Հազ. դրամ

Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում	30/09/2017	31/12/2016
Կանխիկ դրամական միջոցներ	6,431,968	6,065,937
Դրամական միջոցների այլ տեղաբաշխումներ	1,753,026	2,778,649
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում*	21,571,242	10,044,520
Ավանդային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում		1,500,000
Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում**	770,000	1,520,000
Այլ պահանջներ ՀՀ ԿԲ-ի նկատմամբ		
Հաշվեգրված տոկոսներ		389
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	**30,526,236**	**21,909,495**

* Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում տողում արտացոլված են ՀՀ բանկային օրենսդրության համաձայն բանկի ներգրավված միջոցների դիմաց հաշվարկված պարտադիր պահուստավորման միջոցները:

** Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում տողում արտացոլված են ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոնացված միջոցները:

13-2.«Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ», որոնք ներառվում են դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունում

Հազ դրամ

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	30/09/2017	31/12/2016
Կանխիկ դրամական միջոցներ և կանխիկին հավասարեցված վճարային փաստաթղթեր	8,184,994	8,818,129
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	21,571,242	10,044,520
Ավանդային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում		-
Թղթակցային հաշիվներ ռեզիդենտ բանկերում	36,426	3,494
Թղթակցային հաշիվներ ոչ ռեզիդենտ բանկերում	2,456,996	13,193,686
Ընդամենը դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	**32,249,658**	**32,059,829**

Ծանոթագրություն 14. «Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ»

Հազ. դրամ

Ընթացիկ հաշիվներ	30/09/2017	31/12/2016
ՀՀ բանկերում	36,426	3,494
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում	1,632,999	10,049,675
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերում	823,516	3,143,735
Հաշվեգրված տոկոսներ	480	276
Ընդամենը	**2,493,421**	**13,197,180**
ՀՀ բանկերում՝		
Վարկեր և ավանդներ	2,698,406	1,747,023
Ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր		
Այլ	183,347	251,575
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում		
Վարկեր և ավանդներ		
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերում		
Այլ	1,336,893	106,758
Հաշվեգրված տոկոսներ	669	1,002
Ընդամենը	**4,219,315**	**2,106,358**
Բանկերի նկատմամբ պահանջների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)		
Զուտ պահանջներ բանկերի նկատմամբ	**6,712,736**	**15,303,538**

Ֆինանսական կազմակերպություններում վարկեր և ավանդներ, այլ պահանջներ	30/09/2017	31/12/2016
ՀՀ ֆինանսական կազմակերպություններում՝		
Վարկեր և ավանդներ	2,755,161	2,461,135
Ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	4,635,320	4,547,541
Այլ	123,127	183,901
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում՝		
Այլ		
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում		
Այլ	1,110,374	455,811
Հաշվեգրված տոկոսներ	16,400	19,529
Ընդամենը	**8,640,382**	**7,667,917**
Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(11,223)	(23,974)
Զուտ պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	**8,629,159**	**7,643,943**
Զուտ պահանջներ բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	**15,341,895**	**22,947,481**

**31.12.2016թ. և 30.09.2017.թ. Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ այլ պահանջների տողում համապատասխանաբար ներառված են «Visa international» կազմակերպությունում ներդրված 111.277 ԱՄՆ դոլար (31.12.2016թ-ին 53.726 հազ.դրամ, 30.09.2017թ.-ին 53.236 հազ.ՀՀ դրամ), «Արմենիան Քարդ» ՓԲԸ-ում ներդրված 146.090 ԱՄՆ դոլար (31.12.2016թ.-ին՝130.175 հազ ՀՀ դրամ, 30.09.2017թ.-ին՝69.891 հազ. ՀՀ դրամ) գումարներով ապահովագրական դեպոզիտները, ինչպես նաև վճարահաշվարկային համակարգերի նկատմամբ առաջացած դեբիտորական գումարներ:

Ծանոթագրություն 15. «Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական ակտիվներ»

Հազ. դրամ

Առևտրային նպատակով պահվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	30/09/2017	31/12/2016
Ածանցյալ գործիքներ		
Ֆորվարդ	156	90
Սվոպ	13,012	1,675
Ընդամենը	**13,168**	**1,765**

Առևտրային նպատակով պահվող այլ ֆինանսական ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)

Ծանոթագրություն 16. «Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխատվություններ»

Հազ. դրամ

Տրված վարկեր և այլ փոխատվություններ	30/09/2017	31/12/2016
Վարկեր, այդ թվում՝	92,051,631	68,878,672
Հիփոթեքային	5,642,101	4,140,142
Վարկային քարտեր	10,173,872	7,087,347
Ֆակտորինգ		
Հետ գնման պայմանագրերով		
Նշված հոդվածների գծով հաշվեգրված տոկոսներ	773,918	613,314
Ընդամենը վարկեր	**102,999,421**	**76,579,333**
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(1,622,392)	(1,531,674)
Ընդամենը զուտ վարկեր	**101,377,029**	**75,047,659**

Հազ. դրամ

Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ վարկային պորտֆելում հաճախորդներին տրամադրված արժեզրկված (չաշխատող) վարկերի և փոխատվությունների կառուցվածքը	30/09/2017		31/12/2016	
	գումար	քանակ	գումար	քանակ
Վարկեր և փոխատվություններ, որից	102,999,421	60,862	76,594,142	39,170
աշխատող վարկեր	100,775,226	60,287	73,891,728	38,412
արժեզրկված (չաշխատող) վարկեր և փոխատվություններ, այդ թվում՝	2,224,195	575	2,702,414	758
ժամկետանց	308,535	532	261,904	680
վերածևակերպված	414,139	20	404,396	3
վերաֆինանսավորված				
Ընդամենը վարկեր	**102,999,421**	**60,862**	**76,594,142**	**39,170**
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(1,622,392)		(1,546,483)	
Ընդամենը զուտ վարկեր	**101,377,029**		**75,047,659**	

Հազ. դրամ

Տրամադրված վարկերի և փոխատվությունների վերլուծությունն ըստ հաճախորդների	30/09/2017	31/12/2016
Պետական ձեռնարկություններ	**377,224**	**267,373**
Մասնավոր ձեռնարկություններ, այդ թվում՝	**56,683,079**	**40,855,400**
խոշոր ձեռնարկություններ	30,680,412	15,870,998
փոքր և միջին ձեռնարկություններ	26,002,667	24,984,399
այդ թվում բիզնես քարտեր	46,937	56,881
Ֆիզիկական անձինք, այդ թվում՝	**41,250,136**	**31,199,883**
սպառողական վարկեր	24,457,953	16,217,226
հիփոթեքային վարկեր	5,642,101	4,140,142
վարկային քարտեր	10,026,935	7,030,466
Անհատ ձեռնարկատերեր	**3,915,064**	**3,658,172**
Հաշվեգրված տոկոսներ	**773,918**	**613,314**
Ընդամենը վարկեր	**102,999,421**	**76,594,142**
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(1,622,392)	(1,546,483)
Ընդամենը զուտ վարկեր	**101,377,029**	**75,047,659**

Հազ դրամ

Վարկային պարտավորություններ 20 խոշոր վարկառուների և նրանց հետ փոխկապակցված անձաց գծով	30/09/2017	31/12/2016
հաշվեկշռային մնացորդ	47,778,206	33,533,512
հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների մնացորդ	8,062,708	3,721,428
Ընդամենը	**55,840,914**	**37,254,940**
Վարկային ներդրումներ	101,377,029	75,047,659
Տեսակարար կշիռ վարկային պորտֆելում	55%	50%
Ընդհանուր նորմատիվային կապիտալ	31,669,828	30,161,410
Տոկոսային հարաբերակցություն կապիտալի նկատմամբ	176%	124%

Միջազգային ծրագրերով վարկային ներդրումներ	30/09/2017	
	Մնացորդ հազ դրամ	քանակ
ԳՀՀ միկրո և փոքր մասնավոր ձեռնարկությունների վարկային ծրագիր	4,041,398	350
ԳՀՀ միկրո և փոքր մասնավոր ձեռնարկությունների ՀՀ կառավարության վարկային ծրագիր		
ԳՀՀ "Վերականգնվող էներգիայի Զարգացում" ծրագիր	73,086	1
ՎԶԵԲ «Սինդիկացված վարկ» 1-ին վարկային ծրագիր		
ՎԶԵԲ «Սինդիկացված վարկ» 2-րդ վարկային ծրագիր		
Համաֆինանսավորում	-	
ՄՖԿ		
Սևծովյան բանկի 1-ին վարկային ծրագիր		
Սևծովյան բանկի 2-րդ վարկային ծրագիր		
Համաշխարհային բանկի վարկային ծրագիր		
ՄՖԿ վարկային ծրագիր (IFC FMO)		
ՎԶԵԲ միկրո, փոքր և միջին ձեռնարկությունների վարկավորման ծրագիր /EBRD MSME/		
ՎԶԵԲ միկրովարկավորման ծրագիր	35,826	9
Atlantic Forfaitierungs AG վարկային ծրագիր	-	-
Ասիական զարգացման բանկի առևտրի ֆինանսավորման ծրագիր	56,759	1
Բլու Օրչարդ ՓՄՁ ծրագիր	366,159	16
ՎԶԵԲ առևտրի խթանման ծրագիր	1,916,950	66
MSMEBondsSA/MSME	26,729	5
Հիփոթեքային վարկեր ՝ այդ թվում	680,813	28
ԳՀՀ	16,432	8
ՄՖԿ	16,432	8
Ընդամենը	**7,214,152**	**484**

Վարկային ներդրումներ	31/12/2016	
	Մնացորդ հազ դրամ	քանակ
ԳՀՀ միկրո և փոքր մասնավոր ձեռնարկությունների վարկային ծրագիր	3,141,109	263
ԳՀՀ միկրո և փոքր մասնավոր ձեռնարկությունների ՀՀ կառավարության վարկային ծրագիր		
ԳՀՀ "Վերականգնվող էներգիայի Զարգացում" ծրագիր	93,019	1
ՎԶԵԲ «Սինդիկացված վարկ» 1-ին վարկային ծրագիր		
ՎԶԵԲ «Սինդիկացված վարկ» 2-րդ վարկային ծրագիր		
Համաֆինանսավորում		
ՄՖԿ		
Սևծովյան բանկի 1-ին վարկային ծրագիր		
Սևծովյան բանկի 2-րդ վարկային ծրագիր	317,165	26
Համաշխարհային բանկի վարկային ծրագիր		
ՎԶԵԲ միկրո, փոքր և միջին ձեռնարկությունների վարկավորման ծրագիր /EBRD MSME/	2,500,686	423
ՎԶԵԲ միկրովարկավորման ծրագիր	-	-
Atlantic Forfaitierungs AG վարկային ծրագիր	205,004	4
Ասիական զարգացման բանկի առևտրի ֆինանսավորման ծրագիր ADB/TFP/IBA/RCA	301,849	12
Բլու Օրչարդ ՓՄՁ ծրագիր	535,462	28
ՎԶԵԲ առևտրի խթանման ծրագիր	94,354	6
MSMEBondsSA/MSME	341,015	21
Հիփոթեքային վարկեր ՝ այդ թվում	34,069	17
ԳՀՀ	34,069	17
ՎԶԵԲ		
ՄՖԿ		
Ընդամենը	**7,563,732**	**801**

Հազ. դրամ

Տրամադրված վարկերի և փոխատվությունների վերլուծությունն ըստ վարկավորման ոլորտների (առանց հաշվի առնելու վարկերի հնարավոր կորուստների գծով պահուստները)	30/09/2017	Տոկոսային հարաբերությունը	31/12/2016	Տոկոսային հարաբերությունը
Արդյունաբերություն	23,632,514	22.94	14,008,241	18.29
Գյուղատնտեսություն	1,090,291	1.06	1,386,537	1.81
Շինարարություն	6,292,461	6.11	4,866,213	6.35
Տրանսպորտ և կապ	443,642	0.43	393,848	0.51
Առևտուր	15,887,028	15.42	11,343,638	14.81
Սպառողական	34,709,255	33.70	24,569,138	32.08
Հիփոթեքային վարկեր	5,679,618	5.51	4,162,002	5.43
Սպասարկման ոլորտ	10,576,805	10.27	10,340,194	13.50
Այլ	4,687,807	4.55	5,524,331	7.21
Ընդամենը	**102,999,421**	**100**	**76,594,142**	**100**

Հաճախորդների ռեզիդենտության առումով վարկային պորտֆելի վերլուծությունը	30/09/2017	Տոկոսային հարաբերությունը	31/12/2016	Տոկոսային հարաբերությունը
ՀՀ ռեզիդենտներ	100,549,529	99	74,431,987	99
Բաա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների ռեզիդենտներ	-	-	-	-
Գերմանիա	-	-	-	-
ԲԲԲ-/Բաա3/-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող երկրների	53,582	0	2,358	0
Ռուսաստան	53,582	0	2,358	0
Հաշվեգրված տոկոսներ	773,918	1	613,314	1
Ընդամենը	**101,377,029**	**100**	**75,045,301**	**100**

Ծանոթագրություն 17. «Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ»

Հազ. դրամ

Պետական արժեթղթեր	30/09/2017	31/12/2016
ՀՀ պետական պարտատոմսեր		
գանձապետական պարտատոմսեր	73,969	2,379,734
Ընդամենը պետական արժեթղթեր	**73,969**	**2,379,734**

Հազ. դրամ

ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	30/09/2017		31/12/2016	
	ցուցակված	չցուցակված	ցուցակված	չցուցակված
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի				
Երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	426,283		416,305	
Կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ				
Կապիտալի գործիքներ		83,971		83,971
Ընդամենը ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	**426,283**	**83,971**	**416,305**	**83,971**
ՀՀ ոչ պետական արժեթղթերում ներդրումներ (հնարավոր կորուստների պահուստ)		**(4,691)**		**(4,691)**
Զուտ ներդրումներ ՀՀ ոչ պետական արժեթղթերում ներդրումներ	**426,283**	**79,280**	**416,305**	**79,280**

Հազ. դրամ

Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր	30/09/2017		31/12/2016	
	ցուցակված	չցուցակված	ցուցակված	չցուցակված
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի				
Կապիտալի գործիքներ		5,114		3,936
Ընդամենը այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր	**-**	**5,114**	**-**	**3,936**
Ընդամենը վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	**500,252**	**84,394**	**2,796,039**	**83,216**

Այլ անձանց բաժնետիրական կապիտալում իրականացված ներդրումները 30.09.2017թ.-ի դրությամբ

Հազ. դրամ

Անձի անվանումը	Հիմնական գործունեությունը	Գրանցման երկիրը	Ներդրման ամսաթիվը	Ներդրումը (հազ. դրամ)	Բաժնեմասը %
S.W.I.F.T	Հեռահաղորդակցության ծառայություններ	Բելգիա	13/09/1996	5,114	-
ԱՐՄԵՆԻԱՆ ՔԱՐԴ ՓԲԸ	Վճարահաշվարկային ծառայություններ	ՀՀ	22/02/2000	60,716	6.20
ԱԲՌԱ ՔՐԵԴԻՏ ՌԵՓՈՐԹԻՆԳ ՓԲԸ	Տեղեկատվական ծառայություններ	ՀՀ	23/06/2006	23,255	4.58
Ընդամենը				89,085	

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների (բացառությամբ կապիտալի գործիքներում ներդրումների) հաշվեկշռային և իրական արժեքները համապատասխանում են իրար:

Ներդրումները կապիտալի գործիքներում ՀՀ-ում չեն գնանշվում որևէ բորսայում և ունեն սահմանափակ շուկա: Այդ գործիքների իրական արժեքը ճշգրտորեն որոշելու համար բացակայում են որոշակի ընդունելի սկզբունքներ ու մեթոդներ, և հետևաբար այդ արժեթղթերը հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ հանած արժեզրկման գծով պահուստի գումարը:

Ծանոթագրություն 17.1 «Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր»

Հազ. դրամ

	30/09/2017	31/12/2016
Ակտիվ		
Ընդամենը գրավադրված արժեթղթեր	**21,442,135**	**13,819,298**
Այդ թվում		
Սեփական գրավադրված արժեթղթեր	19,399,545	13,169,605
Ռեպո համաձայնագրով ձեռք բերված գրավադրված արժեթղթեր	2,042,590	649,693
Պարտավորություն		
Ռեպո համաձայնագրով ներգրավված միջոցներ	**21,442,135**	**13,819,298**

Ծանոթագրություն 18. «Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ»

	30/09/2017	31/12/2016
ՀՀ բանկեր	49,326	
Ընդամենը	**49,326**	

Ծանոթագրություն 19. «Ներդրումներ վերահսկվող անձանց կանոնադրական կապիտալում»

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ծանոթագրություն 20. «Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ»

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	Հող, շենքեր	Համակ. և կապի միջոցներ	Փոխադրա-միջոցներ	Այլ հիմն.միջոցներ	Հիմն.միջ.գծով կապ. ներդ.	Վարձակ.հիմն.միջ. գծով կապ. ներդ.	Ընդամենը
Հիմնական միջոցների մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2016	**6,531,197**	**2,142,794**	**635,197**	**1,772,320**	**328,420**	**216,011**	**11,625,939**
Ավելացում	182,362	180,231	94,625	169,474	406,594	19,015	1,052,301
Օտարում							-
Վերախմբավորում			(99,328)				(99,328)
Դուրսգրում**	408,057	4,439		(4,439)	(393,717)	(14,340)	-
Հիմնական միջոցների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30/09/2017	**7,121,616**	**2,212,857**	**630,494**	**1,850,624**	**341,297**	**214,268**	**12,371,156**
Կուտակված մաշվածության մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2016	**118,019**	**1,617,140**	**177,176**	**1,205,270**	**-**	**71,272**	**3,188,877**
Ավելացում	128,016	127,635	53,886	103,648		5,049	418,234
Օտարում			(33,266)				(33,266)
Դուրսգրում		(104,790)		(76,547)		(6,099)	(187,436)
Կուտակված մաշվածության մնացորդը հաշվետուժամանակաշրջանի վերջում 30/09/2017	**246,035**	**1,639,985**	**197,796**	**1,232,371**	**-**	**70,222**	**3,386,409**
Զուտ հաշվեկշռային արժեք							-
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	**6,875,581**	**572,872**	**432,698**	**618,253**	**341,297**	**144,046**	**8,984,747**
Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	**6,413,178**	**525,654**	**458,021**	**567,050**	**328,420**	**144,739**	**8,437,062**

Ոչ նյութական ակտիվներ

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	Համակարգչային ծրագրեր	Լիցենզիաներ և վստահագրեր	Հեղինակային իրավունքներ	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Ոչ նյութական ակտիվ.գծով կապիտալ ներդրումներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք						
Ոչ նյութական ակտիվների մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2016	**161,158**	**213,407**	**50**	**51,661**	**-**	**426,276**
Ավելացում	1,100	100,707				101,807
Օտարում						-
Դուրսգրում						-
Ոչ նյութական ակտիվների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30/09/2017	**162,258**	**314,114**	**50**	**51,661**	**-**	**528,083**
Ոչ նյութական ակտիվների կուտակված մաշվածության մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2016	**66,397**	**97,625**	**40**	**30,951**	**-**	**195,013**
Ավելացում	6,606	19,356	4	2,259		28,225
Օտարում						-
Դուրսգրում						-
Ոչ նյութական ակտիվների կուտակված մաշվածության մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30/09/2017	**73,003**	**116,981**	**44**	**33,210**	**-**	**223,238**
Զուտ հաշվեկշռային արժեք						
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	**89,255**	**197,133**	**6**	**18,451**	**-**	**304,845**
Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	**94,761**	**115,782**	**10**	**20,710**	**-**	**231,263**

30.09.2017թ.դրությամբ 344625 հազ. դրամ ընդհանուր գումարով շահագործումից դուրս հիմնական միջոցներ հանձնվել են շահագործման:

30.09.2017թ. դրությամբ բանկն ունի ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվ՝ նոր Գործառնական օր» ծրագիր, սկզբնական արժեքը՝ 750 հազ.դրամ ամորտիզացիան 750 հազ.դրամ, մնացորդային արժեքը 0 դրամ:

30.09.2017թ. դրությամբ հիմնական միջոցների ցանկում ներառված ամբողջությամբ մաշված ակտիվների արժեքը կազմում է 1088059 հազ. դրամ,որից 278482 հազ.դրամ փոխադրվել է ԲՏԱ բանկի միավորման արդյունքում (31.12.2016թ ՝ 1180752 հազար դրամ):

Ծանոթագրություն 21. «Այլ ակտիվներ»

Հազ. դրամ

Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ	30/09/2017	31/12/2016
Այլ գործառնություններից ստացվելիք գումարներ	27,839	37,647
Ընդամենը	**27,839**	**37,647**
Բանկային գործառնությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ(ծանոթ. 7)	(284)	(3,344)
Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք զուտ գումարներ	27,555	34,303
Դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	**43,008**	**42,735**
Դեբիտորական պարտքեր բյուջեի գծով	95	134
Դեբիտորական պարտքեր մատակարարների գծով		
Կանխավճարներ աշխատակիցներին	17	64
Կանխավճարներ մատակարարներին	1,066,278	537,666
Կանխավճարներ բյուջեի և պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարների գծով	1,964	628
Այլ դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	37,205	37,545
Ընդամենը	**1,105,559**	**576,037**
Այլ ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(13,077)	(5,733)
Ընդամենը	**1,092,482**	**570,304**
Այլ ակտիվներ		
Պահեստ	207,607	178,469
Բռնագանձված գրավ և վաճառքի համար պահվող ակտիվներ	161,361	555,100
Ապագա ժամանակաշրջանի ծախսեր	111,135	107,933
Այլ ակտիվներ	102,668	3,172
Այլ ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(3,472)	(4,777)
Ընդամենը	**579,299**	**839,897**
Ընդամենը այլ ակտիվներ	**1,699,336**	**1,444,504**

Ծանոթագրություն 22. «Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Հազ. դրամ

Ընթացիկ հաշիվներ	30/09/2017	31/12/2016
ՀՀ բանկերի	15,870	11,588
BBB-(Baa3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերի		
BBB-(Baa3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերի	2,231	2,144
Հաշվեգրված տոկոսներ		
Ընդամենը	**18,101**	**13,732**
Միջբանկային վարկեր և ավանդներ, այլ		
ՀՀ կենտրոնական բանկ		
Վարկեր	3,734,087	2,971,840
Ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	3,000,000	800,000
Այլ		
ՀՀ բանկեր		
Վարկեր և ավանդներ	6,798,299	3,959,850
Ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	17,337,404	12,417,488
Այլ		
BBB-(Baa3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկեր		
Վարկեր և ավանդներ		
Այլ		3,869
BBB-(Baa3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկեր		
Վարկեր և ավանդներ	1,963,376	3,279,956
Այլ	744,353	38,666
Հաշվեգրված տոկոսներ	130,407	83,741
Ընդամենը	**33,707,926**	**23,555,410**
Ֆինանսական կազմակերպություններ		
Ընթացիկ հաշիվներ	372,715	260,013
Վարկեր և ավանդներ	23,830,807	20,174,983
Ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	149,621	
Այլ	15,522	25,731
Հաշվեգրված տոկոսներ	521,495	271,353
Ընդամենը	**24,890,160**	**20,732,080**
Ընդամենը պահանջներ բանկերի և միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	**58,616,187**	**44,301,222**

Ներկայացնում ենք ՀՀ կենտրոնական բանկից ստացված վարկերում ներառված միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից տարբեր ծրագրերի շրջանակներում իրականացվող վարկավորման գումարները և դրանց գծով հաշվեգրված տոկոսների գումարները:

Հազ. դրամ

Ծրագիր	30/09/2017		31/12/2016	
	Վարկավորման գումար	Հաշվեգրված տոկոս	Վարկավորման գումար	Հաշվեգրված տոկոս
ԳՀՀ /Գերմանահայկական հիմնադրամի «Հիփոթեքային վարկավորման» ծրագիր	8,225	32	35,874	146
ԳՀՀ /Գերմանահայկական հիմնադրամի միկրո և փոքր բիզնեսի զարգացման ծրագիր	3,503,401	66,208	2,820,659	7,543
ԳՀՀ "Վերականգնվող էներգիայի Զարգացում" ծրագիր	87,830	1,266	115,306	2,985
ԳՀՀ "Ֆինանսական միջոցների հասանելիությունը ՓՄՁ-ների համար" ծրագիր	134,631	3,025		
Ընդամենը	**3,734,087**	**70,531**	**2,971,839**	**10,674**

Ծանոթագրություն 23. «Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ»

Հազ. դրամ

ՀՀ Կառավարության և տեղական ինքնակառավարման մարմինների նկատմամբ	**30/09/2017**	**31/12/2016**
Վարկեր		
Այլ	10,873	6,488
Հաշվարկված տոկոսներ		
Ընդամենը	**10,873**	**6,488**

ՀՀ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ	**30/09/2017**	**31/12/2016**
Ընթացիկ հաշիվներ	22,378,377	13,165,390
Ժամկետային ավանդներ	6,026,174	7,237,588
Ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր		
Այլ	36,273	35,919
Հաշվարկված տոկոսներ	161,993	56,534
Ընդամենը	**28,602,817**	**20,495,431**

Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ	**30/09/2017**	**31/12/2016**
Ընթացիկ հաշիվներ	687,299	59,965
Այլ	50,235	2
Հաշվարկված տոկոսներ		
Ընդամենը	**737,534**	**59,967**

ՀՀ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ	**30/09/2017**	**31/12/2016**
Ընթացիկ հաշիվներ	289,947	204,656
Ժամկետային ավանդներ		
Այլ	3,428	3,945
Հաշվարկված տոկոսներ		
Ընդամենը	**293,375**	**208,601**

ՀՀ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ	**30/09/2017**	**31/12/2016**
Ընթացիկ հաշիվներ	15,223,903	12,546,085
Ժամկետային ավանդներ	34,262,854	29,952,451
Այլ	441,933	632,064
Հաշվարկված տոկոսներ	391,206	183,812
Ընդամենը	**50,319,896**	**43,314,412**

Ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ	**30/09/2017**	**31/12/2016**
Ընթացիկ հաշիվներ	768,854	564,011
Ժամկետային ավանդներ	2,400,791	2,106,835
Այլ	51,684	32,500
Հաշվարկված տոկոսներ	16,877	13,533
Ընդամենը	**3,238,206**	**2,716,879**
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	**83,202,701**	**66,801,778**

30.09.17թ. դրությամբ պարտավորությունների ապահովման միջոց հանդիսացող դրամական միջոցներ 2.425.721 հազ. ՀՀ դրամ
30.09.17թ. դատարանի որոշմամբ և հարկային մարմինների կողմից սառեցված գումար 208.576 հազ. դրամ:

Ծանոթագրություն 23.1 «Ստորադաս փոխառություն»

Բանկը բաժնետիրոջից ներգրավել է 6.331.255 հազ. դրամ ստորադաս փոխառություն, որն ամբողջությամբ մասնակցում է բանկի նորմատիվային լրացուցիչ կապիտալի հաշվարկին:

Ծանոթագրություն 24. «Բանկի կողմից թողարկված ավանդային սերտիֆիկատներ»

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ծանոթագրություն 25. «Առևտրային նպատակներով պահվող պարտավորություններ»

Հազ. դրամ

Առևտրային նպատակներով պահվող պարտավորություն	30/09/2017	31/12/2016
Առևտրային նպատակներով պահվող ածանցյալ գործիքներ՝		
Սվոփ	4,444	-
Ֆորվարդ	123	
այլ	412	1,306
Ընդամենը	**4,979**	**1,306**

Ծանոթագրություն 26. «Վճարվելիք գումարներ»

Հազ. դրամ

Վճարվելիք գումարներ	30/09/2017	31/12/2016
Շահաբաժիններ	111,356	72,789
Ավանդների ապահովագրության գծով պարտավորություն	43,313	38,366
Ընդամենը	**154,669**	**111,155**

Ծանոթագրություն 27. «Այլ պարտավորություններ»

Հազ. դրամ

Այլ պարտավորություններ	30/09/2017	31/12/2016
Ոչ ռեզիդենտի շահութահարկի գծով	2,751	16,973
ԱԱՀ-ի գծով	1,704	2,606
Այլ հարկերի ու տուրքերի գծով	53,721	158,274
Սոցիալական ապահովագրության վճարումների գծով		
Պարտավորություններ աշխատակիցների նկատմամբ աշխատավարձի գծով	527,003	524,833
Կրեդիտորական պարտքեր մատակարարների նկատմամբ	71,910	59,448
Կրեդիտորական պարտքեր կանոնադրական կապիտալի համալրման գծով		
Այլ պարտավորություններ	38,918	209,951
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջում	**696,007**	**972,085**

Ծանոթագրություն 28. «Կանոնադրական կապիտալ»

Բանկի գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմում է 4,631,333 հազ. դրամ, այն ներառում է 1,852,533 հատ սովորական բաժնետոմս 2500 դրամ անվանական արժեքով: Էմիսիոն եկամուտը կազմում է 9,110,850 հազ.դրամ:

Ներկայացնում ենք հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ մասնակիցների վերաբերյալ տեղեկություններ.

Հազ. դրամ

Նշանակալից մասնակցի անունը/անվանումը	Բանկում ունեցած մասնակցության գումարը	Բանկում ունեցած մասնակցության չափը տոկոսային հարաբերությամբ	Մասնակցի գործունեության տեսակը (իրավաբանական անձանց համար)
Սուքիասյան Սարիբեկ Ալբերտի	1,311,797.5	28.32	
Սուքիասյան Խաչատուր Ալբերտի	637,787.5	13.77	
Սուքիասյան Ռոբերտ Ալբերտի	658,312.5	14.21	
Սուքիասյան Էդուարդ Ալբերտի	493,547.5	10.66	
ՎՋԵԲ	233,335.0	5.04	Ֆինանսական

Ծանոթագրություն 29. «Սեփական կապիտալի այլ տարրեր»

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ծանոթագրություն 30. «Պահուստներ, պայմանական դեպքեր և պոտենցիալ պարտավորություններ

Բանկի իրավական պարտավորությունները 30.09.2017թ. դրությամբ առկա չեն այնպիսի իրավական պարտավորություններ, որոնց գծով բանկը իրականացրել է պահուստավորում: Բանկն իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում:
Բանկի հարկային պարտավորությունները 30.09.2017թ դրությամբ բանկն ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները և իր հարկային պարտավորությունների գծով լրացուցիչ պահուստավորումների անհարժեշտություն չկա:

Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածների գծով բանկի պայմանական պարտավորությունները

Հազ. դրամ

	30/09/2017	31/12/2016
Չօգտագործված վարկային գծեր	6,010,098	5,749,194
Տրամադրված երաշխիքներ	6,302,370	2,003,652
Տրամադրված ակրեդիտիվներ	91,831	
Նշված հոդվածների գծով պահուստ (ծանոթ. 7)		

Պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով

Հազ. դրամ

Նվազագույն վարձավճարների կառուցվածքը	Արտարժույթին համարժեք դրամով վճարման ենթակա գումարներ	ՀՀ դրամով վճարման ենթակա գումարներ
Մինչև 1 տարի		630,318
1-5 տարի		2,149,867
5 տարուց ավելի		0
Ընդամենը		**2,780,185**

Ծանոթագրություն 31. «Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ»

Ներկայացվող ծանոթագրության առումով բանկի հետ կապված անձինք են համարվում Բանկի ղեկավարները, բանկի բաժնետերերը և «Բանկերի և բանկային գործունեության մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված կարգով նրանց հետ կապված անձինք:

Բանկի ղեկավարներ են համարվում բանկի խորհրդի նախագահը, նրա տեղակալը և խորհրդի անդամները, գործադիր տնօրենը, նրա տեղակալները, գլխավոր հաշվապահը, նրա տեղակալը, ներքին աուդիտի ղեկավարը, նրա անդամները, բանկի տնօրինության անդամները, ինչպես նաև բանկի տարածքային ստորաբաժանումների ղեկավարները և կառուցվածքային ստորաբաժանումների ղեկավարները՝ բանկի դեպարտամենտի, վարչության, բաժնի պետերը:

Բանկի հետ կապակցված կողմերի հետ գործարքները իրականացվել են շուկայում գործող պայմաններից և տոկոսադրույքներից ելնելով:

Հազ. դրամ

Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	30/09/2017	31/12/2016
Սկզբնական մնացորդ	**4,022,925**	**2,224,782**
Տարվա ընթացքում տրամադրված վարկեր և փոխատվություններ	**1,981,604**	**3,302,350**
Բանկի բաժնետեր	297,751	224,512
Բաժնետիրոջ հետ կապված անձ	752,857	1,929,188
Բանկի ղեկավար	819,486	1,072,084
Ղեկավարի հետ կապված անձ	111,510	76,565
Տարվա ընթացքում մարված վարկեր և փոխատվություններ	**1,869,912**	**1,504,207**
Բանկի բաժնետեր	215,651	204,012
Բաժնետիրոջ հետ կապված անձ	793,031	578,844
Բանկի ղեկավար	786,162	677,005
Ղեկավարի հետ կապված անձ	75,068	44,347
Վերջնական մնացորդը *	**4,134,617**	**4,022,925**

Հազ. դրամ

Հոդված	30/09/2017	30/09/2016
Տոկոսային եկամուտներ	354,148	279,849

Հազ. դրամ

Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	Ցպահանջ	Ժամկետային
Մնացորդը 31.12.2016թ	**336,052**	**7,528,461**
Հաշվետու ժամանակաշրջանի /2017թ-ի 9 ամիսների/ ընթացքում ստացված գումարներ այդ թվում	**27,764,961**	**2,010,736**
Բանկի բաժնետեր	8,327,255	1,487,017
Բաժնետիրոջ հետ կապված անձ	16,553,255	135,080
Բանկի ղեկավար	1,998,236	140,717
Ղեկավարի հետ կապված անձ	886,216	247,922
Հաշվետու ժամանակաշրջանի /2017թ-ի 9 ամիսների/ ընթացքում վճարված գումարներ այդ թվում	**27,357,877**	**2,004,554**
Բանկի բաժնետեր	8,117,491	1,632,566
Բաժնետիրոջ հետ կապված անձ	16,346,955	83,619
Բանկի ղեկավար	2,017,484	110,594
Ղեկավարի հետ կապված անձ	875,947	177,775
Փախարժեքային տարբերություն (+/ -)	9,434	(37,712)
Մնացորդը 30/09/2017թ.	**752,571**	**7,496,931**
Տոկոսային ծախս 2017թ-ի 9 ամսվա կտրվածքով	**404**	**612,987**

Հազ. դրամ

Բանկի ղեկավարությանը վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված վճարներ	**30/09/2017**	**30/09/2016**
Բանկի խորհրդին	**125,713**	**97,076**
Աշխատավարձ	125,713	97,076
Պարգևատրում		-
Բանկի գործադիր մարմնին	**162,262**	**150,443**
Աշխատավարձ	162,262	150,443
Պարգևատրում	-	-
Բանկի ներքին աուդիտին	**63,062**	**60,250**
Աշխատավարձ	63,062	60,250
Պարգևատրում	-	-
Ընդամենը	**351,037**	**307,769**

Ծանոթագրություն 32. «Ֆինանսական ռիսկերի վերաբերյալ նվազագույն բացահայտումներ»

1)<u>վարկային ռիսկի բանկի սեփական սահմանումը</u>

Վարկային ռիսկը վարկի, հաշվարկված տոկոսի կամ դրանց մի մասի պայմանագրով սահմանված ժամկետներից ուշացման կամ անվերադարձելիության հնարավոր վտանգն է՝ պայմանավորված վարկառուի ֆինանսական վիճակի վատթարացման, գրավի արժեզրկման և նման այլ պատճառներով, որի արդյունքում բանկը կարող է ֆինանսական կորուստներ կրել:

<u>2) վարկային ռիսկի չափման և գնահատման մեթոդները</u>

Բանկում մշակվել է վարկային ռիսկի գնահատման և կառավարման մեթոդաբանություն, որը հնարավորություն է տալիս գնահատելու վարկի ռիսկայնությունը՝ հիմնվելով համապատասխան մոդելի հաշվարկների արդյունքների վրա: Ձուգակցելով մաթեմատիկական և տնտեսագիտական հիմնավորումները՝ վարկային ռիսկի գնահատման մոդելն ապահովում է ռիսկի գնահատման համալիր մոտեցում, որի արդյունքում վերոհիշյալ մեթոդաբանությունը նպաստում է վարկի տրամադրման հիմնավորված որոշման կայացմանը՝ որպես էկզոգեն փոփոխականներ կիրառելով նաև էքսպերտային գնահատականները: Փոխառուի վարկունակության նախնական ուսումնասիրության ժամանակ բանկը բացահայտում է պոտենցիալ փոխառուի համապատասխանությունը բանկի վարկային քաղաքականությամբ սահմանված ընդհանուր չափանիշներին, որի դրական արդյունքի դեպքում կատարվում է վարկունակության գործոնների մանրամասն վերլուծություն:

3) մոդելների նկարագրությունը (առկայության դեպքում),

Ի հավելումն վերոհիշյալ մեթոդաբանության՝ վարկային ռիսկի գնահատման համար բանկում կիրառվում է նաև սթրես թեստերի մեթոդը, որը ենթադրում է դիտարկվող տարբեր շոկային սցենարների տեղի ունենալու դեպքում բանկի վնասների հաշվարկ:
Սթրես թեստերը կիրառելիս դիտարկվում են տվյալ ռիսկին վերաբերող մի շարք սցենարներ և յուրաքանչյուր սցենարի դեպքում համապատասխան մեթոդով հաշվարկվում է բանկի վնասը: Վարկային ռիսկի գնահատման նպատակով օգտագործվում են հետևյալ շոկային սցենարները.

1. դասակարգված վարկերի X%-ի չափով դուրսգրումը,
2. կասկածելի վարկերի Y%-ի դասակարգումը անհուսալի վարկերի,
3. ստանդարտ վարկերի Z%-ի դասակարգումը հսկվող վարկերի,
4. արտարժույթով ստանդարտ վարկերի U%-ի դասակարգումը հսկվող վարկերի,
5. խոշոր վարկառուի սնանկացման հետևանքով վարկի անհուսալի դառնալու սցենար,
6. ընդհանուր վարկերի K%-ի դասակարգումը անհուսալի վարկերի,
7. հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների և հետհաշվեկշռային անավարտ ժամկետային գործառնությունների L%-ի չափով վերափոխումը հաշվեկշռային հոդվածների,

8. առաջին (բացառությամբ կասկածելի դասակարգված), երկրորդ, երրորդ և չորրորդ սցենարների միաժամանակ հանդես գալու սցենար,

որտեղ X, Y, Z, U, K, L-ը սցենարների պարամետրերն են (1-ից 100 թվեր են):

Սթրես թեստերի կիրառման արդյունքում հաշվարկվում են նշված շոկային իրավիճակների ազդեցությունը Բանկի ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափի և համարժեքության Ն1 նորմատիվների վրա, ինչպես նաև նորմատիվների խախտման կրիտիկական կետերը, գնահատվում են նորմատիվների խախտման հնարավորությունը և չափերը, պահուստաֆոնդ փոխանցման ենթակա հավելյալ գումարի չափը:

Հաշվարկվում են հնարավոր տարբեր սցենարների դեպքում (յուրաքանչյուր սցենարի պարամետրի տարբեր արժեքների համար) պահուստաֆոնդ փոխանցման ենթակա հավելյալ գումարները, որոնք օգտագործվում են նախորդ ժամանակահատվածների տվյալների հիման վրա մշակված հավանական սցենարների վերլուծման նպատակով: Առավել հավանական սցենարների վերլուծության միջոցով գնահատվում է վարկային պորտֆելի ռիսկայնությունը և իրականացվում են ռիսկի նվազագույն մակարդակի ապահովմանն ուղղված միջոցառումներ: Բանկի ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափի և համարժեքության նորմատիվների վրա դասակարգված, կասկածելի, ստանդարտ և ընդհանուր վարկերի որոշակի տոկոսի դուրսգրման սցենարների ազդեցության վերլուծությունում ներառված է նաև նորմատիվների խախտման կրիտիկական կետերի որոշումը, որը հնարավորություն է տալիս գնահատել տվյալ օրվա դրությամբ նորմատիվների խախտման հավանականությունը (ռիսկը):

4) վարկային ռիսկի թույլատրելի մակարդակի որոշումը՝ ռիսկի քանակական վերլուծություն և ռիսկի քանակական գնահատական,

Բանկը, իր վարկային պորտֆելը կառուցելիս, հաշվառում և վիճակագրություն է տանում վարկերի առանձին տեսակների կենտրոնացումների վերաբերյալ.

- ըստ տնտեսության ճյուղի,
- ըստ տարածաշրջանի,
- ըստ մեկ փոխառուի և նրա հետ փոխկապակցված անձանց,
- ըստ վարկերի ժամկետների,
- ըստ գրավների և այլն:

5) վարկային ռիսկի կարգավորումը՝ վարկային ռիսկի ազդեցության նվազման կամ չեզոքացման ուղղությամբ աշխատանքները:

Բանկի որդեգրած վարկային քաղաքականությունը նպատակ է հետապնդում առավելագույնի հասցնել ներգրավված միջոցների, որպես վարկ տեղաբաշխման արդյունավետությունը՝ ապահովելով համապատասխան իրացվելիություն և ռիսկի դիվերսիֆիկացիա անհրաժեշտ եկամտաբերության պայմաններում:

Բանկի վարկային ռիսկի կառավարումն իրականացվում է գործընթացը կարգավորող կանոնակարգերի և կարգերի միջոցով, որոնք սահմանում են վարկառուին ներկայացվող պահանջները, վերջինիս վարկունակությունը գնահատող համապատասխան չափանիշները, վարկի ապահովվածության գնահատումը, գրավի իրացվելիության վերլուծությունը, խոշոր վարկերի տրամադրման սահմանափակումը, արտաքին միջավայրի փոփոխությունների կանխատեսումը, վարկային մոնիտորինգը, հսկողությունը, վերահսկումը և այլն:

ՏՀԶԿ* - Տնտեսական համագործակցության և զարգացման կազմակերպություն

30/09/2017

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ* երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	30,526,236				30,526,236
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	11,366,918	524,061	3,072,383	378,533	15,341,895
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամներ	168,949				168,949
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական ակտիվներ		13,168			13,168
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	101,322,806	54,223			101,377,029
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	579,532		5,114		584,646
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	49,326				49,326
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	19,399,545				19,399,545
Այլ ակտիվներ	31,652		714		32,366
Ընդամենը ակտիվներ	**163,444,964**	**591,452**	**3,078,211**	**378,533**	**167,493,160**
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ	12,404,299				12,404,299
Պարտավորություններ					
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	38,875,278	45,519	19,594,002	101,388	58,616,187
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	79,226,961	765,332	326,729	2,883,679	83,202,701
Ընդամենը պարտավորություններ	**118,102,239**	**810,851**	**19,920,731**	**2,985,067**	**141,818,888**
Զուտ դիրք	**45,342,725**	**(219,399)**	**(16,842,520)**	**(2,606,534)**	**25,674,272**

31.12.2016

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ* երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	21,909,054		441		21,909,495
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	9,523,250	2,674,625	10,219,108	530,498	22,947,481
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամներ	443				443
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական ակտիվներ		1,765			1,765
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	75,045,301	2,358			75,047,659
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	2,875,319		3,936		2,879,255
Ներդրումներ վերահսկվող անձանց կանոնադրական կապիտալում					-
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	13,169,605				13,169,605
Այլ ակտիվներ	37,268	2			37,270
Ընդամենը ակտիվներ	**122,560,240**	**2,678,750**	**10,223,485**	**530,498**	**135,992,973**
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ	7,752,845				7,752,845
Պարտավորություններ					
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	26,030,956	2,507,151	15,652,675	110,440	44,301,222
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	64,031,079	525,226	221,727	2,023,746	66,801,778
Ընդամենը պարտավորություններ	**90,062,035**	**3,032,377**	**15,874,402**	**2,134,186**	**111,103,000**
Զուտ դիրք	**32,498,205**	**(353,627)**	**(5,650,917)**	**(1,603,688)**	**24,889,973**

ՀՀ տարածքում տեղաբաշխված վարկերը ըստ ՀՀ մարզերի տեղաբաշխվածության.

Հազ. դրամ

ՀՀ մարզեր	30/09/2017	31/12/2016
Երևան	81,342,210	62,222,030
Արագածոտն	1,241,974	764,053
Արարատ	1,625,690	1,136,665
Արմավիր	2,133,803	2,044,922
Գեղարքունիք	1,732,578	1,222,667
Լոռի	4,092,683	1,452,500
Կոտայք	3,891,162	3,535,225
Շիրակ	3,349,651	1,492,318
Սյունիք	697,751	316,438
Վայոց Ձոր	504,862	405,721
Տավուշ	561,611	287,823
Արցախ	203,054	167,298
Ընդամենը	**101,377,029**	**75,047,659**

Վարկային ռիսկ պարունակող ակտիվների վերլուծությունը ըստ տնտեսության սեգմենտների և ռիսկայնության.

30/09/2017

Հազ. դրամ

Ակտիվներ	Աշխատող		Չաշխատող ակտիվներ							
	Ստանդարտ/Ոչ ռիսկային		Հսկվող/ Ռիսկային		Ոչ ստանդարտ/ Միջին ռիսկային		Կասկածելի / Բարձր ռիսկային		Անհուսալի	
	գումարը	բանակը	գումարը	բանակը	գումարը	բանակը	գումարը	բանակը	գումարը	բանակը
Վարկեր, այդ թվում՝	99,649,482	60,302	891,825	366	698,657	112	137,065	82	5,695,350	1,543
Ոչ ռեզիդենտներին տրված վարկեր	54,223	1							401	1
Ռեզիդենտներին տրված վարկեր, այդ թվում՝	99,595,259	60,301	891,825	366	698,657	112	137,065	82	5,694,949	1,542
Արդյունաբերություն	23,364,327	178	1,867	2			12,039	2	1,218,296	37
Գյուղատնտեսություն	1,061,575	2,260	6,350	6					5,697	56
Շինարարություն	6,226,691	29	1,087	1			820	1	40,899	6
Տրանսպորտ և կապ	417,827	17	19,346	1	79	1			216,827	10
Առևտուր	14,894,009	816	15,913	6	536,583	5	48,250	2	547,647	101
Հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ոլորտներ	10,471,037	78		1					101,771	5
Սպառողական վարկեր	33,628,970	56,125	292,111	340	92,092	103	63,210	74	1,542,177	1,134
Տնտեսության այլ ճյուղեր	4,049,180	180	534,303	1			1,705	1	1,709,496	175
Հիփոթեքային (բնակարանային վարկեր)	5,481,643	618	20,848	8	69,903	3	11,041	2	312,139	18
Դեբիտորական պարտքեր	1,328,256	841	26	4	13	5	2,062	11	179,530	469
Ինվեստիցիոն արժեթղթեր	132,236	8		-						
Հետհաշվեկշռային հոդվածներ, այդ թվում՝	12,404,298	125			-					
երաշխիքներ	63,002,370	63			-	-				
ակրեդիտիվներ	91,831	1	-	-	-	-	-	-	-	-

31/12/2016

Հազ դրամ

Ակտիվներ	Աշխատող		Չաշխատող ակտիվներ							
	Ստանդարտ/Ոչ ռիսկային		Հսկվող/ Ռիսկային		Ոչ ստանդարտ/Միջին ռիսկային		Կասկածելի/ Բարձր ռիսկային		Անհուսալի	
	գումարը	բանակը	գումարը	բանակը	գումարը	բանակը	գումարը	բանակը	գումարը	բանակը
Վարկեր, այդ թվում՝	72,881,860	38,412	1,139,834	414	921,902	225	104,063	119	5,506,370	1,298
Ոչ ռեզիդենտներին տրված վարկեր	2,358	2							401	1
Ռեզիդենտներին տրված վարկեր, այդ թվում՝	72,879,502	38,410	1,139,834	414	921,902	225	104,063	119	5,505,969	1,297
Արդյունաբերություն	13,794,070	182	31,772	6	6,001	2	12,493	5	1,237,165	23
Գյուղատնտեսություն	1,352,859	4,654	3,341	22	166	1			85,336	88
Շինարարություն	4,817,551	31							40,967	6
Տրանսպորտ և կապ	347,645	29	38,422	1					218,415	12
Առևտուր	10,362,452	834	36,490	24	631,063	12	4,315	12	521,226	91
Հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ոլորտներ	10,221,827	92	634	4	11,388	1		-	102,683	4
Սպառողական վարկեր	23,115,944	31,908	429,302	334	243,027	202	77,600	98	1,364,078	883
Տնտեսության այլ ճյուղեր	4,832,658	138	573,308	7	3,763	1	540	1	1,608,989	173
Հիփոթեքային (բնակարանային վարկեր)	4,034,496	542	26,565	16	26,494	6	9,115	3	327,110	17
Դեբիտորական պարտքեր	752,742	663	139	5	127	4	1,383	4	180,687	18
Ինվեստիցիոն արժեթղթեր	87,907	4		-						
Հետհաշվեկշռային հոդվածներ, այդ թվում՝	7,752,846	95			-					
երաշխիքներ	2,003,652	46			-	-				
ակրեդիտիվներ			-	-	-	-	-	-	-	-

Վարկային պորտֆելի վերլուծությունը ըստ տարածաշրջանների և ռիսկայնության

30/09/2017

Հազ. դրամ

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ	Չաշխատող ակտիվներ			
	Ստանդարտ/ Ոչ ռիսկային	Հսկվող/ Ռիսկային	Ոչ ստանդարտ / Միջին ռիսկային	Կասկածելի/ Բարձր ռիսկային	Անհուսալի
Վարկեր, այդ թվում՝					
1. ՀՀ ռեզիդենտներին	99,595,259	891,825	698,657	137,065	5,694,949
2. ԱՊՀ երկրների ռեզիդենտներին	54,223				401
(ըստ երկների)					
Ռուսաստան	54,223				401
3. ՏՀՁԿ երկրների ռեզիդենտներին					
(ըստ երկրների)					
Գերմանիա				-	
4. Ոչ ՏՀՁԿ երկրների ռեզիդենտներին					
5. Ընդամենը	**99,649,482**	**891,825**	**698,657**	**137,065**	**5,695,350**

31/12/2016

Հազ. դրամ

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ	Չաշխատող ակտիվներ			
	Ստանդարտ/ Ոչ ռիսկային	Հսկվող/ Ռիսկային	Ոչ ստանդարտ / Միջին ռիսկային	Կասկածելի/ Բարձր ռիսկային	Անհուսալի
Վարկեր, այդ թվում՝					
1. ՀՀ ռեզիդենտներին	72,879,502	1,139,834	921,902	104,063	5,505,969
2. ԱՊՀ երկրների ռեզիդենտներին	2,358				401
(ըստ երկների)					
Ռուսաստան	2,358				401
3. ՏՀՁԿ երկրների ռեզիդենտներին					
4. Ոչ ՏՀՁԿ երկրների ռեզիդենտներին					
(ըստ երկրների)					
5. Ընդամենը	**72,881,860**	**1,139,834**	**921,902**	**104,063**	**5,506,370**

Վարկային ռիսկի վերլուծություն

1-2) Վարկային պորտֆելի ապահովածության արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով բանկում վարկերը տրամադրվում են գրավի գնահատված արժեքի առավելագույնը 70%-80%-ի չափով և վարկի գծով հետագա մարումների դեպքում վարկ/գրավ հարաբերակցության գործակիցը նվազում է: Գրավադրվող գույքերի գնահատումը կատարվում է գնահատման թույլտվություն ունեցող մասնագիտացված անկախ գնահատող կազմակերպությունների կողմից ՀՀ դրամով, վարկերը տրամադրվում են նաև արտարժույթով: Փոխարժեքային տատանումների և ժամկետանց վարկերի պարագայում կուտակված տույժերի հաշվին վարկառուի պարտավորությունների աճի հետևանքով գրավի արժեքի անբավարարության դեպքում բանկի ռիսկերը նվազացնում է այն, որ համաձայն վարկային պայմանագրերի բանկը իրավունք ունի բավարարել իր վարկային պահանջը վարկառուի բանկային հաշվում առկա դրամական միջոցների հաշվին, որից հետո պահանջել վարկային պարտքի բռնագանձում դատական կարգով:

Հարկ է նշել, որ վարկային պորտֆելում չապահովված վարկերը (առանց պահուստների) 30.09.2017թ-ի դրությամբ չեն գերազանցում վարկային պորտֆելի 17.27%-ը: Չապահովված վարկերի գերակշիռ մասը կազմում են «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ում հաշիվների ակտիվ շարժ ունեցող հաճախորդներին տրամադրված վարկերը, որոնք ունեն կայուն դրամական հոսքեր: Մեծ տեսակարար կշիռ են կազմում նաև պլաստիկ քարտերի համար սահմանված վարկային գծերը: Այս վարկերի գծով ռիսկը փոքր է, քանի որ փոքր է մեկ հաճախորդին տրամադրվող վարկային գծերի սահմանաչափը, վարկառուները ապահովված են աշխատանքով, առանձին դեպքերում առկա են հեղինակավոր կազմակերպությունների երաշխավորություններ:

Վարկային ներդրումները 30.09.2017թ-ի դրությամբ առանց պահուստների կազմել են 102.999.421 հազ. դրամ: Չաշխատող դասակարգված վարկերի ծավալը 30.09.2017թ-ի դրությամբ կազմել է 2.485.773 հազ. դրամ: Վարկային պորտֆելում հսկվող, ոչ ստանդարտ և կասկածելի վարկերի տեսակարար կշիռները կազմել են համապատասխանաբար 0.96%, 0.88% և 0.31%:

4) Վարկային պորտֆելի պահուստավորումը համապատասխանում է ՀՀՄՍ-ների պահանջներին:

5) 2017թ III եռամսյակում կնքված ռեպո գործարքների ծավալը (բացառությամբ երկարաձգումների) կազմել է 42,188,239 հազ. դրամ՝ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածում՝64, 636 ,912 հազ. դրամ: Հակադարձ ռեպո գործարքների ծավալը 2017թ III եռամսյակում կազմել է 9,376,631 հազ. դրամ, նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածում՝ 18,563,086 հազ. դրամ:

6) «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ում վարկավորման գործընթացը իրականացվում է անհրաժեշտ մասնագիտական գիտելիքներով օժտված և աշխատանքային փորձ ունեցող անձնակազմի կողմից: Մասնագետների ընդունելիությունը կատարվում է մրցութային կարգով հատուկ՝ մրցութային հանձնաժողովի կողմից: Մրցույթների մասին հայտարարությունները տեղակայվում են զանգվածային լրատվության միջոցներում և բանկի ինտերնետ կայքում:

7) Վարկավորման գործընթացի արդյունավետությունը բարձրացնելու և առևտրային վարկերի գծով վարկային ռիսկերը նվազեցնելու նպատակով վարկային մասնագետների կողմից իրականացվում է վարկառուի ֆինանսական գործունեության մանրամասն վերլուծություն: Վերլուծության նպատակով վարկի տրամադրման ստորաբաժանումների մասնագետները այցելում են հաճախորդի գործունեության վայր, վերլուծության համար օգտվելով ինչպես առկա հաշվետու փաստաթղթերից, այնպես էլ կազմելով հաշվեկշռի, եկամուտ-ծախսերի, դրամական հոսքերի, կապիտալի շարժի սեփական տարբերակները:

Բանկի մասնագետի կողմից կազմած հաշվեկշիռը արտացոլում է իրավիճակը վերլուծության պահին՝ իրացվելի ակտիվներ /կանխիկ միջոցներ դրամարկղում, բանկային հաշիվներ, խնայողություններ/, դեբիտորական պարտքեր /ստացվելիք գումարներ, ապրանքներ ճանապարհին, կատարված կանխավճարներ/, ապրանքանյութական պաշարներ /հումք, նյութեր, կիսաֆաբրիկատներ, ապրանքներ/, հիմնական միջոցներ /հաճախորդի գործունեության հետ կապված սարքավորումներ, ավտոմեքենաներ, անշարժ գույք և այլ գույք/:

Եկամուտ - ծախսերի հաշվետվությունը կազմվում է հաշվի առնելով հաճախորդի միջին ցուցանիշները՝ իրացում /միջինացված տվյալներ/, ապրանքի կամ ծառայությունների արժեք /հումքի, նյութերի ծախս, ապրանքների ինքնարժեք/, վերադիր ծախսեր /աշխատավարձ, վարձավճար, տրանսպորտային ծախսեր, կոմունալ ծախսեր, հարկեր և այլն/, այլ եկամուտներ, այլ ծախսեր, տրամդրվելիք վարկի և տոկոսների մարումներ:
Վերլուծության ժամանակ հաշվարկվում են հաճախորդի ֆինանսական վիճակը բնութագրող այնպիսի տնտեսական ցուցանիշներն ու գործակիցները, ինչպիսիք են կապիտալի համարժեքության գործակից, իրացվելիության գործակից, շրջանառելիության գործակից, վերադիր, համախառն մարժա, մաքուր մարժա, իրացման ծավալների թույլատրելի իջեցման սահման, լրացուցիչ հաշվարկվում է նաև վարկի սպասարկման գործակից:

Վարկի գումարը տրամադրվում է միայն վարկառուի ֆինանսական վիճակը նշված ցուցանիշների համար սահմանված բանկի պահանջներին բավարարելու դեպքում,որոնք ամրագրված են վարկավորման գործընթացը սահմանող ներքին իրավական ակտերով:
Վարկավորման գործընթացի արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով պարբերաբար իրականացվում է տրամադրված վարկերի մոնիտորինգ: Մոնիտորինգը իրականացվում է բանկի հատուկ ստորաբաժանման՝ վարկերի մոնիտորինգի բաժնի կողմից: Վարկերի ընթացիկ մոնիտորինգը անհրաժեշտության դեպքում իրականացվում է վարկային մասնագետների կողմից:

Կիրառվում է մոնիտորինգի երկու տեսակ՝
1. Փաստացի այցելությունների միջոցով մոնիտորինգ:
2. Հեռախոսային մոնիտորինգ:
Մոնիտորինգի ընթացքում բաժնի մասնագետների կողմից պարզաբանվում են հետևյալ
2. Տեղեկատվություն վարկառուի շուկայում դիրքի փոփոխության վերաբերյալ (մրցակիցներ, գնային տատանումներ, իրացում և այլն):
3. Ըստ փուլերի տրամադրվող վարկերի, ինչպես նաև գործող վարկերի առկայության դեպքում, նախքան հերթական փուլի կամ նոր վարկի տրամադրումը, իրականացվում է նախկինում տրված վարկի մոնիտորինգ (վերլուծություն):
4. Փոփոխություններ կապված մատակարարների, սպառողների կազմի, հումքի գների հետ:

5. Վարկառուի ֆինանսական վիճակը բնութագրող այլ ցուցանիշներ:
Մոնիտորինգի ընթացքում վարկի ոչ նպատակային օգտագործման կամ վարկառուի կողմից բանկին ոչ ստույգ տեղեկատվություն ներկայացման դեպքերի բացահայտման ժամանակ փուլերով տրամադրվող վարկերի դեպքում կարող է դադարեցվել հետագա վարկավորումը կամ կարող է դադարեցվել վարկային պայմանագրի գործողությունը և իրականացվել վարկի, առևտրային նպատակով տրամադրված վարկային գծի և հաշվարկված տոկոսագումարների վաղաժամկետ մարում՝ հիմք ընդունելով գրավի պայմանագրով վերապահված իրավունքները:

Գրավի գնահատումը իրականացվում է գնահատման թույլտվություն ունեցող մասնագիտացված անկախ գնահատող կազմակերպությունների կողմից: Գույքերի գնահատումը արտացոլում է շուկայում առկա իրավիճակը՝ հաշվի առնելով գույքերի գների կանխատեսումը:

Հաճախորդների հետ կնքվող վարկային և գրավի պայմանագրերում առկա է դրույթ գույքերի պարտադիր ապահովագրության վերաբերյալ:
Դուրս գրված վարկերի հավաքագրումը իրականացվում է վարկավորման և միջոցների ներգրավման վարչության խնդրահարույց վարկերի բաժնի և անվտանգության վարչության կողմից համատեղ:

8) «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ում վարկավորման գործընթացը ներառում է վարկային ռիսկերը հայտնաբերելու համար համապատասխան բոլոր ազդակները:
Վարկային ռիսկի կառավարումը Բանկում կատարվում է հետևյալ հիմնական ընթացակարգերով՝
1. Վարկավորվող օբյեկտի խելամիտ բացահայտման գործընթաց,
2. Վարկային փաստաթղթերի ստանդարտ փաթեթի հավաքագրում,
3. Վարկերի մոնիտորինգ,
4. Պրոբլեմային վարկերի մարման գործընթաց:
Վերոնշյալ գործընթացների արդյունքում բացահայտվում և գնահատվում է փոխառուի իրավունակությունը, վարկի նպատակը, փոխառուի վարկունակությունը և վարկի մարման աղբյուրները, փոխառուի հետ կապված անձանց գծով առկա ռիսկերի բացահայտում, փոխառուի վարկային պատմությունը, ձեռնարկատիրական գործունեություն ծավալելու փորձառությունը, դիրքը շուկայում, գրավի առարկայի համապատասխանությունը:
Վերոնշյալ գործընթացների արդյունավետության բարձրացմանը նպաստում է նաև այն, որ բանկի կողմից վարկավորվող հաճախորդների գործունեությունը շատ դեպքերում փոխկապակցված է և բանկը հնարավորություն է ունենում ստուգելու հաճախորդի կողմից ներկայացվող տեղեկատվության ճշգրտությունը նրա հետ առնչվող /մատակարար, գնորդ կամ մրցակից հանդիսացող/ հաճախորդի կողմից ներկայացված տեղեկատվության հետ համեմատելու միջոցով:

Ցուցանիշ	Գումար	Ցուցանիշ	Գումար	Հարաբերություն
31.12.16 թ				
Չաշխատող վարկեր	2,715,161	Ընդհանուր վարկեր	75,047,659	3.6%
30.09.17 թ				
Չաշխատող վարկեր	2,224,199	Ընդհանուր վարկեր	101,377,029	2.2%
31.12.16 թ				
Չաշխատող վարկերի պահուստ	549,362	Ընդհանուր կապիտալ	27,569,418	2.0%
30.09.17 թ				
Չաշխատող վարկերի պահուստ	496,652	Ընդհանուր կապիտալ	28,321,835	1.8%
31.12.16 թ				
Վարկերի գծով պահուստաֆոնդ	1,546,483	Ընդհանուր վարկեր	75,047,659	2.1%
30.09.17 թ				
Վարկերի գծով պահուստաֆոնդ	1,622,392	Ընդհանուր վարկեր	101,377,029	1.6%
31.12.16 թ				
Հնարավոր կորուստների պահուստ	1,546,483	Չաշխատող վարկեր	2,715,161	57.0%
30.09.17 թ				
Հնարավոր կորուստների պահուստ	1,622,392	Չաշխատող վարկեր	2,224,199	72.9%
31.12.16 թ				
Դուրս գրումներ - Փոխհատուցումներ	914,262	Միջին ընդհանուր վարկեր	62,911,171	1.5%
30.09.17 թ				
Դուրս գրումներ - Փոխհատուցումներ	(216,419)	Միջին ընդհանուր վարկեր	91,436,653	-0.2%
31.12.16 թ				
Փոխհատուցումներ	617,979	վարկերից կորուստ	914,262	67.6%
30.09.17 թ				
Փոխհատուցումներ	388,925	վարկերից կորուստ	- 216,419	-179.7%
31.12.16 թ				
Շահույթի ծածկման գործակից = (զուտ գործառնական եկամուտներ + պահուստի ստեղծման ծախսեր)	1,799,678	Վարկերից զուտ կորուստ	914,262	196.8%
30.09.17 թ				
Շահույթի ծածկման գործակից = (զուտ գործառնական եկամուտներ + պահուստի ստեղծման ծախսեր)	1,453,032	Վարկերից զուտ կորուստ	(216,419)	-671.4%
31.12.16 թ				
Վարկային ռիսկով ճշգրտված զուտ տոկոսային մարժա = (տոկոսային եկամուտ-տոկոսային ծախսեր-վարկերի գծով կոսրուստ)	- 759,824	Վարկային ներդրումներ	75,047,659	-1.0%
30.09.17 թ				
Վարկային ռիսկով ճշգրտված զուտ տոկոսային մարժա = (տոկոսային եկամուտ-տոկոսային ծախսեր-վարկերի գծով կորուստ)	5,166,653	Կապիտալ	101,377,029	5.1%
31.12.16 թ				
Խոշոր փոխառություններ	24,944,797	Կապիտալ	11,033,294	226.1%
30.09.17 թ				
Խոշոր փոխառություններ	55,840,914	Կապիտալ	28,321,835	197.2%

Շուկայական ռիսկ

1) շուկայական ռիսկի բանկի սեփական սահմանումը

Շուկայական ռիսկը արտարժութային, տոկոսադրույքի և գնային ռիսկն է, որը հետևանք է համապատասխանաբար՝ փոխարժեքի, տոկոսադրույքների և կապիտալի գործիքների գների տատանման:

2) շուկայական ռիսկի չափման և գնահատման մեթոդները

Արտարժույթի ռիսկ

Արտարժութային ռիսկի և դիրքերի կառավարման արդյունավետության գնահատում :

Արտարժութային ռիսկի գնահատման VAR մոդելի հաշվարկներն իրականացվում են օրական կտրվածքով, որոնց համար հիմք են հանդիսանում արտարժույթների փոխարժեքների նախորդ ժամանակահատվածի տվյալների ժամանակային շարքերը և արտարժութային դիրքերի վերաբերյալ տվյալները: Որպես առանձին արտարժութային դիրքի գծով ռիսկի բնութագրիչ դիտվում է առաջիկա մեկ (տաս) օրվա համար փոխարժեքների տատանման հետևանքով վերագնահատման վնասի հնարավոր առավելագույն մեծությունը տրված հուսալիության մակարդակի պայմաններում: Մոդելի հաշվարկներն իրականացվել են 99% հուսալիության մակարդակի պայմաններում: Մոդելի շրջանակներում հաշվարկվում է արտարժույթների փոխարժեքների տատանումների կոռելյացիոն մատրիցը, որի հիման վրա իրականացվում է արտարժութային դիրքերից առաջացող հնարավոր առավելագույն ընդհանուր վնասի (արտարժութային ակտիվների և պարտավորությունների փաթեթի ռիսկի) գնահատում:

Հաշվետու եռամսյակի արդյունքներով միջին օրական հնարավոր առավելագույն վնասն (արտարժութային ռիսկը) ըստ առանձին արտարժութային դիրքերի և արտարժութային ակտիվների և պարտավորությունների փաթեթի, 99% հուսալիության պայմաններում կազմել է.

Հազ. դրամ

Հաշվետու ժամանակաշրջան	USD	GBP	EUR	CHF	KZT	AED	RUB	GEL	XAU	Համախառն VAR
2017թ. II եռ.	724.19	167.41	74.18	194.74	26.66	171.72	637.25	247.61	0.00	1,038.46
2017թ. III եռ.	335.43	241.99	130.50	193.65	23.93	169.74	840.99	153.21	5.35	1,035.53
աճ/նվազում	-388.76	74.59	56.31	-1.09	-2.73	-1.97	203.74	-94.39	5.35	-2.94

Ներկայացվում է բանկի արտարժույթի ռիսկի վերլուծությունն ըստ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների.

30/09/2017

Հազ. դրամ

	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ*	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ Կենտրոնական բանկում	17,562,969	11,683,173	1,280,094	30,526,236
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ծուլակտորներ և հուշադրամներ	443	168,506	-	168,949
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմակ. նկատմամբ	4,821,384	10,006,793	513,718	15,341,895
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ	13,168			13,168
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	46,322,697	55,051,868	2,464	101,377,029
Վաճառքի համար մատչելի ֆին. ակտիվներ	584,646	-	-	584,646
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	49,326			49,326
Հետգնման պայմանագրով գրավադրված արժեթղթեր	19,399,545			19,399,545
Այլ ակտիվներ	20,883	11,480	3	32,366
Ընդամենը ակտիվներ	**88,775,061**	**76,921,820**	**1,796,279**	**167,493,160**
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	33,372,949	25,203,329	39,909	58,616,187
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	31,890,071	49,834,989	1,477,641	83,202,701
Ստորադաս փոխառություն	3,729,803	2,646,187	-	6,375,990
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական պարտավորություն	4,979			4,979
Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն	106,515			106,515
Վճարվելիք գումարներ	154,669			154,669
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	1,045,841			1,045,841
Այլ պարտավորություններ	663,283	36,034	(3,310)	696,007
Ընդամենը պարտավորություններ	**70,968,110**	**77,720,539**	**1,514,240**	**150,202,889**
Զուտ դիրք	**17,806,951**	**(798,719)**	**282,039**	**17,290,271**

31/12/2016

Հազ. դրամ

	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ*	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ Կենտրոնական բանկում	14,719,690	6,429,677	760,128	21,909,495
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ծուլակտորներ և հուշադրամներ	443	-	-	443
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմակ. նկատմամբ	4,709,514	17,659,067	578,900	22,947,481
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ	1,765			1,765
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	36,122,638	38,886,923	38,098	75,047,659
Վաճառքի համար մատչելի ֆին. ակտիվներ	2,879,255	-	-	2,879,255
Ներդրումներ վերահսկվող անձանց կանոնադրական կապիտալում				-
Հետգնման պայմանագրով գրավադրված արժեթղթեր	13,169,605			13,169,605
Այլ ակտիվներ	31,777	5,491	2	37,270
Ընդամենը ակտիվներ	**71,634,687**	**62,981,158**	**1,377,128**	**135,992,973**
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	22,380,986	21,900,539	19,697	44,301,222
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	26,772,990	39,337,089	691,699	66,801,778
Ստորադաս փոխառություն	2,722,721	2,677,451		5,400,172
Առևտրային նպատակով պահվող պարտավորություն	1,306			1,306
Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն	-			-
Վճարվելիք գումարներ	111,155			111,155
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	1,068,891			1,068,891
Այլ պարտավորություններ	789,386	176,186	6,513	972,085
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական պարտավորություն				-
Ընդամենը պարտավորություններ	**53,847,435**	**64,091,265**	**717,909**	**118,656,609**
Զուտ դիրք	**17,787,252**	**(1,110,107)**	**659,219**	**17,336,364**

* «I խմբի արտարժույթի» կազմը հետևյալն է. ԱՄՆ դոլար, Անգլիական ֆունտ ստեռլինգ, Եվրո, Շվեյցարական ֆրանկ, Ռուսական ստանդարտացված ծուլակտոր և Մետաղական հաշիվ

** «II խմբի արտարժույթի» կազմը հետևյալն է. ՌԴ ռուբլի, Վրացական լարի, ՄԱԷ դիրհամ:

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի փոփոխման ռիսկի գնահատում:

Դիսբալանսի վերլուծությունը ցույց է տալիս, որ բանկի 2017թ. III եռամսյակի միջին կուտակային դիսբալանսը (տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների կուտակային ճեղքվածքը) դրական է՝ 13,764,469 հազ. դրամ՝ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի 3,179,949 հազ. դրամի դիմաց՝ բացարձակ արժեքով աճելով 10,584,520 հազ. դրամով կամ ավելի քան 4.3 անգամ, այսինքն՝ բանկը միջին հաշվով 2017թ. III եռամսյակում զգայուն է եղել ըստ ակտիվների: Միջին կուտակային դիսբալանսը 2017թ. III եռամսյակում, նախորդ եռամսյակի համեմատ, բացարձակ արժեքով աճել է 6,206,879 հազ. դրամով կամ 82,1%-ով: :

Տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների հարաբերակցության միջին գործակիցը 2017թ. III եռամսյակում, նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ, աճել է 8.5 տոկոսային կետով՝ կազմելով 112.3%՝ 2016թ. III եռամսյակի 103.7% միջին արժեքի դիմաց, այսինքն 2017թ. III եռամսյակում միջին հաշվով տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայուն ակտիվները կազմել են տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայուն պարտավորությունների 112.3%-ը:

Ակտիվների դյուրացիան 2017թ. III եռամսյակի վերջի դրությամբ կազմել է 1.417 տարի (2016թ.-ի III եռամսյակի վերջի 1.284 տարվա դիմաց)՝ աճելով 0.133 տարով կամ 10.4%-ով: Նախորդ եռամսյակի վերջի համեմատ (1.383 տարի) նշված ցուցանիշն աճել է 0.034 տարով կամ 2.5%-ով:

Պարտավորությունների դյուրացիան 2017թ. III եռամսյակի վերջի դրությամբ կազմել է 0.748 տարի (2016թ.-ի III եռամսյակի վերջի 0.608 տարվա դիմաց)՝ աճելով 0.140 տարով կամ 23.0%-ով: Նախորդ եռամսյակի վերջի համեմատ (0.731) նշված ցուցանիշն աճել է 0.017 տարով կամ 2.3%-ով:

Դյուրացիայի ճեղքվածքը 2017թ. III եռամսյակի վերջի դրությամբ կազմել է 0.754 (2016թ.-ի III եռամսյակի վերջի 0.766-ի դիմաց)՝ նվազելով 0.012-ով կամ 1.6%-ով: Նախորդ եռամսյակի վերջի համեմատ (0.747) նշված ցուցանիշն աճել է 0.007-ով կամ 0.9%-ով:

Փոփոխվող տոկոսադրույքով ակտիվներ և պարտավորություններ

30/09/2017թ

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս		1-ից մինչև 3 ամիս		3-ից մինչև 6 ամիս		6-ից մինչև 1 տարի		1-ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
Տեղաբաշխված միջոցներ	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ												
Ընդամենը	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ներգրավված միջոցներ												
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ.-ների նկատմամբ,												
- վարկեր		29,502		188,190				403,449		1,094,048		
Ընդամենը	-	29,502	-	188,190	-	-	-	403,449	-	1,094,048	-	-
Զուտ դիրք	-	(29,502)	-	(188,190)	-	-	-	(403,449)	-	(1,094,048)	-	-

31/12/2016թ

Հոդվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս		1-ից մինչև 3 ամիս		3-ից մինչև 6 ամիս		6-ից մինչև 1 տարի		1-ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
Տեղաբաշխված միջոցներ	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ, այդ թվում՝												
Ընդամենը	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ներգրավված միջոցներ												
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ.-ների նկատմամբ, այդ թվում՝												
- վարկեր				256,690		558,606		202,614				
Ընդամենը	-	-	-	256,690	-	558,606	-	202,614	-	-	-	-
Զուտ դիրք	-	-	-	(256,690)	-	(558,606)	-	(202,614)	-	-	-	-

Ներկայացվում է հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ տոկոսաբեր/տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների համար գործող միջին տոկոսադրույքները.

Հոդվածի անվանումը	Հաշվետու ժամանակաշրջանի տոկոսադրույքներ 30/09/2017թ.		Հաշվետու ժամանակաշրջանի տոկոսադրույքներ 31/12/2016թ.	
	Դրամ	Արտարժույթ	Դրամ	Արտարժույթ
Ակտիվներ				
Մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում		-	4.86	-
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ, այդ թվում՝	7.4	1.9	7.99	1.76
- միջբանկային վարկեր		1.8		1.76
- միջբանկային ռեպո	6.5		7.13	
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	16.2	9.6	16.95	11.37
Առևտրային նպատակով պահվող և վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	13.2	6.8	13.68	
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	9.1	3.9	8.51	5.52
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	6.0	4.2	4.99	5.74

3) մոդելների նկարագրությունը

Արտարժութային ռիսկ

Արտարժութային ռիսկը արտարժույթի փոխարժեքի տատանման հետևանքով վերագնահատումից հնարավոր առավելագույն վնասն է, որը գնահատվում է ինչպես ըստ առանձին արտարժույթների, այնպես էլ բանկի արտարժույթով ակտիվների և պարտավորությունների ողջ փաթեթի (այսուհետ՝ փաթեթ) համար:

Արտարժութային ռիսկի չափման և գնահատման համար կիրառվում է միջազգային պրակտիկայում ընդունված VAR (Value at Risk) մեթոդը (մոդելը), որի միջոցով հաշվարկվում է ինչպես առանձին արտարժույթի տեսակների (արտարժութային դիրքերի), այնպես էլ ամբողջ փաթեթի համար հնարավոր առավելագույն վնասի չափը (տրված հուսալիությամբ): Համաձայն VAR մեթոդի հնարավոր առավելագույն վնասի չափը հաշվարկվում է արտարժութային բաց դիրքերի և փոխարժեքների տատանումը բնութագրող ժամանակային շարքերի հիման վրա: Բանկի արտարժույթով ակտիվների և պարտավորությունների համար հաշվարկված մեկօրյա VAR-երի հիման վրա գնահատվում են 10-օրյա VAR-երի արժեքները՝ առանձին արտարժույթների և ընդհանուր փաթեթի համար:

Հնարավոր առավելագույն վնասի հաշվարկը հնարավորություն է տալիս բանկին գնահատել իր արտարժութային գործունեության արդյունավետությունը՝ հաշվի առնելով կորուստ կրելու ռիսկին ենթարկվածության աստիճանը, կառավարել արտարժութային դիրքերը՝ ելնելով հնարավոր առավելագույն կորուստների չափից, անհրաժեշտության դեպքում սահմանափակելով արտարժութային դիրքերի ծավալները:

Բանկի արտարժութային քաղաքականությունը միտված է արտարժութային դիրքերի արդյունավետ կառավարման ապահովմանը՝ զուգակցելով այն արդարացված ռիսկի մակարդակի հետ, իսկ նորմատիվների հաշվարկման ժամանակ հաշվարկվում է արտարժույթային ռիսկի հաշվարկման ստանդարտ մեթոդաբանության համաձայն :

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխման բացասական ազդեցության հնարավորությունն է բանկի զուտ տոկոսային եկամտի կամ կապիտալի տնտեսական արժեքի վրա:

Տոկոսադրույքի ռիսկի գնահատումն իրականացվում է «Տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների ճեղքվածքի մոդելի» («GAP մոդել») և «Դյուրացիայի մոդելի» կիրառմամբ, որոնք հնարավորություն են տալիս գնահատել տոկոսադրույքի փոփոխության ազդեցությունը բանկի զուտ տոկոսային եկամտի և կապիտալի տնտեսական արժեքի վրա:

GAP ցուցանիշը (ճեղքվածքը) հաշվարկվում է որպես տոկոսադրույքի փոփոխման նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների տարբերություն: Հաշվարկներն իրականացվում են յուրաքանչյուր ամիս՝ առաջիկա 3 ամիսների ընթացքում զուտ տոկոսային եկամտի վրա տոկոսադրույքի փոփոխության ազդեցության գնահատման համար:

Սույն մոդելի շրջանակներում կատարվում են հետևյալ ենթադրությունները.

1. դիտարկվող ժամանակահատվածում ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքը և ծավալները մնում են անփոփոխ, այսինքն՝ մարված ակտիվները և պարտավորությունները կրկին տեղաբաշխվում և ներգրավվում են, բայց արդեն նոր գործող տոկոսադրույքներով,
2. տոկոսադրույքների վերանայումը կատարվում է յուրաքանչյուր ժամանակաշրջանի միջնակետում,
3. տարբեր մարման ժամկետայնությամբ բոլոր ակտիվների և պարտավորությունների տոկոսադրույքները փոփոխվում են միևնույն չափով, այսինքն՝ տեղի է ունենում ակտիվների և պարտավորությունների եկամտաբերության կորերի զուգահեռ տեղաշարժ:

Բանկի զգայունությունը տոկոսադրույքի նկատմամբ գնահատվում է «ճեղքվածքի հարաբերակցություն» ցուցանիշի միջոցով (GAP/ASSETS), որը հաշվարկվում է ակտիվների և պարտավորությունների կումուլյատիվ ճեղքվածքը հարաբերելով ակտիվներին:

Դյուրացիայի մոդելի դեպքում գնահատվում է տոկոսադրույքի փոփոխության ազդեցությունը կապիտալի տնտեսական արժեքի վրա հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ:

Այս մոդելի շրջանակներում նախ հաշվարկվում են բանկի ակտիվների և պարտավորությունների պորտֆելների դյուրացիաները (միջին կշռված ժամկետայնությունները), այնուհետև, վերջիններիս հիման վրա՝ կապիտալի տնտեսական արժեքի փոփոխությունը, որն իրենից ներկայացնում է ակտիվների և պարտավորությունների (ապագա հոսքերի) ներկա արժեքների փոփոխությունների (պայմանավորված տոկոսադրույքի տատանմամբ) տարբերությունը: Կապիտալի տնտեսական արժեքի փոփոխության գնահատման համար հաշվարկվում է դյուրացիայի ճեղքվածքը

, որն արտացոլում է բանկի ակտիվների և պարտավորությունների դյուրացիաների անհամապատասխանության աստիճանը, այսինքն՝ ակտիվների և պարտավորությունների ապագա հոսքերի միջին կշռված ժամկետայնությունների անհամապատասխանությունը: Դյուրացիայի ճեղքվածքի մեծ արժեքը վկայում է տոկոսադրույքների ռիսկի մակարդակի բարձր լինելու մասին: Դյուրացիայի ճեղքվածքի ցածր մակարդակի պահպանումը, այսինքն՝ ակտիվների և պարտավորությունների դյուրացիաների միմյանց մոտ արժեքների ապահովումը, հանգեցնում է տոկոսադրույքի ռիսկի հեջավորման (կապիտալի տնտեսական արժեքի՝ տոկոսադրույքների փոփոխության նկատմամբ կայունության):

Մշտապես ուսումնասիրվում են փոփոխուն տոկոսադրույքների տատանումները և դինամիկան, գնահատվում է դրանց հավանական փոփոխությունների ազդեցությունը բանկի փոփոխուն տոկոսադրույքով ակտիվների և պարտավորությունների վրա:

Տոկոսադրույքի ռիսկի նվազեցման նպատակով ապահովվում է տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների կուտակային ճեղքվածքի (կուտակային դիսբալանսի) և դյուրացիայի ճեղքվածքի պահպանումը ռիսկի ընդունելի սահմաններում: Հաշվի առնելով տոկոսադրույքների փոփոխման ընդհանուր միտվածությունը և կիրառելով մշակված մոդելները՝ միջոցառումներ են ձեռնարկվում ներգրավվող և տեղաբաշխվող միջոցների ծավալային և ժամկետային արդյունավետ հարաբերակցությունների ապահովման ուղղությամբ:

Գնային ռիսկ

Գնային ռիսկը որևէ բորսայում (ներում) ցուցակված, բանկի հաշվեկշռում շուկայական ընթացիկ գներով արտացոլվող կապիտալի գործիքների շուկայական գների անբարենպաստ փոփոխությունների հետևանքով Բանկի կողմից ֆինանսական կորուստներ կրելու վտանգն է՝ պայմանավորված ինչպես տվյալ կապիտալի գործիքի և դրա թողարկողի, այնպես էլ շուկայում շրջանառվող կապիտալի գործիքների շուկայական գների ընդհանուր տատանումների հետ կապված գործոններով (տվյալ կապիտալի գործիքի գծով երկար կամ կարճ դիրքի առկայության պայմաններում):

Գնային ռիսկի հնարավոր նվազագույն մակարդակն ապահովվում է հետևյալ միջոցառումների շրջանակներում.

- ֆինանսական շուկայի կառուցվածքային, ծավալային և գնային ցուցանիշների դինամիկայի, առանձին ֆինանսական գործիքների իրացվելիության
- հնարավոր կորուստների գնահատում,
- հեջավորման գործիքների կիրառում,
- ֆինանսական գործիքների գծով լիմիտների (ըստ կապիտալի գործիքներով գործառնության տեսակի, ըստ դիլերի, ըստ թողարկողի, stop-loss) սահմանում,
- կապիտալի գործիքների փաթեթի բազմազանեցում (դիվերսիֆիկացիա)՝ ըստ թողարկողի, տնտեսության ճյուղերի, ժամկետայնության և այլն:

Իրացվելիության ռիսկ

1) իրացվելիության ռիսկի բանկի սեփական սահմանումը

p

Իրացվելիությունը բանկի ստանձնած պարտավորությունների ամբողջությամբ և սահմանված ժամկետներում կատարման հնարավորությունն է:

Իրացվելիության ռիսկը հավանականությունն է, որ բանկն ի վիճակի չի լինի ճիշտ ժամանակին բավարարել իր պարտատերերի պահանջներն առանց լրացուցիչ կորուստներ կրելու, ինչը բացասաբար կազդի բանկի շահույթի և/կամ կապիտալի վրա:

2) իրացվելիության ռիսկի չափման և գնահատման մոդելների նկարագրությունը

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման համար կիրառվում են՝ *սթրես թեստերի մեթոդը*, որը ենթադրում է դիտարկվող տարբեր շոկային սցենարների տեղի ունենալու դեպքում բանկի իրացվելիության նորմատիվների խախտման հնարավորության բացահայտում և դրանց չափերի հաշվարկ և *ժամկետայնության ճեղքվածքների մեթոդը*, որը ենթադրում է իրացվելիության ցուցանիշների հաշվարկ, որոնց միջոցով իրականացվում է նաև իրացվելիության կառավարման որակի գնահատում:

Սթրես թեստերը կիրառելիս դիտարկվում են տվյալ ռիսկին վերաբերող մի շարք սցենարներ: Յուրաքանչյուր սցենարի դեպքում համապատասխան մեթոդով հաշվարկվում են բանկի նորմատիվների խախտման չափերը:

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման նպատակով օգտագործվում են հետևյալ շոկային սցենարները.

1. Ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդների 25%-ի պայմանագրի ժամկետից շուտ ետ պահանջում,
2. իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների 25%-ի պայմանագրի ժամկետից շուտ ետ պահանջում,
3. բոլոր ցպահանջ պարտավորությունների 25%-ի ետ պահանջում,
4. ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդների 25%-ի պայմանագրի ժամկետից շուտ և բոլոր ցպահանջ

5. ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների X%-ի ժամկետից շուտ և բոլոր ցպահանջ պարտավորությունների Y%-ի ետ պահանջում (ընդ որում դիտարկվում են սցենարի երեք մակարդակ՝ մեղմ, միջին և խիստ, որոնք իրենցից ներկայացնում են ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների (ժամկետից շուտ) և բոլոր ցպահանջ պարտավորությունների համապատասխանաբար 10, 15 և 20 տոկոսի միաժամանակ ետ պահանջման իրավիճակները):
Բացահայտվում է նշված իրավիճակների հանդես գալու պայմաններում իրացվելիության Ն21 և Ն22 նորմատիվների

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման ժամկետայնության ճեղքվածքների մեթոդաբանությունը հնարավորություն է տալիս գնահատել և վերլուծել բանկի իրացվելիության ռիսկը, ինչպես նաև բանկի կողմից վարվող քաղաքականությունը իրացվելիության բավարար մակարդակը պահպանելու համար: Այդ նպատակով բացահայտվում են բանկի ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ճեղքվածքները, հաշվարկվում են իրացվելիության ցուցանիշները և գնահատվում է բանկի իրացվելիության կառավարման որակը: Իրացվելիության գնահատման սույն մեթոդաբանությունում կատարվում է ակնթարթային, մինչև 90 օր կուտակային և ընդհանուր (մինչև մեկ տարի կուտակային) իրացվելիությունների տարանջատում, ինչպես նաև դիտարկվում են իրացվելիության ցուցանիշների ժամանակային շարքերը բանկի իրացվելիության կառավարման որակի գնահատման համար:

3) <u>Իրացվելիության ռիսկի թույլատրելի մակարդակի որոշումը՝ ռիսկի քանակական վերլուծություն և ռիսկի քանակական գնահատական</u>

Իրացվելիության ռիսկի գնահատում :

2017թ III եռամսյակի ընթացքում ակնթարթային և ընդհանուր (մինչև 1 տարի կուտակային) իրացվելիության ցուցանիշները նվազել են համապատասխանաբար 4.28 և 3.27 տոկոսային կետով, իսկ մինչև 90 օր կուտակային իրացվելիության ցուցանիշը՝ աճել 7.54 տոկոսային կետով:

Հաշվետու ժամանակաշրջան 30/09/2017

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	Հաշխատող	Մարմանը մնացել է							Անժամկետ	Ընդամենը
	Ժամկետային	Ժամկետանց	Ցպահանջ	մինչև 3 ամիս	3-ից մինչև 6 ամիս	6 ամսից մինչև 12 ամիս	1-ից մինչև 5 տարի	5 տարուց ավելի		
Ակտիվների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ										
Կանխիկ և կանխիկին հավասարեցված դրամական միջոցներ, մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում			29,756,237		-	-	-	-	770,000	30,526,237
Թանկարժեք մետաղների ստանդարտացված ձուլակտորներ			168,949							168,949
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ			2,565,557	10,258,075	99,999		2,296,368	-	121,896	15,341,895
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական ակտիվներ				13,168						13,168
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	944,671	210,343		16,023,459	6,103,891	16,503,196	45,153,425	16438044	-	101,377,029
Արժեթղթեր, այդ թվում՝				-	358,991	1,365,361	12,222,978	6,001,793	84,394	20,033,517
- առևտրային նպատակով պահվող										-
- վաճառքի համար մատչելի						11,863	488,389		84,394	584,646
- մինչև մարման ժամկետը պահվող						49,326				49,326
- ռեպո համաձայնագրով վաճառված					358,991	1,304,172	11,734,589	6,001,793		19,399,545
Այլ պահանջներ	-	-		32,366	-		-	-		32,366
Ընդամենը	**944,671**	**210,343**	**32,490,743**	**26,313,900**	**6,562,881**	**17,868,557**	**59,672,771**	**22,439,837**	**976,290**	**167,493,161**
Այդ թվում՝										
I խմբի արտարժույթով	587,211	123,580	14,042,345	14,576,362	1,851,097	10,571,737	25,469,204	9,578,388	121,896	76,921,820
II խմբի արտարժույթով	-	-	1,601,048	193,927	973	331		-	-	1,796,279
Այդ թվում՝										
Փոփոխվող տոկոսադրույքներով										-
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով	944,671	180,164	72,873	24,981,438	6,538,986	17,816,111	59,344,487	22,260,162	-	132,138,892
Անտոկոս		30,179	32,417,870	1,345,630	23,895	52,446	328,284	179,675	976,290	35,354,269
Պարտավորությունների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ	-	-								-
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	-	-	1,002,341	28,776,751	1370057	5,137,275	21,423,853	905,910		58,616,187
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ, այդ թվում՝	-	-	40,403,151	10,556,723	5,510,200	16,714,768	9,804,344	201,265	12,250	83,202,701
- ցպահանջ ավանդներ			39,509,361	25,436	110	236			12,250	39,547,393
- ժամկետային ավանդներ	-	-	37,290	10,531,287	5,510,090	16,714,532	9,804,344	201,265		42,798,808
- այլ	-	-	856,500					-		856,500
Առևտրային նպատակով պահվող պարտավորություն				4,979						4,979
Ստորադաս փոխառություններ				44,735				6,331,255		6,375,990
Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն				106,515						106,515
Վճարվելիք գումարներ				154,669						154,669
Հետաձգված հարկային պարտավորություն				1,045,841						1,045,841
Այլ պարտավորություններ	-	-	568,675	107,895	10,017	9,403	17	-	-	696,007
Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	-	-		2,927,257	793,098	4,705,846	3,851,269	126,829	-	12,404,299
Ընդամենը	**-**	**-**	**41,974,167**	**40,798,108**	**6,890,274**	**21,861,446**	**31,228,214**	**7,438,430**	**12,250**	**150,202,889**
Այդ թվում՝										-
I խմբի արտարժույթով	-	-	21,459,317	15,424,963	5,097,130	14,831,632	18,114,213	2,793,284		77,720,539
II խմբի արտարժույթով	-	-	596,308	396,608	208,969	256,525	55,830		-	1,514,240
«Խոշոր» պարտավորություններ			550,295	8,372,566	478,410					9,401,271
Այդ թվում՝										-
Փոփոխվող տոկոսադրույքներով				217,692		403,449	1,094,048			1,715,189
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով	-	-	7,977,506	40,447,027	6,880,147	21,448,358	30,134,149	7,438,430	-	114,325,617
Անտոկոս	-	-	33,996,661	133,389	10,127	9,639	17	-	12,250	34,162,083
Զուտ իրացվելիության ճեղքվածք	944,671	210,343	(9,483,424)	(14,471,040)	(327,393)	(3,992,889)	28,444,557	15,001,407	964,040	17,290,272
Այդ թվում՝										-
I խմբի արտարժույթով	587,211	123,580	(7,416,972)	(848,601)	(3,246,033)	(4,259,895)	7,354,991	6,785,104	121,896	(798,719)
II խմբի արտարժույթով	-	-	1,004,740	(202,681)	(207,996)	(256,194)	(55,830)		-	282,039
Փոփոխվող տոկոսադրույքների համար	-	-	-	(217,692)	-	(403,449)	(1,094,048)	-	-	(1,715,189)
Ֆիքսված տոկոսադրույքների համար	944,671	180,164	(7,904,633)	(15,465,589)	(341,161)	(3,632,247)	29,210,338	14,821,732	-	17,813,275
Կուտակային իրացվելության ճեղքվածք	944,671	1,155,014	(8,328,410)	(22,799,450)	(23,126,843)	(27,119,732)	1,324,825	16,326,232	17,290,272	(44,333,421)

Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան 31/12/2016

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	Չաշխատող	Մարմանը մնացել է							Անժամկետ	Ընդամենը
	ժամկետային	ժամկետանց	Ցպահանջ	մինչև 3 ամիս	3-ից մինչև 6 ամիս	6 ամսից մինչև 12 ամիս	1-ից մինչև 5 տարի	5 տարուց ավելի		
Ակտիվների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ										
Կանխիկ և կանխիկին հավասարեցված դրամական միջոցներ, մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում			18,889,106	1,500,390	-	-	-	-	1,520,000	21,909,496
Թանկարժե մետաղների ստանդարտացված ձուլակտորներ			443							443
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ			13,405,027	6,962,010	194,519		2,203,863	-	182,062	22,947,481
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական ակտիվներ				1,765						1,765
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	1,579,096	186,623	4,827	12,371,561	8,725,822	8,328,054	33,057,345	10794331	-	75,047,659
Արժեթղթեր, այդ թվում՝				13,346,276	1,247	-	1,345,095	856,721	499,522	16,048,861
- առևտրային նպատակով պահվող										-
- վաճառքի համար մատչելի				176,671	1,247		1,345,095	856,721	499,522	2,879,256
- մինչև մարման ժամկետը պահվող										-
- ռեպո համաձայնագրով վաճառված				13,169,605						13,169,605
Այլ պահանջներ	-	-		37,270	-		-			37,270
Պայմանագրային պահանջներ**										-
Ընդամենը	**1,579,096**	**186,623**	**32,299,403**	**34,219,272**	**8,921,588**	**8,328,054**	**36,606,303**	**11,651,052**	**2,201,584**	**135,992,975**
Այդ թվում՝										
I խմբի արտարժույթով	888,517	96,480	19,599,826	6,931,282	5,598,079	4,698,788	19,134,188	5,851,936	182,062	62,981,158
II խմբի արտարժույթով	-	-	1,084,892	257,798	3,414	29,782	1,242	-	-	1,377,128
Այդ թվում՝										-
Փոփոխվող տոկոսադրույքներով										-
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով	1,440,383	140,386	115,606	2,250,053	8,194,091	8,225,384	36,292,668	9,948,990	1,702,062	68,309,623
Անտոկոս	138,713	46,237	32,183,797	32,170,434	727,497	102,670	313,635	1,702,062	499,522	67,884,567
Պարտավորությունների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ	-	-								-
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	-	-	273,875	19,360,395	2978387	6,847,507	14,412,928	428,130		44,301,222
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ, այդ թվում՝	-	-	26,996,538	12,226,345	8,223,864	13,541,516	5,609,733	199,715	4,067	66,801,778
- ցպահանջ ավանդներ			26,136,775	28,634			21,055		4,067	26,190,531
- ժամկետային ավանդներ	-	-	48,828	11,983,160	8,222,930	13,537,027	5,588,466	199,715		39,580,126
- այլ	-	-	810,935	214,551	934	4,489	212	-		1,031,121
Առևտրային նպատակով պահվող պարտավորություն			1,306							1,306
Ստորադաս փոխառություններ				38,502				5,361,670		5,400,172
Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն			14,116							14,116
Վճարվելիք գումարներ			111,155							111,155
Հետաձգված հարկային պարտավորություն			1,025,222							1,025,222
Այլ պարտավորություններ	-	-	751,634	214,551	934	4,489	212	-	-	971,820
Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	-	-	92,559	217,400	2,792,902	4,649,984			-	7,752,845
Պայմանագրային պարտավորություններ										-
Ընդամենը	**-**	**-**	29,173,846	31,839,793	11,203,185	20,393,512	20,022,873	5,989,515	4,067	**118,626,791**
Այդ թվում՝										-
I խմբի արտարժույթով	-	-	8,205,730	13,292,562	8,019,545	15,945,735	15,802,885	2,824,808		64,091,265
II խմբի արտարժույթով	-	-	-	234,603	99,570	68,380	265,971	49,385	-	717,909
«Խոշոր» պարտավորություններ										-
Այդ թվում՝										-
Փոփոխվող տոկոսադրույքներով				110,822	674,631	29,843	202,614			1,017,910
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով	-	-	14,884,020	31,229,884	7,734,718	15,709,196	19,798,992	627,845	-	89,984,655
Անտոկոս	-	-	14,333,495	499,087	2,793,836	4,654,473	21,267	5,361,670	4,067	27,667,895
Զուտ իրացվելիության ճեղքվածք	1,579,096	186,623	3,125,557	2,379,479	(2,281,597)	(12,065,458)	16,583,430	5,661,537	2,197,517	17,366,184
Այդ թվում՝										
I խմբի արտարժույթով	888,517	96,480	11,394,096	(6,361,280)	(2,421,466)	(11,246,947)	3,331,303	3,027,128	182,062	(1,110,107)
II խմբի արտարժույթով	-	-	1,084,892	23,195	(96,156)	(38,598)	(264,729)		-	659,219
Փոփոխվող տոկոսադրույքների համար	-	-	-	(110,822)	(674,631)	(29,843)	(202,614)	-	-	(1,017,910)
Ֆիքսված տոկոսադրույքների համար	1,440,383	140,386	(14,768,414)	(28,979,831)	459,373	(7,483,812)	16,493,676	9,321,145	1,702,062	(21,675,032)
Կուտակային իրացվելության ճեղքվածք	1,579,096	1,765,719	4,891,276	7,270,755	4,989,158	(7,076,300)	9,507,130	15,168,667	17,366,184	34,732,368

Ծանոթագրություն 33. «Կապիտալ և կապիտալի համարժեքություն»

Բանկում առկա չեն կապիտալի մակարդակի նկատմամբ սահմանված ներքին պահանջներ: ՀՀ Կենտրոնական Բանկի կողմից բանկերի համար սահմանված է ռիսկով կշռված ակտիվների նկատմամբ 12 % ընդհանուր կապիտալի համարժեքության ցուցանիշ: ՀՀ Կենտրոնական Բանկի կողմից սահմանված է ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափ 30,000,000 հազ. դրամ գումարով: Բանկը հաշվետու ժամանակաշրջանում կատարել է կապիտալի մակարդակի համար սահմանված նորմատիվային պահանջները:

Ներկայացնում ենք հաշվեկշռային կապիտալի կառուցվածքը.

Հազ դրամ

	30/09/2017	31/12/2016
Կանոնադրական կապիտալ	4,631,333	4,631,333
Էմիսիոն եկամուտ/վնաս	9,110,850	9,110,850
Թողարկած չտեղաբաշխված բաժնետոմսեր		
Հետ գնված բաժնետոմսեր		
Պահուստներ՝	14,336,061	13,680,889
Գլխավոր պահուստ	6,000,000	6,000,000
Վերագնահատման պահուստներ	4,573,741	4,516,414
Չբաշխված շահույթ (վնաս)	3,762,320	3,164,475
Ընդամենը կապիտալ	**28,078,244**	**27,423,072**

Ներկայացնում ենք ՀՀ Կենտրոնական Բանկի կողմից սահմանված հիմնական տնտեսական նորմատիվների հաշվարկման համար կիրառվող հիմնական և ընդհանուր կապիտալները կապիտալի համարժեքության ցուցանիշները հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում՝ ըստ ամիսների, համեմատելով այդ ցուցանիշները նորմատիվային պահանջների հետ.

Հազ դրամ

	Նորմատիվների հաշվարկին մասնակցող						
2017թ.	**Հիմնական կապիտալ**	**Լրացուցիչ կապիտալ**	**Ընդհանուր Կապիտալ**	**Վարկային ռիսկ**	**Շուկայական և գործառն.ռիսկ**	**համարժեք.Փաստացի %**	**ՀՀ ԿԲ-ի սահմանաչափ %**
	1	**2**	**3 (1+2)**	**4**	**5**	**6**	**7**
Հունվար	21,861,831	8,574,191	30,436,022	113,280,494	1,922,054	23.54	12
Փետրվար	21,716,419	8,525,349	30,241,768	112,847,591	2,117,346	23.18	12
Մարտ	21,712,679	8,577,987	30,290,666	119,382,327	2,013,526	22.25	12
Ապրիլ	21,875,537	9,019,296	30,894,833	116,733,043	2,167,424	22.92	12
Մայիս	22,063,011	9,895,885	31,958,896	120,818,311	2,147,759	23.04	12
Հունիս	22,011,258	9,827,185	31,838,443	127,841,690	2,421,169	21.51	12
Հուլիս	21,671,221	9,700,332	31,371,553	146,589,188	2,337,423	18.89	12
Օգոստոս	21,952,445	9,623,357	31,575,802	149,820,578	2,396,141	18.60	12
Սեպտեմբեր	22,089,828	9,580,000	31,669,828	155,296,711	2,399,452	18.07	12
	Նորմատիվների հաշվարկին մասնակցող						
2016թ.	**Հիմնական կապիտալ**	**Լրացուցիչ կապիտալ**	**Ընդհանուր Կապիտալ**	**Վարկային ռիսկ**	**Շուկայական և գործառն.ռիսկ**	**համարժեք.Փաստացի %**	**ՀՀ ԿԲ-ի սահմանաչափ %**
	1	**2**	**3 (1+2)**	**4**	**5**	**6**	**7**
Հունվար	9,095,261	4,373,962	13,469,223	76,128,312	1,133,562	15.74	12
Փետրվար	9,042,546	4,410,062	13,452,608	76,241,571	1,150,107	15.67	12
Մարտ	11,108,092	4,515,227	15,623,319	76,837,377	1,089,318	18.18	12
Ապրիլ	13,185,015	6,326,860	19,511,875	85,471,098	1,131,265	20.56	12
Մայիս	13,297,342	6,460,828	19,758,170	86,883,725	1,280,648	20.25	12
Հունիս	13,656,500	6,430,162	20,086,662	87,238,818	1,394,010	20.32	12
Հուլիս	13,282,766	6,486,383	19,769,149	90,403,480	1,479,717	19.24	12
Օգոստոս	14,762,811	6,941,684	21,704,495	91,497,364	1,593,435	20.72	12
Սեպտեմբեր	19,069,896	7,779,145	26,849,041	104,227,870	1,703,260	22.67	12
Հոկտեմբեր	19,446,037	8,016,628	27,462,665	101,511,172	1,885,466	23.43	12
Նոյեմբեր	20,035,190	8,131,950	28,167,140	106,815,870	1,830,603	23.08	12
Դեկտեմբեր	21,661,334	8,500,076	30,161,410	109,568,985	1,835,212	24.16	12

Ներկայացնում ենք ընթացիկ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի և նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ակտիվների և հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների, անավարտ ժամկետային գործառնությունների ռիսկերի կշիռները՝ ըստ ՀՀ ԿԲ խորհրդի որոշմամբ հաստատատված Կանոնակարգ 2-ի ռիսկի կշիռների.

Հազ դրամ

30/09/2017թ. դրությամբ				
Ռիսկի կշիռը	**Ակտիվներ**	**Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ**	**Անավարտ ժամկետային գործառնություններ**	**Ընդամենը վարկային ռիսկ**
0%	54,582,420	313,089		-
10%	4,636,770			463,677
20%	2,077,370			415,474
30%	220,745			66,224
35%	1,775,298			621,354
50%	2,396,167			1,198,084
75%	723,329			542,497
100%	54,363,504	4,078,770		58,442,274
110%				-
150%	59,062,688	4,541,164	88,683	95,538,803
Ընդամենը	179,838,291	8,933,023	88,683	157,288,386

31/12/2016թ. դրությամբ				
Ռիսկի կշիռը	**Ակտիվներ**	**Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ**	**Անավարտ ժամկետային գործառնություններ**	**Ընդամենը վարկային ռիսկ**
0%	40,406,217	269,458		-
10%	4,506,902			450,690
20%	8,115,862			1,623,172
30%	2,880,019			864,006
35%	1,295,603			453,461
50%	3,072,346			1,536,173
75%	394,898			296,174
100%	45,070,996	2,581,781		47,652,777
110%				-
150%	41,862,054	1,663,522	8,197	65,300,660
Ընդամենը	147,604,897	4,514,761	8,197	118,177,112

Ծանոթագրություն 34. «Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեք»

Ներկայացնում ենք ֆինանսական գործիքների գնահատված իրական արժեքի վերաբերյալ բացահայտումներ՝ կատարված ՀՀՄՍ 32 «Ֆինանսական գործիքներ, բացահայտումը և ներկայացումը» պահանջների համաձայն.

Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը այն գումարն է, որով ակտիվը կարող է փոխանակվել կամ պարտավորությունը մարվել իրազեկ և պատրաստակամ կողմերի միջև «պարզած ձեռքի հեռավորության» գործարքի ընթացքում:

ՀՀ պետական գանձապետական և ՀՀ ԿԲ արժեթղթերի իրական արժեքը որոշվում է շուկայական գնանշումների հիման վրա:

30.09.17թ. դրությամբ ֆինանսական գործիքի յուրաքանչյուր դասի իրական արժեքի գնահատման ժամանակ Բանկի կողմից օգտագործվել են հետևյալ մեթոդներն ու գնահատումները.

Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ Կենտրոնական Բանկում.

Այս կարճաժամկետ գործիքների համար հաշվեկշռային արժեքը ճշգրտորեն արտացոլում է նրանց իրական արժեքը:

Հաճախորդներին տրված վարկեր ու փոխատվություններ, պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ.

Վարկային պորտֆելի իրական արժեքը կախված է պորտֆելի յուրաքանչյուր դասի շրջանակներում առանձին վարկի վարկային և տոկոսադրույքային առանձնահատկություններից: Վարկերի հնարավոր կորուստների պահուստաֆոնդի գնահատումը հաշվի է առնում վարկերի տարբեր դասերին բնորոշ ռիսկերը, ինչը հիմնված է այնպիսի գործոնների վրա, ինչպիսիք են տնտեսական այն ցիկլի իրավիճակը, որտեղ գործում է յուրաքանչյուր փոխառու, յուրաքանչյուր փոխառուի տնտեսական իրավիճակը և ձեռք բերված երաշխիքները: Հետևաբար վարկերի հնարավոր կորուստների պահուստաֆոնդը այն զեղչի ճշգրիտ գնահատականն է, որն արտացոլում է վարկային ռիսկի ազդեցությունը:

Ներգրաված միջոցներ բանկերից ու այլ ֆինանսական կազմակերպություններից.
Հաշվեկշռային արժեքը մոտ է իրական արժեքին:

Հաճախորդների ավանդներ և բանկային հաշիվներ.
Հաշվեկշռային արժեքը մոտ է իրական արժեքին:

30.09.17թ. դրությամբ բանկը չունի այնպիսի ֆինանսական ակտիվներ, որոնք հաշվառվում են իրական արժեքը գերազանցող գումարով:

Ծանոթագրություն 35. «Կանխատեսվող ապագա գործարքների հեջավորում»

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք

Ծանոթագրություն 36. «Ապաճանաչում»

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք

Ծանոթագրություն 37. «Գրավադրված ակտիվներ»

30.09.17թ. դրությամբ բանկը գրավադրված ակտիվներ չունի

Ծանոթագրություն 38. «Ընդունված գրավ»

30.09.17թ. դրությամբ առկա չեն գրավ ընդունված ակտիվներ, որոնք բանկն իրավունք ունի վաճառել կամ նորից գրավադրել հաճախորդի կողմից պարտավորությունների չկատարման, խախտման բացակայության դեպքում:

Ներկայացնում ենք բանկի կողմից գրավ ընդունված ակտիվները և երաշխավորությունները իրենց համապատասխան վարկային ներդրումների հետ, առանց հաշվի առնելու պահուստի գումարները.

Հազ. դրամ

Գրավի տեսակ	30/09/2017		31/12/2016	
	Վարկի գումար	Գրավի գումար	Վարկի գումար	Գրավի գումար
Անշարժ գույք	38,877,390	157,061,399	30,857,019	137,609,539
Ավտոմեքենա	1,599,779	8,298,670	2,320,991	10,787,240
Սարքավորում	565,740	4,391,548	209,980	1,357,839
Պատրաստի արտադրանք	864,796	2,037,253	717,281	2,332,566
Երաշխավորություն	29,551,733	129,019,861	23,073,944	116,615,964
Դրամական միջոցներ	478,042	2,314,498	227,411	1,864,929
Ոսկյա իրեր	8,023,385	10,573,892	7,062,796	9,092,622
Ստանդարտ ոսկի				
Պետ. արժեթղթեր				
ՀՀ ԿԲ-ի կողմից թողարկված արժեթղթեր			-	-
Այլ արժեթղթեր	134,965	381,990		
Այլ գրավ	5,119,547	7,719,355	1,895,428	560,584
Գրավ առկա չէ	17,784,042		10,214,483	
Ընդամենը	**102,999,419**	**321,798,466**	**76,579,333**	**280,221,283**

Ծանոթագրություն 39 «Պարտավորությունների չկատարում/խախտում»

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Բանկի վարչության նախագահ Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ Մ.Պողոսյան

Վավերացման ամսաթիվը 20 Հոկտեմբեր 2017թ.